

BARD O

THE D O L

TIBETSKÁ KNIHA MRTVÝCH

Upraveno podle překladů F. Drtikola a A. Trčky.

(F.H.)

KNIHA PRVÁ

ČIKHAI-BARDO
A
ČENYID-BARDO

Tato kniha staví zemřelého v jeho přechodném stavu „tváří v tvář“ Skutečnosti a obsahuje Veliké Osvobození – nasloucháním v posmrtném stavu – „Hluboké Učení o osvobození vědomí, pomocí meditací, o Pokojných a Hněvivých božstvech“.

U c t í v á n í

Sláva božskému Světlu – Dharma-Kayovi, Nepochopitelnému, Neohraničenému.

Sláva božskému Sambhoga-Kayovi, jenž jest Lotosy a Pokojnými a Hněvivými božstvy.

Sláva Lotosově Zrozené Inkarnaci Padma-Sambhavy, Ochránci všech živoucích bytostí.

Sláva Guruům – Třem Tělům

Poznámky: Dharma-Kaya = Tibetská Sv. Trojice, čili Říše Pravdy, neboli Zákon, tj. věčná Moudrost, Pravda o Sobě, neprojevitelná a nepředstavitelná, i když v mnohých symbolech projevovaná a představovaná jako Prásvětlo – jež je bez počátku a bez konce, aneb dokonalá Prázdnota – tj. stav dokonalého Buddhy;

Sambhoga-Kaya = doslovně: „Tělo, dokonale utvářené“, nebo též „ozdobené Tělo“. Jako je Dharma-Kaya Pravdou, nebo Moudrostí o Sobě, neznázornitelnou a nepředstavitelnou, bezbarvou, tak je Sambhoga-Kaya projevenou Moudrostí, znázorněnou pěti nebeskými Buddhy, z nichž každý září jinou barvou;

Padma-Sambhava = Světec-Mudrc-Učitel Yogy, jenž přinesl Buddhovu Nauku v osmém století do Tibetu. Jeho jméno doslovně přeloženo značí „Lotosově Zrozený“, čímž jeho nadpřirozené zrození je označeno. Obvykle se v Tibetu nazývá Guru RIN-PO-ČE, nebo jednoduše GURU. Vlastní překladatel lamaismu. (Rin-po-če = drahocenný klenot).

Úvod.

Toto Veliké Učení o Osvobození nasloucháním, propůjčuje věřícím obyčejného rozumu – duchovní Svobodu, mezitím co se tito nalézají v přechodném stavu (mezi-stavu). Má tři části: Úvod, hlavní obsah a závěr.

Nejprve by měl být cvičením ovládnut Úvod, jímž jsou litanie „Řady Vůdců“ za Osvobození bytostí.

„Řady Vůdců“ jsou litanie, které mají člověka šťastně vésti tímto životem a posmrtným stavem a v Tibetu jsou všeobecně známy.

Přemístění principu vědomí.

Nejvyšší interlekty měly by zajisté být vysvobozeny Vůdcem. Nejsou-li však vysvobozeny, měli by ti, kdož jsou v přechodném stavu – okamžiku smrti, cvičit přemístění, jež samočinně dává Osvobození, jednoduše tím, že se na ně vzpomene.

Věřící prostého rozumu by měli zajisté tímto být Osvobozeni. Nejsou-li však Osvobozeni, měli by pak, zatím co jsou v přechodném stavu, během prožívání skutečnosti, dále naslouchati této Veliké Nauce o Osvobození – slyšením.

K tomu by měli věřící zkoumati zprvu příznaky smrti tak, jak se postupně v jeho umírajícím těle objevují, při čemž je sledováno vlastní Osvobození, pozorováním známek – symptomů smrti. Jakmile se všechny příznaky smrti v plném počtu dostavily, má provést přemístění, které propůjčuje Osvobození při pouhém rozpomenutí se na tento proces.

Čtení Thedolu.

Jestliže přemístění bylo účinně vykonáno, není třeba čísti Thedol. Nebylo-li vykonáno účinně, musí být u mrtvého těla Thedol čten – přesně, zřetelně, pozorně.

Není-li tu mrtvolý, měl by čtoucí, který má vyložití sílu (moc) Pravdy, zaujmouti lože nebo místo, na něž zemřelý byl zvyklý. Duch zemřelého je vyvolán, čtoucí si jej představí jako přítomného a naslouchajícího a čte. V této době by nemělo být dovoleno žádnému z příbuzných nebo manželů, aby plakal a nařikal, neboť to není dobré pro zemřelého. Proto je nutné, zabránit tomu.

Je-li tu tělo, měl by právě v okamžiku, kdy ustalo vydechování, buďto nějaký lama (jenž byl zemřelému Guruem), nebo někdo stejné víry (stejného náboženství) jako zemřelý, a nebo přítel, jemuž byl zemřelý velmi nakloněn, přiblížit své rty k uchu zemřelého tak, aby se ho nedotýkali a čísti tento Veliký Thedol.

Praktické použití Thedolu.

C o se týká Thedolu samotného: Můžeme-li přinést velký obětní dar, obětujeme jej k uctění Trojice. Není-li to možné, donesme vše, co je možno shromáždit z předmětů, na něž lze myšlenky naše soustředit a vytvoříme v duchu obět tak neomezenou, jak je jen možno a modleme se!

Pak má být třikrát nebo sedmkrát odříkávána „Stezka dobrých přání“, jež vyzývá o pomoc Buddhů a Boddhisattvů. Na to budiž zřetelně, se správným důrazem přečtena „Stezka dobrých přání, jež chrání před strachem v bardu“, a „Stezka dobrých přání, pro jisté vyvážnutí z nebezpečných osidel barda“, spolu se „Základním slovem barda“.

Pak musí být čten Veliký Thedol, buď třikrát nebo sedmkrát, podle případu.

Nejprve nastupuje stavění „tváří v tvář“ s příznaky smrti tak, jak se v okamžicích smrti objevu. Potom použití velkého, živoucího připomínatele stavění „tváří v tvář“ Skutečnosti,

zatím co mrtvý jest v přechodném stavu, a naposledy metody, jež uzavírají brány lůna, kdy zesnulý v přechodném stavu hledá nové zrození.

B a r d o o k a m ž i k ů s m r t i .

I. díl

Poučení o příznacích smrti, nebo-li první stupeň Čikhai-barda: Čiré Prasnětlo, spatřované v okamžicích smrti.

První stupeň jest stavění „tváří v tvář“ Čirému Světlu, v přechodném stavu okamžiků smrti. Mohli by zde býti někteří, kteří sice mnoho náboženských ponaučení slyšeli, ale přece je nepoznali, a nebo ti, kteří poznavše je, přece se s nimi nesjednotili. Avšak všechny třídy lidí, jež praktické Nauky Guruů přijali, budou postaveny „tváří v tvář“ Čirému Prasnětlu a dosáhnou bez jakéhokoli přechodného stavu, na Veliké, Kolmé Stezce – Nezrozené Dhama-Kayi, čili Nejvyšší, neprojevené Moudrosti, jestliže tyto Nauky budou u nich použity.

Nejlepší jest přítomnost Učitele (Guru), který zemřelého za jeho života vedl a poučoval. Nemůže-li se Guru (Učitel) dostavit, postačí přítomnost bratra téže Nauky a když ani ten není na blízku, stačí učený muž stejného vyznání.

A kdyžby žádný z těchto se nemohl dostavit, má někdo, kdo správně a zřetelně čte, toto mnohokrát přečísti. Tím se zemřelému připamatuje to, co již dříve slyšel o stavění „tváří v tvář“ a on rozpozná Prasnětlo a beze všech pochyb dosáhne Osvobození.

D o b a u ž i t í .

Jakmile ustane vydechování, vejde životní síla (vnitřní dech) do nervového centra moudrosti, a to, co je naším vědomím (věducí Tichý Pozorovatel) zažije Čiré Prasnětlo v jeho původní Podstatě.

Když potom životní síla je vržena zpět a prchá dolů pravým a levým nervem, zasvitne krátce přechodný stav.

Hořejších pokynů se má použití dříve, nežli životní síla prchla do levého nervu, při čemž nejprve prochází pupečním nervovým střediskem.

Čas, kterého je obyčejně zapotřebí k pohybu této životní síly, trvá tak dlouho, jak dlouho jest zde ještě vdechnutí, nebo přibližně tak dlouho, kolik času je zapotřebí k použití jednoho jídla (jednoho sousta).

Z p ů s o b u ž i t í .

Když dýchání skoro přestává, je nejvhodnější čas (nejpříznivější chvílka), aby přemístění bylo účinně použito. Bylo-li použití bez účinku, oslovme zemřelého následovně:

„Ó, urozený! (pojmenuje se jménem) Nadešel čas, kdy hledáš stezku (ve skutečnosti). Tvůj dech hned ustane. Před tím tě tvůj Guru postavil „tváří v tvář“ Čirému Světlu a ty jsi právě ve stavu, kdy jí budeš ve Skutečnosti prožívat v bardu, v němž všechny věci jsou jako čisté, bezoblačné nebe, a nahý, neposkvřený Interlekt jako průsvitné Prázdno, bez ohraničení a středu. V tomto okamžiku poznej sama Sebe a setrvej v tomto stavu.“

Po přečtení tohoto – opakuj totéž několikrát do ucha umírajícímu, dokonce před tím, kdy vydechování přestává, aby se to vrylo do jeho mysli.

Když vydechování skoro přestává, polož umírajícího na pravou stranu do polohy, které se říká „poloha ležícího lva“. Tepny na pravé a levé straně krku musí býti stisknuty. Když umírající usíná a nebo ve spaní pokračuje, má se mu ve spánku zabrániti, tepny mají býti mírně, ale pevně stisknuty. Následkem toho nemůže se životní síla vracet prostředním nervem

a vystoupí jistě otvorem Brahmovým. Teď musí být použito skutečného stavění „tváří v tvář“ Čírému Světlu.

V tomto okamžiku všechny živoucí bytosti spatřují nejprve bardo Čírého Světla Skutečnosti, jež jest neomylným Duchem Dharma-Kayi.

Přestávka mezi ustáním výdechu a ustáním vdechu jest dobou, během níž životní síla prodlévá v prostředním nervu.

Obyčejní lidé to nazývají stavem bezvědomí.

Trvání tohoto stavu je neurčité.

Závisí to od dobré nebo špatné konstituce a stavu nervů a síly. Tento stav trvá dlouhou dobu u těch, kdož měli aspoň trochu praktické zkušenosti v pevném, klidném stavu Dhysny a u těch, kdož mají dobré nervy.

Hořejší oslovení zemřelého nutno při stavění „tváří v tvář“ opakovati tak dlouho, dokud nezačne vytékatí nažloutlá tekutina z různých otvorů těla zemřelého.

U těch lidí, kteří vedli špatný život a u lidí slabých nervů, trvá tento stav jenom takový okamžik, co by lusknul prsty. U jiných trvá zase dobu tak dlouhou, jaké je zapotřebí k snědení jídla.

V různých Tantrách se praví, že tento stav bezvědomí trvá asi tři a půl dne. Většina ostatních náboženských pojednání se vyslovuj pro čtyři dny. Po celou tu dobu se má pokračovat v stavění „tváří v tvář“ Čírému Světlu.

Jsme-li při umírání sami schopni zjišťovat u sebe příznaky smrti, máme tohoto vědění použití již dříve. Když umírající sám toho schopen není, tu by měl být přítomen jeho Guru, nebo jiný žák jeho Gurua, nebo bratr stejné náboženské víry, který byl umírajícímu blízký, aby mu živě vylíčil příznaky smrti tak, aby na umírajícího zapůsobily, jak se v patřičném pořádku jeví, tím, že mu opakuje následující:

„Nastala znamení, že země klesá do vody.“

Když se příznaky smrti dostavily skoro v plném počtu, přiměj umírajícího k následujícímu předsevzetí tím, že mu tichým hlasem šeptáš (říkáš) do ucha:

„Ó, urozený! (nebo je-li to kněz – ctihodný pane) Nech se odvrátiti!“

Je-li to bratr stejného řádu (vyznání) nebo jiná osoba, volej ho jménem a řekni následující:

„Ó, urozený! Jelikož to, co se nazývá smrtí, tebe teď potkává, rozhodni se takto: Toto jest hodinou smrti. Ježto běhu ze smrti užitek, chci tak jednat ku blahu všech živoucích bytostí, které obývají neohraničenou rozlohu nebes, abych dosáhl dokonalého Stavu Buddhy tím, že se rozhodnu pro lásku a milosrdenství k nim, a tím, že celým svým úsilím budu směřovat k jedinečnému Zdokonalení.“

Když své myšlenky takto formuješ, zvláště v té době, kdy Dharma-Kays Čírého Světla v posmrtném stavu může být uskutečněna ku blahu všech živoucích bytostí, věz, že jsi v tomto stavu a rozhodni se, abys následovně dosáhl nejvyššího daru, Stavu Velkého Symbolu, ve kterém jsi:

„I když nemohu toto bardo chápati, přece je chci znát a ježto v bardu ovládám Velké Tělo Sjednání, chci se projevit v nějaké formě, jest jedno v jaké, jež slouží ku blahu všem bytostem, ať jsou to kterékoli. Chci sloužití včera žijícím bytostem, jež tu v nekonečném počtu jsou jako hranice nebes.“

„Mezi tím, co nerozlučně trváš v tomto předsevzetí, pokus se, vzpomenout si na jakékoli zbožné cvičení, jež jsi byl zvyklý ve svém životě vykonávat.“

Když čtoucí toto říká, má přiblížit své rty blízko k uchu umírajícího a zřetelně to opakovat a jasně mu to vštipit v paměť, aby zamezil jeho myšlenkám třebas jen na okamžik se uchýliti.

Když vydechování zcela přestalo, ať stiskne pevně nerv spánku, a lamovi, nebo osobě vznešenější nebo učenější (jež zesnula) nežli je čtoucí, ať důrazně přikáže toto:

„Ctihodný pane, nyní, kdy zakoušíš Číré Prasevětlo, pokus se setrvat v tomto stavu, který teď prožíváš!“

Též v případě, že je to jiná osoba, má jí předčítatel (barda) stavěti „tváří v tvář“.

„Ó, urozený! (jmenuj ho jménem) Naslouchej! Nyní prožíváš záření Čirého Světla, Čisté Skutečnosti, Poznej Ji!

Ó, urozený! Tvůj nynější Interlekt, dle své skutečné podstaty prázdný, neutvářený, k nižádnému znaku, ani barvě, přirozeně prázdný, jest pravou Skutečností, nejvyšším Dobrem.

Tvůj vlastní Interlekt, který je nyní prázdnem a přece nelze na něj pohlížet jako na prázdné nic, nýbrž jako na Interlekt o Sobě, Neomezený, Zářící, Povzbuzující a Blažený, jest pravým Věděním, nejvyšším dobrotivým Buddhou.

Tvé vlastní Vědomí, Zářící, Prázdné a neoddělitelné od Velikého, Zářícího Těla, nezrozuje se, ani neumírá. Jest neměnným Světlem, Buddhou-Amitabhou.

Toto věděti stačí, poznati velké Prázdnosti svého vlastního Interlektu jako Stav Buddha a tento míti za vlastní Vědomí, což způsobí, že setrváš ve Stavu – Božského Ducha Buddhova.“

Opakuj toto zřetelně a jasně třikrát nebo dokonce sedmkrát. Připamatovává to duchu umírajícího (nebo již zesnulého) dřívější, během života, jeho Guruem konané stavění „tváří v tvář“.

Dále to způsobuje, že nahé vědomí poznáme jako Čiré Světlo. Za třetí, ježto vlastní Já takto poznáváme, sjednotíme se trvale s Dharma-Kayiou, a Osvobození je jisté.

Poučení, týkající se druhého stupně Čikhai–barda.

Druhotné Čiré Světlo, spatřované ihned po smrti.

Takto se poznává Čiré Prásvětlo a dosahuje se Osvobození. Obáváme-li se, že Čiré Prásvětlo nebylo (zesnulým) poznáno, pak můžeme s jistotou připustit, že zemřelému svítá to, co jmenujeme „podružným“ Čirým Světlem, které začne svítati, když po skončení vydechování uplynula doba poněkud delší, nežli je doba trvání oběda.

(Pozn.: Je u nás otázkou nezodpovězenou, jak dlouho oběd v Tibetu trvá?; pozn. H. – dle popisu jistého cestovatele trvá poměrně dosti dlouho, daleko déle než na Západě.)

Dle dobré nebo špatné karmy dotyčného, uniká životní síla pravým, nebo levým nervem a vychází některým z tělesných otvorů. Pak následuje jasný stav ducha.

Trvání stavu Čirého Prásvětla, závisí od dobré nebo špatné nervové soustavy a též od toho, zda bylo dříve konáno cvičení stavění „tváří v tvář“ či nikoli.

Když princip vědomí vystoupí z těla, praví sám k sobě:

„Jsem mrtev, nebo nejsem mrtev?“ – Nemůže to určit. Vidí své příbuzné a známé tak, jak byl zvyklý je vídat a dokonce slyší nářky. Děsivé karmické preludy se dosud neobjevily. Také dosud nenastoupily hrůzyplné zjevy nebo zážitky, které způsobuje bůh smrti.

Této doby musí lama, nebo čtoucí, použít k ponaučení. Vyskytují se věřící pokročilejšího stupně a věřící nižšího stupně představivosti. Je-li někdo pokročilejšího stupně, volej ho třikrát jménem a opakuj opět a opět ponaučení stavění „tváří v tvář“ Čirému Světlu. Je-li někdo, kdo byl na nižším stupni představivosti, předčítej mu úvodní líčení a text meditací, jeho ochranném božstvu a pak mu řekni:

„Ó, ty, jenž jsi ušlechtilého zrození, medituj o svém ochranném božstvu (zde musí čtoucí nazvat božstvo jménem). Neodchyluj se, soustřeď své myšlenky usilovně na své ochranné božstvo. Medituj o něm, jako by bylo zrcadlem měsíce ve vodě, viditelné, ale o sobě neexistující. Medituj o něm, jako by to byla bytost s hmotným tělem.“

Nechť takto čtoucí mluví a důrazně to přikazuje. Byl-li zemřelý mužem z lidu, řekni:

„Medituj o Velkém, Milosrdném Bohu.“

Takto poznají s jistotou barda dokonce i ti, u nichž se nepředpokládá, že je bez pomoci poznají.

Osoby, jež za svého života byly sice Guruem stavěny „tváří v tvář“ Skutečnosti, ale důkladně se s ní neobeznámily, nemohou samy od sebe jasně poznati bardo. Musí jim pomáhati buď Guru, nebo bratr stejného náboženství (víry).

Mohou se dokonce vyskytnouti osoby, jež se sice s Učením obeznámily, které však úporností choroby, přivodivší smrt, nejsou duchovně schopny, aby odolaly přeludům. Také těmto jest toto ponaučení bezpodmínečně nutné.

Pak jsou zase jiní lidé, kteří se sice s Učením obeznámili, avšak musili prodělati bídné životní poměry, poněvadž byli všelomní, nebo že opomenuli poctivě plniti podstatné závazky. Také těm jest toto ponaučení nezbytným.

Jestliže jest prvý stupeň barda ihned dosažen, pak jest to nejlepší.

Když nikoli, pak jest Interlekt probuzen a Osvobození jest dosaženo použitím tohoto přesného volání do paměti mrtvého, mezi tím co on mešká na druhém stupni barda.

Na druhém stupni barda má tělo povahu (vlastnost), kterou nazýváme „zdánlivým přeludem“.

Zemřelý neví, zda je mrtvý, či nikoli a stav jakési jasnosti přechází přes něho.

Když je mrtvý v tomto stavu úspěšně poučován, karma nemůže dále působiti a příčinou toho je setkání Skutečnosti Mateřské, se Skutečností Jejího Potomka. Je to jiný obraz pro to, co bylo řečeno již dříve.

Vědomí o Sobě a Vědomí ve mně – Pravda a Sebepoznání.

Na příklad: jako rozptylují temnotu sluneční paprsky, rozptyluje Čiré Světlo na stezce „moc karmy“.

To, co se nazývá „druhým stupněm barda“, svítá myšlenkovému tělu. Znatel se vznáší kol míst, na něž se omezovala jeho činnost. Když jest toto zvláštní Učení teď použito, dosáhne svého účelu, neboť ještě nevyvstaly karmické přeludy a proto zemřelý nemůže ještě býti odvrácen od svého Cíle, aby dosáhl Osvícení.

B a r d o p r o ž í v á n í s k u t e č n o s t i .

II. díl

(Úvodní ponaučení, týkající se prožívání skutečnosti na třetím stupni barda, zvaným „Čenyid-bardem“, když se zjevují karmické přízraky.)

Avšak, i když zesnulý nepoznává Čiré Prasevětlo, přece však poznává Čiré Světlo druhého barda a dosáhne Osvobození.

Když není však Osvobozen ani zde, svítá potom to, co se jmenuje „třetím bardem“, neboli Černyid-bardem.

Na tomto třetím stupni barda, počínají se zjevovati karmické přízraky. Jest velmi důležité, aby toto veliké stavění „tváří v tvář“ Čenyid-bardu, bylo čteno, neboť má velikou sílu a může velmi prospěti.

V tomto čase může zemřelý vidět, že se odkládá stranou jeho podíl jídla, tělo že je zbavováno šatů a místo, kde spával, je očišťováno. Může slyšet všecken pláč a nárek svých přátel a příbuzných a ačkoli je může vidět a slyšet jak jej volají, nemohou ho slyšeti, jak on volá je, pročez nespokojen odejde.

V tomto čase prožívá zvuky, světla a záření – všechny tři. Nahánějí mu hrůzu, děsí jej a lekají a způsobují velikou únavu.

V tomto čase (okamžiku) musí býti použito stavění „tváří v tvář“ bardu, během prožívání skutečnosti. Zavolej zesnulého jménem a vysvětlí mu přesně a zřetelně následující:

„Ó, urozený! Naslouchej s veškerou pozorností a neodbočuj!

Jest šest stupňů barda, totiž:

1. přirozený stav barda v lůně,
2. bardo snového stavu,
3. bardo extatické rovnováhy v hluboké meditaci,
4. bardo okamžiků smrti,
5. bardo, během prožívání skutečnosti,
6. bardo, obráceného procesu příčinné existence.

Toto jest těch šest stupňů barda.

Ó, urozený! Proděláváš tři barda. Bardo okamžiků smrti, bardo prožívání skutečnosti a bardo, kdy hledáš nové zrození.

Z těchto tří jsi do včerejška prožil bardo okamžiků smrti. Ačkoli ti svítalo Čiré Světlo Skutečnosti, nebyl jsi schopen je podržet a tak jsi musel putovati sem. Nyní budeš prožívat dvě druhá barda, Čenyid-bardo a Sidpa-bardo.

Věnuj nerušenou pozornost tomu, vůči čemu tě teď postavím „tváří v tvář“ a drž se toho!

Ó, urozený! To, co se jmenuje smrtí, teď nadešlo. Odcházíš z tohoto světa, ale pomni, že nejsi jediným. Smrt přichází ke všem.

Nelpi z lásky nebo ze slabosti na tomto životě!

I když na něm ze slabosti uplíš, nemáš přece sílu, abys v něm zůstal. Nic z toho nevyzískáš, leda bloudění v tomto Samsaru. Nelpi na tomto světě! Nebuď sláb! Rozpomeň se na vzácnou Trojici!

Ó, urozený! Ať tě cokoli hrozného a strašlivého (očekává) potká v Čenyid-bardu, nezapomeň těchto slov. Maje jejich smysl v srdci, kráčeš dále. Leží v nich podstatné tajemství Poznání: Ó, kéž bych v okamžiku, kdy mi svítá nejisté prožívání skutečnosti, zbažil se každé myšlenky bázně, strachu a hrůzy před těmito přízračnými zjevy, a všechny obrazy, jež se mi objevují, poznal jako zrcadlení mého vlastního vědomí, abych je poznal jako přízraky barda, abych v tomto nejvyšším důležitém okamžiku, kdy mohu dosáti „Velikého Konce“, se nebál Pokojných a Hněvivých božstev, tj. „mých vlastních myšlenkových forem“.

Opakuj tyto verše jasně!

Tím, že se rozpomínáš na jejich význam tak často, jak je opakuješ, kráčeš ku předu, ó, urozený! Tím jest, ať jakékoli obrazy hrůzy a strachu se zjevují, poznání zajištěno. Nezapomínej podstatného a tajného umění, jež v nich leží!

Ó, urozený! Když se tvůj duch s tělem loučil, musel jsi zažít záblesk čisté Pravdy, mírný, planoucí, jasný, zázračný, zářící, úctu vzbuzující, vyhlížející jako fata-morgana, jež se vznáší z jara nad krajinou v přerušovaném proudu vibrací. Nedej se tím zastrašit, zaleknout, znepokojit. Jest to záření tvé vlastní pravé Podstaty. Poznej JÍ!

Ze středu tohoto záření přichází přirozené znění Skutečnosti, rozléhající se jako tisíc hromů, jež rázem (současně) hřmí. Jest to přirozené hřmění tvého vlastního, skutečného JÁ. Nedej se tím zastrašit, znepokojit, zaleknout!

Tělo, které nyní máš, jmenuje se „myšlenkovým tělem sklonů“. Ježto nemáš materiálního těla z masa a krve, nechť se děje cokoli, zvuky, světla nebo záře (všechny tři), nic ti neublíží. Jsi neschopen zemřít. Stačí úplně, víš-li, že tyto přeludy jsou tvé vlastní myšlenkové formy. Poznej to (poznej je) jako bardo.

Ó, urozený! Jestliže nyní nepoznáváš svých vlastních myšlenkových útvarů, tu ať jsi ve světě lidském prováděl jakoukoli meditaci nebo zbožná cvičení, nepoznal-li jsi tuto nynější Nauku, Světla tě zadrží, zvuky ti naženou hrůzu a záření tě poleká.

Nemáš-li tohoto nejdůležitějšího klíče k Naukám, nejsi schopen poznati zvuky, světla a záření a budeš nucen blouditi v Samsaru.

S v í t á n í P o k o j n ý c h b o ž s t e v .

(Prvý až sedmý den.)

V předpokladu, že zemřelý, jak tomu obvykle bývá, musí následkem své karmy procházeti existencí v bardu po čtyřicetdevět dnů, i vzdor častému stavění „tváří v tvář“, nutno mu nejprve zevrubně vysvětlovat denní navštívení a nebezpečí, jež ho potkají a nad nimiž je mu třeba zvítěziti, tak jak se objevují během prvních sedmi dnů, v nichž Pokojná božstva svítají. Prvý den se počítá od doby (jak lze dle textu soudit), kdy zemřelý obvykle by měl procitnout ke Skutečnosti, že je mrtev a že je na cestě zpět k novému zrození, tedy asi tři a půl dne, až čtyři dny po smrti.

Prvý den.

Ó, urozený! V posledních třech a půl dnech jsi byl ve mdlobách. Jakmile se z těchto mdlob probereš, počneš myslet: „Co se stalo?“ Jednej tak, abys poznal bardo! V tomto čase jest celé Samsaro v odboji a fenomenální zjevy, které pak spatřuješ, jsou záření a božstva. Nebesa se jeví temně modrá.

Ze střední říše, která se tu jmenuje „Rozsévání semene“, zjeví se ti samotný Bhagavan-Vairochana, bílý a sedící na lvím trůně, s kolem o osmi loukotích v ruce, obejmut Matkou nebeského prostoru. (tj. ženský princip světového celku, patřící k Vairochanovi, jenž je mužským principem).

Modré světlo jest úhrnem látky, rozpuštěné ve svůj původní prastav. Moudrost Dharma-Dhatu (tj. Moudrost o Sobě), modře svítící, průsvitná, čarovná, oslňující, vytryskne jakožto Otec-Matka, ze Srdce Vairochanova a zasáhne tě tak oslňujícím Světlem, že jsi sotva sto na ně hleděti. Současně vychází též kalné, bílé světlo z dévů a zasáhne tvé čelo.

Potom, následkem moci špatné karmy, vyvolá v tobě strach a hrůzu, zázračné modré Světlo Moudrosti Dharma-Dhatu, takže budeš chtít před ním prchnouti. Pojmeš náklonnost ke kalnému bílému světlu Dévů.

Na tomto stupni se nesmíš dát zastrašit božským, modrým Světlem, jež se objevuje svítící, oslňující a čarovné. Nezalekni se toho!

Jest to Světlo Tathagata, jež jest zde Moudrostí Dharma-Dhatu. Vlož do Něho svou víru! Věř v Něho pevně a modli se k Němu, uchovávaje v mysli, že jest to Světlo, jež vychází ze srdce Bhagavan-Vairochana, který ti přichází vstříc v bardu, plném neobyčejných a nebezpečných nástrah. Toto Světlo je Světlem Milosti Vairochanovy.

Nemiluj kalné, bílé světlo Dévů. Nepřilni k němu. Nestaň se slabým. Ulpíš-li na něm, poputuješ do sídel Dévů a budeš stažen do víru šesti lok.

To je přerušení, které tě zdrží na cestě k Osvození. Nehleď na ně! Hleď na jasné, modré Světlo v hluboké víře. Vážně směruj celým svým myšlením k Vairochanovi a odříkávej po mě tuto modlitbu:

„Ach, v Samsaru putuji k vůli veliké nevědomosti. Kéž mne dovede Bhagavan-Vairochan na svítící stezku Světla Moudrosti Dharma-Dhatu. Kéž jest Božská matka nekonečného prostoru mojí záštitou. Kéž jsem bezpečně a jistě veden hrůzyplnými osidly barda a kéž jsem převeden do stavu dokonalého Buddha.“

Když se takto modlíš v hluboké a pokorné víře, vejdeš do Srdce Vairochana v záři světla duhy a dosáhneš stavu Buddhy v Sambhoga-Kayi, v hustě složené střední říši.

(Pozn. překl.: Původ a jádro všech sil. Doslovně: žádné dole, tedy těžiště všeho; opora, stanutí, kde všechny síly jsou koncentrovány.)

(Pozn. překl.: Šest lok, tj. světů. Doslovně: to, co je prožíváno. 1) Deva-loka, tj. svět bohů, andělů, bílý; 2) Asura-loka, svět Titanů, zelený; 3) Nara-loka, svět lidí, žlutý; 4) Trisan-loka, svět zvířecí, modrý; 5) Preta-loka, svět nešťastných duchů, červený; 6) Hung-loka, tj. černý. Hung = od Huno, tj. padnouti, neb padlý – totiž peklo, černý.)

Druhý den.

Když by ale vzdor postavení „tváří v tvář“, následkem síly hněvu, nebo zatemnělé karmy, lekl se skvoucího Světla a před ním prchal, a nebo vzdor modlitbě, přízraky jej přepadly, přijmou ho druhého dne nejen Vajra-Sattva a jej provázející božstva, ale i jeho vlastní zlé skutky, které pekla zasluhují.

(Pozn. překl.: Vajra-Sattva = Vítězný, heroicky smýšlející, personifikace vody. Moudrost, podobající se zrcadlu – jeden z pěti nebeských Buddha.)

Pak jest stavění se „tváří v tvář“, při čemž voláme zemřelého jménem – následující:

„Ó, urozený! Naslouchej soustředěně! Druhého dne svítí čistá forma vody, jako bílé Světlo. V tom čase zjeví se z tmavomodré východní říše převládajícího štěstí Bhagavan-Akšobya, jakožto Vajra-Sattva, v barvě modré, maje v ruce pětizubé dorje, sedící na sloním trůně a obejmut Matkou-Mamaki, v doprovodu Boddhisattvů Kšitigarbhy a Maitreyi, s ženskými Boddhisattvy Lasemou a Pušpemou. Těchto šest dokonalých božstev se ti zjeví.

Celistvost tvého principu vědomí ve své čisté formě, jež jest zrcadlením Moudrosti, svítí jako jasné, zářivé, bílé Světlo ze srdce (mysli) Vajra-Sattvy, Otce-Matky, tak oslňujícím leskem a takovou průsvitností, že se stěží můžeš na ně podívat a padne na tebe.

A zakalené, kouřové světlo z pekla, svítí vedle Světla zrcadlové Moudrosti a též tě zasáhne.

Tu dostaneš strach silou hněvu a ulekneš se běloskvoucího Světla a chceš před ním prchnouti. Vznikne u tebe pocit lásky pro zakalené, kouřové světlo pekla. Jednej tak, aby ses tohoto běloskvoucího průsvitného, bílého Světla nebál. Věz, že je to Moudrost. Postav na ni svou pokornou a opravdovou víru. Jest to Světlo Milosti Bhagavan-Vajra-Sattvy. Mysli s vírou:

„K němu se utíkám“, a modli se.

Jest to Bhagavan-Vajra-Sattva, jenž přichází, aby tě přijal a vysvobodil z úzkostí a přízraků barda. Věř tomu, neboť jest to udice paprsků Milosti Vajra-Sattvy.

Neměj rád zakaleného, kouřového světla pekla. Jest to stezka, která se rozšiřuje, aby tě přijala, pro sílu z mocného hněvu nahromaděné karmy. Necháš-li se strhnouti, padneš do světů pekelných a padneš-li tam, protrpíš nesnesitelná muka a jest zcela nejisté, kdy z nich zase vyvázneš. Jest to přerušení, které tě odvádí od stezky Vysvobození.

Nehleď na ně a střes se hněvu!

Nedej se tím zvábiti! Nebuď sláb! Věř běloskvoucímu, jasnému, bílému Světlu a když celým srdcem (myslí) opravdově směřuješ k Bhagavan-Vajra-Sattvovi, modli se takto:

„Ach, putuje v Samsaru, následkem mocného hněvu, kéž jsem veden Bhagavan-Vajra-Sattvou na svítící stezku Světla, zrcadlové Moudrosti. Kéž jest božská Matka-Mamaki, mojí záštitou.

Kéž jsem bezpečně a jistě veden hrůzyplnými osidly barda a kéž jsem převeden do stavu dokonalého Buddha.“

Když takto, s hlubokou, pokornou vírou se modlíš, vejdeš zahalen do duhového světla, do Srdce (Mysli) Bhagavan-Vajra-Sattvy a dosáhneš stavu dokonalého Osvícení v Sambhoga-Kayi, ve východní říši, která se jmenuje „Říše převládajícího Štěstí“.

Třetí den.

Některé osoby, i když takto postaveny „tváří v tvář“, vzdor tomu prchají, pro zatemnění ze špatné karmy a hrdosti, i když je zasáhne udice paprsků Milosti. Je-li zemřelý jedním z takovýchto, přichází pak třetí den Bhagavan-Ratna-Sambhava, v doprovodu svých božstev a se světelnou stezkou z lidského světa, aby jej společně přijali.

Když zemřelého voláme opět jménem, děje se postavení „tváří v tvář“ následovně:

„Ó, urozený! Naslouchej soustředěně! Třetím dnem vytryskuje pratvar elementu země jako žluté Světlo. V tomto čase svítí na tě z jižní říše, skvostně vyzdobené, Bhagavan-Ratna-

Sambhava, ve žluté barvě, klenot v ruce, sedě na koním trůně a obejmut božskou Matkou-Sanghyay-Čanmou.

Dva Boddhisattvové, Akaša-Garbha a Samanta-Bhadra, provázeni dvěma ženskými Boddhisattvy, Mahlaimou a Dirupemou,

(v celku šest forem dokonalé Moudrosti – Buddy)

vyzařují ze středu duhového Světla. Souhrn doteků ve svém pratvaru zasáhne tě jakožto žluté Světlo Moudrosti-Rovnosti, oslnivě žluté, zkrášené hvězdnými světy a zářícími hvězdnými světy se satelity, tak jasně a čistě, že oko stěží může na ně patřit. Současně s tímto Světlem Moudrosti, zasáhne tvé srdce též zakalené, modravě žluté světlo ze světa lidí.

Potom silou egoismu, přepadne tě strach před oslnujícím žlutým Světlem Moudrosti a ty chceš před ním utéci. Cítíš se toužebně býti přitahován k zakalenému, modravě žlutému světlu ze světa lidí.

Neboj se onoho jasného, zářícího, žlutého, průsvitného Světla, ale věz, že je to Moudrost. Spolehni se na NÍ v tomto stavu, v odříkání, opravdově a pokorně. Když víš, že je zářením tvého vlastního Interlektu, i když mu svoji pokoru, svoji víru a svoji modlitbu neprojevíš, vejdou přece božská Těla a Světlo, nerozlučně do tebe a ty dosáhneš Osvícení.

Když záření svého vlastního Interlektu nepoznáš, myslí si s vírou: „Je to záření Milosti Bhagavan-Ratna-Sambhavy, k němuž béru své útočiště“, a modli se.

Jest to udice paprsků Milosti Bhagavan-Ratna-Sambhavy. Věř tomu!

Nemiluj ono kalné, modravě žluté světlo ze světa lidí. Jest stezkou nahromaděných náklonností tvého mocného egoismu, který tě tu přijímá. Když se jím necháš zvábiti, zrodíš se ve světě lidí a budeš muset trpět zrození, stárnutí, nemoce a smrt, bez možnosti vyváznutí z tohoto bahna světského bytí.

Jest to přerušení, které tě na stezce k Osvobození zdrží! Nevšímej si proto tohoto světla. Vzdej se egoismu, vzdej se náklonností, nedej se jimi zvábiti, nebuď sláb!

Jednej tak, abys spolehnul na ono jasné, oslnující Světlo! Řid' opravdově své myšlení, cílevědomě na Bhagavan-Ratna-Sambhavu a modli se!

„Ach, v Samsaru putuje, následkem síly mocného egoismu, kéž bych byl uveden Bhagavan-Ratna-Sambhavou na zářící stezku Světla Moudrosti-Rovnosti. Kéž jest božská Matka, Ona s Okem Buddy, mojí záštitou. Kéž jsem jistě a bezpečně vyveden hrůzyplnými osidly barda a převeden do stavu dokonalého Osvícení.“

Když se takto s hlubokou pokorou a vírou modlíš, vejdeš do srdce Bhagavan-Ratna-Sambhavy, božského Otce-Matky, v záři Světla duhy a dosáhneš Osvícení v Sambhoga-Kayi, jižní říši, skvostně vyzdobené.

Čtvrtý den.

Postavení takto „tváří v tvář“, dosáhneme Osvobození, byť byly naše duchovní schopnosti jakkoli slabými.

Přes to vyskytují se třídy lidí, které, postaveny „tváří v tvář“, vytvořily si tolik zlé karmy, nebo neplnily své sliby, nebo – jímž úděl pro vyšší vývoj úplně schází, vzdor tomu, nemohou poznati.

Jejich zatemnění a špatná karma z lakomství a žádostivosti, vytvoří hrůzy zvuku a záření, takže prchají.

Náleží-li někdo k této třídě, bude i tento přijat čtvrtého dne, Bhagavan-Amitabhau s božstvy je doprovázejícími a stezkou světla z Preta-loky, kterou vytváří lakomství a připoutanost.

Opět se děje postavení „tváří v tvář“, s voláním jména zemřelého a sice následovně:

„Ó, urozený! Naslouchej soustředěně!

Čtvrtého dne svítí červené Světlo, které jest pratvarem elementu ohně. V tom čase svítí na tě z červené západní říše Štěstí, Bhagavan-Buddha-Amitabha, v barvě červené, v ruce lotos,

sedě na pavím trůně a odejmut božskou Matkou-Gekarmo, zároveň s Boddhisattvy Čenraziem a Jampalem, doprovázeni ženskými Boddhisattvy Ghirdhimou a Alokou. Těchto šest Těl Osvícení září na tě ze středu duhy.

Pratvar souhrnu pocitů, jakožto červené Světlo všerozlišující Moudrosti, třpytivě červené, průsvitné, nádherné, oslňující, které vychází ze Srdce (Mysli) božského Otce-Matky Amitabhy, zasáhne tvé srdce (vědomí) tak zářivě, že stěží můžeš na ně pohledět. Neboj se toho!

Současně svítí na tebe kalné, červené světlo z Preta-loky, zjevující se současně se Světlem Moudrosti.

Jednej tak, abys je neměl rád. Vzdej se připoutanosti a slabosti k němu.

V tom čase se ulekneš oslňujícího červeného Světla Moudrosti, následkem vlivu silné připoutanosti a budeš chtít před ním prchnouti. Pocítíš lásku k onomu kalnému světu Preta-loky. Neboj se nádherného, oslňujícího, průsvitného, zářícího, červeného Světla. Když je poznáš jako Moudrost a svůj Interlekt necháš setrvávat ve stavu odříkání, vejdeš do něj nerozlučně a dosáhneš Osvícení.

Nepoznáš-li je, myslí: „Jsou to paprsky Milosti Bhagavan-Amitabhy. K Němu se utíkám.“

Důvěřuj a modli se k Němu. Jest to udice paprsků Milosti Bhagavan-Amitabhovy. Pokorně důvěřuj, neprchej! I kdyby jsi prchal, bude tě následovat. Neboj se! Nedej se zvábiti kalným červeným světlem Preta-loky. Jest to stezka světla, jež pochází z nahromaděných tvých silných připoutaností k sangsarické existenci. Přichází, aby tě přijala. Chytněš-li se této, padneš do světa nešťastných duchů a budeš nesnesitelně trpět hladem a žizní. Ztratíš tam možnost dosíci Osvobození.

Ono kalné červené světlo, je přerušeni, které tě má odvrátit od stezky Osvobození. Nepřipoutej se k němu, vzdej se navykých sklonů. Nebuď sláb! Důvěřuj jasnému, zářícímu, červenému Světlu. Spolehnuv cílevědomě na Bhagavan-Amitabhu, Otce-Matku, modli se takto:

„Ach, v Samsaru putuje, mocí silné připoutanosti, kéž jsem uveden Bhagavan-Amitabhou na zářící stezku Světla rozlišující Moudrosti. Kéž jest božská Matka, Ona s Bílou Uzdou, mojí záštitou, abych bezpečně byl veden nebezpečnými osidly barda a převeden byl do stavu dokonalého Osvícení.“

Když se takto pokorně, opravdově modlíš, vejdeš ve světle duhy do Srdce (Mysli) božského Otce-Matky, Bhagavan-Amitabhy a dosáhneš Osvícení v Samghoga-Kayi, v západní říši, jež se jmenuje Šťastná.

Pátý den.

Je nemožné, abychom tímto nebyli Osvobozeni. Přes to však, putují živoucí bytosti, byť i takto stavěny „tváří v tvář“, dolů k pátému dni, neboť následuje dlouhého návyku, staly se neschopnými vzdáti se svých náklonností a špatná karma a strašlivost žárlivosti, vytvořily děs tónů a záření, takže je nemůže zachytit udice paprsků Milosti.

Je-li někdo jednou z takových živoucích bytostí, tu přichází potom Bhagavan-Amogha-Siddhi s provázejícími jej božstvy, se Světlem a září své Milosti, aby jej přijal. A světlo, jež vychází z Asura-loky, vytvářené zlou vlastností žárlivosti, přijme ho rovněž.

Stavění „tváří v tvář“, když jsme zemřelého volali jménem, děje se tentokráte takto:

„Ó, urozený! Naslouchej soustředěně! Pátého dne svítí na tě zelené Světlo pratvaru elementu vzduchu. V tomto čase zazáří na tě ze zelená severní říše úspěšného konání nejlepších činů, Bhagavan-Amogha-Siddhi, v barvě zelené, skřížené dorje maje v ruce, sedě na trůně z harpyjí, nebesa překlenuvším, obejmut božskou Matkou, věrnou Delmou, se svými průvodci, dvěma Boddhisattvy, Čag-Na-Dorjem a Dibpanamselem a dvěma ženskými Boddhisattvy, Gandhemou a Nidhemou. Těchto šest buddhistických tvarů bude na tě svítit ze středu světla duhy.

Pratvar souhrnu chtění, který, jako zelené Světlo všezpůsobující Moudrosti, září oslnivě zelený, průhledný, svítící, nádherný a hrůzu vzbuzující, ozdoben hvězdnými světy, jež jsou obklopeny satelity, zářícími hvězdnými světy, které přicházejí ze Srdce (Mysli) Otce-Matky, Amogha-Siddhi, v zelené barvě, zasáhnou tvé srdce tak podivuhodnou jasností, že stěží na ně pohlédneš. Neboj se! Je to přirozená Síla Moudrosti, tvého vlastního Interlektu. Setrvej ve stavu velkého odříkání a nestrannosti.

Vedle tohoto zeleného Světla všezpůsobující Moudrosti, svítí na tě současně kalné zelené světlo z Asura-loky, vytvářené následkem pocitů žárlivosti. Medituj o tom nestranně, ani s přichylností, aniž s odporem. Nemiluj je! I když jsi slabých duchovních schopností, neměj je rád!

Na to budeš následkem vlivu silné žárlivosti, polekán oslnujícím zářením zeleného Světla Moudrosti. Budeš chtít prchnouti a pojmeš náklonnost ke kalnému zelenému světlu Asura-loky. Neboj se nádherného a průsvitného, zářícího, oslnujícího Světla zeleného, nýbrž poznej je jako Moudrost a v onom stavu, nechť tvůj Interlekt setrvá v odříkání. Nebo si myslí:

„Jest to udice paprsků Milosti Amogha-Siddhovy, kteréž jest všezpůsobující Moudrosti.“

Věř tomu! Neprchej před ním! I kdybys prchl před ním, bude tě nerozlučně od tebe, následovat. Neboj se jej! Nemiluj kalného světla Asura-loky. Necháš-li se zvábiti, padneš do Asura-loky a dostaneš se do nesnesitelných běd, hádek a válčení. Jest to přerušení, které ti mají zameziti stezku k Osvobození.

Nenech se zvábiti! Vzdej se svých sklonů! Nebud' sláb! Důvěřuj oslnivému, zelenému záření a když celé své myšlení soustředíš cílevědomě na Bhagavan-Amogha-Siddhi, božského Otce-Matku, modli se takto:

„Ach, putuje v Samsaru, mocí silné žárlivosti, kéž jsem veden Bhagavan-Amogha-Siddhim na zářící stezku Světla, všezpůsobující Moudrosti. Kéž jest božská Matka, věrná Tára, mojí záštitou, abych bezpečně a jistě byl veden nebezpečnými osidly barda, do stavu dokonalého Osvícení.“

Když takto se v hluboké víře a oddanosti modlíš, vejdeš v záři světla duhy do Srdce božského Otce-Matky, Bhagavan-Amogha-Siddhi a dosáhneš Osvícení v Samghoga-Kayi, severní říši, navršených dobrých skutků.

Šestý den.

Jsme-li takto na různých stupních postavení „tváří v tvář“, měli bychom na některém z nich dojítí Poznání, nechť jsou karmické vztahy jakékoli, a když jsme Poznání došli, je nemožné, abychom nebyly Osvobození.

Vzdor tomu však, může se stát, že člověk, ačkoli často byl tímto způsobem stavěn „tváří v tvář“, vrací se zpět, mocí svých zlých činů, protože příliš dlouho živil silné náklonnosti své a nebyl přítelem Moudrosti, jakož i postrádal čisté lásky k NÍ. Udice paprsků Světla Milosti, nemůže je dosíci. Tu jest mu nutno, putovat ještě níže, jelikož pocítil hrůzu a děs před světly a zářemi.

Pak září na něho současně všichni božští Otcové-Matky, Pěti Řádů (Dhyani-Buddhové) se svými družinami. Současně svítí na něho světlo, které vychází ze šesti lok. Stavění „tváří v tvář“, když jsme zemřelého zavolali jménem, jest pak následující:

„Ó, urozený! Do včerejška svítlo na tě každé z pěti řádů božstev, jedno po druhém, a ty, ačkoli stavěn „tváří v tvář“ nechal jsi se vlivem zlých sklonů, zastrašit, zaleknout, a jsi dosud zde. Kdybys byl záření pěti řádů božstev Moudrosti poznal jako výron svých vlastních myšlenkových forem, byl bys již dosáhl Osvícení v Samghoga-Kayi, a byl bys vešel do jednoho z pěti řádů Buddhy, ozářen světlem duhy. Nyní, pln soustředěnosti, hled'!

Přicházející Světla všech pěti řádů, jež se jmenují „Světla sjednocení čtyř Moudrostí“, aby tě přijala. Chovej se tak, abys je poznal.

Ó, urozený! V tomto šestém dnu svítí na tě současně čtyři barvy čtyř elementů prastavu (země, voda, oheň, vzduch). V tomto čase svítí na tě ze střední říše „Rozsévání semene“, Buddha-Vairochana, božský Otec-Matka, provázen božstvy.

Z východní říše převládající Štěstí svítí na tě Buddha-Vajra-Sattva, božský Otec-Matka, provázen božstvy.

Z jižní říše, skvostně vyzdobené svítí na tě Buddha-Ratna-Sambhava, božský Otec-Matka, provázen božstvy.

Ze Šťastné západní říše „Nakupených Lotosů“, svítí na tě Buddha-Amitabha, božský Otec-Matka, provázen božstvy.

Ze severní říše „Zdokonalených dobrých skutků“, svítí na tě právě v tomto okamžiku Buddha-Amogha-Siddhi, božský Otec-Matka, se svými průvodci, obklopeni světlem duhy.

Ó, urozený! Na vnějším kruhu těchto pěti řádů, Dhyani-Buddhů, září čtyři Strážci Bran – Hněviví: Vítězný, Ničitel boha smrti, Král s koním krkem, Urna Nektaru, se čtyřmi ženskými Strážkyněmi Bran: „Nositelka Zvonu“, spolu s Buddhou Dévů, zvaným „Nejvyšší Mocný“ a Buddhou lidstva, zvaným „Lev Šakyů“, s Buddhou Asurů, zvaným „Ten, Silného Uzpůsobení“, s Buddhou říše zvířecí, zvaným „Neotřesitelný Lev“, a Buddhou Pretů, zvaným „Ten, s Ohnivými Ústý“ a s Buddhou podsvětí, zvaným „Král Pravdy“. Tito, osm Otců-Matek, Strážců Bran a Šestero Učitelů, Vítězných – nejvyšší dobrá Matka a nejvyšší dobrý Otec, Velicí Předkové všech Buddhů: Samanta-Bhadra a Samanta-Bhadra. Božský Otec a božská Matka, tyto dva září rovněž.

Těchto dvaatřicet dokonalých božstev, které pocházejí z tvého srdce a jsou výtvozem tvé vlastní čisté lásky, září na tebe. Poznej je!

Ó, urozený! Všechny tyto říše nepocházejí odjinud, než od tebe samotného.

Pocházejí z nitra čtyř oddělení tvého srdce. Vycházejí z nitra a září na tě.

Také božstva odnikud nepřišla. Existovala odevždy, uvnitř schopností tvého vlastního Interlektu. Věz, že jsou takové podstaty.

Ó, urozený! Míra všech těchto božstev není ani veliká, ani malá, nýbrž poměrná. Mají své ozdoby, své barvy, své posice, své trůny a své odznaky (emblémy), jež drží.

Tato božstva tvoří skupiny po pěti párech a každá skupina je obklopena pětinasobným kruhem záře, při čemž mužští Boddhisattvové mají část na povaze božských Otců a ženští Boddhisattvové na povaze božských Matek.

Veškeré tyto konklávy září na tě v jedné dokonalé konklávě. Jsou to tvá vlastní ochranná božstva. Jako takové je poznej!

Ó, urozený! Ze Srdce božských Otců a Matek pěti řádů, září na tě sjednocené světelné paprsky čtyř Moudrostí, zvláště jasně a jemně, a zasáhnou tvé srdce.

Na oně zářící stezce svítí nádherné hvězdné světy světla, v barvě modré, vysílající paprsky Moudrosti Dharma-Dhatu samé a každý vypadá jako překlopený tyrkysový kalich, obklopený stejnými hvězdnými světy menší velikosti, nádherný a oslňující, zářící a průsvitný a každý je nádhernějším pěti, ještě menšími hvězdnými světy (satelity), jež jsou obklopeny pěti hvězdicovitými světelnými body stejné povahy, takže ani střed, ani hranice modré, světelné stezky, nezůstanou neokrášleny hvězdnými světy a satelity.

Ze Srdce Vajra-Sattvy, září na tebe bílá, světelná stezka zrcadlové Moudrosti, bílá a průsvitná, slavná a oslňující a zastašující, ještě slavnější světelných světů, jež jsou obklopeny menšími hvězdnými světy, pozůstávajícími z průsvitného a zářícího světla, každý jako překlopené zrcadlo.

Ze Srdce Ratna-Sambhavy, září na tě žlutá, světelná stezka Moudrosti-Rovnosti, zkrášlená žlutými hvězdnými světy záření, z nichž každý vypadá jako převrácený zlatý kalich, obklopený menšími a tyto opět ještě menšími hvězdnými světy.

Ze Srdce Amitabhy září na tě průsvitná, jasně červená, světelná stezka Rozlišující Moudrosti, na které jsou hvězdné světy jako převrácené kalichy z korálů, jež vysílají paprsky

Moudrosti zvlášť jasně a oslnivě, každý zkrášlen pěti satelity stejné povahy, jež zkrášlují střed a hranice červené světelné stezky, hvězdnými světy a satelity.

Tyto současně září na tvé srdce.

Ó, urozený! Vše to, jest vyzařování tvých interlektuelních schopností. Odjinud nepřišly. Nenech se jimi přivábiti. Nebuď slabým! Neměj strach, nýbrž setrvej tak, abys nevytvářel myšlenky. V tomto stavu vejdou do tebe všechny tvary a světla a dosáhneš Osvícení.

Zelená světelná stezka na tebe nezáří, protože nebyla dokonale vyvinuta schopnost moudrosti tvého Interlektu.

Ó, urozený! Toto jsou Světla čtyř sjednocených Moudrostí, z nichž vychází to, co se nazývá „Vnitřní Stezkou Vajra-Sattvy“.

Teď si musíš vzpomenouti na Učení stavění „tváří v tvář“, které jsi obdržel od svého Učitele. Když se vzpomeneš na smysl stavění „tváří v tvář“, poznáš všechna tato Světla jako zrcadlení svého vlastního vnitřního Světla a když je poznáš jako důvěrné přátelé, uvěříš v ně a při tomto setkání jim porozumíš tak, jako rozumí syn své matce. A když uvěříš v neproměnnou Podstatu Čisté, Svaté Pravdy, vytvoří se v tobě klidné, plynoucí Samadhi, a když vejdeš do Těla dokonale vyvinutého Interlektu, dosáhneš Osvícení v Sambhoga-Kayi, ze kterého není více návratu.

Ó, urozený! Zároveň se zářením Moudrosti, budou tě též ozařovat nečistá, klamná světla šesti lok:

Kalné, bílé světlo Dívů,
kalné, zelené světlo Asurů,
kalné, žluté světlo světa lidí,
kalné, modré světlo světa zvířecího,
kalné, červené světlo z Preta-loky a
kalné, kouřové světlo z pekel.

Těchto šestero kalných světél září současně se šesti Světly Moudrosti. Ty však se nestrachuj a nedej se žádným z těchto nečistých světél zlákat, nýbrž setrvej ve stavu prostým myšlenek.

Zalekneš-li se čistého záření Světél Moudrosti a budeš-li zlákan nečistými světly šesti lok, obdržíš v jedné z nich tělo a budeš trpětí bídou Samsara a nikdy nebudeš z jeho oceánu vysvobozen, nýbrž budeš v něm kolotati a zakoušeti veškeré bolesti.

Ó, urozený! Jsi-li někým, jemuž se nedostalo vybraných slov Učitele, budeš mítí strach před čistým zářením Světél Moudrosti a jejími božstvy. A v tomto strachu budou tě přitahovat nečisté, samsarické věci.

Nejednej tak! Důvěřuj pokorně oslňujícímu čistému záření Moudrosti. Přiměj svého ducha k tomu aby uvěřil a myslil si:

„Milosrdné paprsky Moudrosti pěti řádů Buddhů, přišly, aby mne z Milosrdenství přijaly. K nim se utíkám.“

Když odoláš přitažlivosti klamných světél šesti lok a veškeré své myšlení upneš cílevědomě na božské Otce-Matky, Buddha pěti řádů, modli se:

„Ach, v Samsaru putuje, mocí pěti zhoubných jedů (vilnosti, žárlivosti, pýchy, sobectví, nenávisti, nevědomosti), kéž jsem uveden pěti vítěznými Dobyvateli na jasnou stezku paprsků, čtyř sjednocených Moudrostí. Kéž jest pět řádů božských Otců-Matek mojí ochranou, abych byl zachráněn před nečistými světelnými stezkami šesti lok, abych byl zachráněn před osidly obávaného barda a uveden byl do pěti čistých, božských Říší.“

Kdo se takto modlí, pozná svá vlastní vnitřní Světlo a tím, že do Něho vejde, dosáhne Osvobození v Jednotě s Ním.

I ten nejmenší může silou čisté modlitby, uzavřít brány šesti lok a když porozumí vlastnímu smyslu čtyř Moudrostí, dosáhne Osvobození na úzké stezce, pomocí Vajra-Sattvy. Pokornou vírou, dochází prostý věřící k tomu, aby sama Sebe poznal a dosáhl Osvobození.

Takto poznají Pravdu, kdo tímto důkladným způsobem stavění byli „tváří v tvář“, a jsou určeni, býti Osvobození.

Nejhorší z nejhorších, ti, kdož mají těžkou, špatnou karmu, ti, kdož nemají žádných náboženských sklonů a někteří, kdož nesplnili slibů, nepoznají Pravdu, mocí karmických preludů. Putují dolů, i když jsou Pravdě stavění „tváří v tvář“.

Sedmý den.

Sedmého dne přicházejí božstva, Držitelé Vědění ze Svatých říší Ráje, aby člověka přijala.

Současně též přijímá stezku zvířecího světa, vytvořená zatemňující vášní a nevědomostí. Tentokrát se odbývá stavění „tváří v tvář“, zatím co zemřelého voláme jménem, následovně:

„Ó, urozený! Soustředěně naslouchej!

Sedmého dne svítí různobarevná záření očištěných sklonů. Současně tě přijímají božstva Vědění, ze Svatých říší Ráje. Ze středu kruhu (nebo mandaly) září, obklopen paprsky duhového světla, nejvyšší Držitel Vědění (božstva). Drží srpovitý nůž a lebku, plnou krve, tančí a dělá mudru očarování, při čemž drží zvednutou pravou ruku.

(Pozn.: Lama-překladatel upozorňuje, že lebka, plná krve, je symbolem Zřeknutí se lidského života. Úkol Samsara.)

Na jihu onoho kruhu září božstvo „Držitel Vědění“, jmenující se „Ten, jenž ovládá trvání života“, žluté barvě, usměvavý a zářící, obejmut žlutou Dakiní, božskou Matkou. Drží srpovitý nůž a lebku plnou krve. Tančí a dělá mudru očarování, při čemž drží zvednutou pravou ruku.

Na západě onoho kruhu, září božstvo, zvané „Vědění držící božstvo Velkého Symbolu“, v barvě rudé, usměvavé a zářící, obejmuto božskou Matkou, červenou Dakiní. Drží srpovitý nůž a lebku plnou krve, tančí a dělá mudru očarování, při čemž drží zvednutou pravou ruku.

Na severu onoho kruhu září božstvo, zvané „Seberozestřevší Držitel Vědění“, v barvě zelené, s polohněvivým a polousměvavým obličejem, obejmut zelenou Dakiní, božskou Matkou. Drží srpovitý nůž a lebku plnou krve, tančí a dělá mudru očarování, při čemž má zvednutou pravou ruku.

Na vnějším kruhu, kolem těchto Držitelů Vědění, přicházejí nesčetné zástupy Dakiní.

(Pozn.: Dakini = doslova „chodec nebes“. Božstva víl, jež mají zvláštní, tajemné síly. Ochranná božstva posvěcených míst – vlastně personifikace různých psychických sil v nás.)

Dakini osmi míst, kde se spalují mrtvé, Dakini čtyř kast, Dakini třech míst a Dakini čtyřadvaceti poutnických míst, rekové, rekyňe, nebeští bojovníci a víru ochraňující božstva, mužská a ženská, každé ozdobeno šesti klenoty z hnátů, mající bubny, trumpety z lidských kostí, tamburiny z lebek, vlajky z gigantických kůží Rakšasů,

(Pozn.: Rakšasové – ďábelské bytosti, lidsky vypadající, gigantických velikostí a abnormálních sil.)

vlajky a baldachýny z lidských kůží, v kouři kadidel z lidského sádla, drží nesčetné druhy hudebních nástrojů, jež celé světové systémy naplňují hudbou a přivádějí do vibrace a chvění, svými tóny, jež jsou tak mocné, že mozek omračují, všichni tito přicházejí, různě tančící, aby věrné přijali a nevěrné potrestali.

Ó, urozený! Pětibarevné záření „Současně s Poznáním zrozené Moudrosti“, jež jest, očištěnými sklony, chvějící se a oslňující jako barevné síť, lesknoucí se, zářící a průsvitné, slavné a otřásající, vychází ze srdce pěti hlavních božstev „Vědění Držících“ a zasáhne tvé srdce tak jasně, že je tvůj pohled nesnese.

Vedle paprsků Moudrosti, září současně kalné, modré světlo ze světa zvířecího. Pocítíš vlivem přeludů svých sklonů, úzkost před zářením pěti barev a poněvadž chceš před ním prchnouti, cítíš se přitahován ke kalnému světlu ze světa zvířecího.

Neboj se pětibarevného záření, ale poznej Moudrost jako svou vlastní.

Uprostřed tohoto záření, rozléhá se přirozený tón Pravdy jako tisíc hromů.

Ten přichází, jako hřmící ozvěna, při čemž je slyšeti: „Zabíjejte!“ a hrůzu vzbuzující mantra.

Neboj se! Neprchej! Nelekej se! Poznej tyto tóny!

Přichází z interlektuelních schopností tvého vlastního vnitřního Světla.

Nedej se přitáhnouti kalným, modrým světlem ze světa zvířat!

Nebud' sláb! Necháš-li se přitáhnouti, upadneš do světa zvířat, kde vládne hloupost a vytrpíš bezmezná muka otroctví, němoty a tuposti a potrvá velmi dlouho, než opět vyvázneš.

Nedej se tím přitáhnouti! Důvěruj jasnému, oslnivému, pětibarevnému záření. Usměni svého ducha cílevědomě k božstvům „Vědění Držících Vítězů“. Cílevědomě myslí takto:

„Tato, Vědění Držící Božstva, Rekové a Dakini, přišla ze Svatých říší Ráje, aby mne přijala. Vyzývám je všechny, ačkoli pět řádů Buddhů Tří Dob, vysílalo na mne paprsky své Milosti a svého Milosrdenství, přece jsem nebyl jimi do dnešního dne zachráněn. Běda bytosti jak jsem já. Nechť mně Vědění Držící Božstva nedají hlouběji sejití než sem, nýbrž nechť mě drží udici svého Milosrdenství a vedou mne do Svatých Rájů.“

Mysli cílevědomě tímto způsobem a modli se takto:

Ó, Vědění Držící Božstva, vyslyšte mne! Veďte mne na stezku moci své Veliké lásky. Putuje v Samsaru, následkem silných sklonů, kéž mne uvedou na jasnou světelnou stezku „Moudrosti, současně s Poznáním zrozené“, zástupy Reků, Držitelé Vědění. Kéž mne chrání zástupy Matek-Dakiní, abych byl vytržen z hrůzyplných osidel barda a byl uveden do čistých říší Ráje.“

Když se takto v hluboké pokoře a víře modlíme, není pochyby, že se zrodíme v čistých rajských říších, vejdouce v duhovém světle do Srdce – Vědění Držících Božstev. Též všechny třídy Punditů, kteří na tomto stupni dojdou Poznání, dosáhnou Osvobození. Dokonce budou Osvobození i ti, kdož měli zlé sklony.

Zde končí část Velkého Thedolu, jež pojednává o stavění „tváří v tvář“ Pokojným božstvům Čenyid-barda a stavění „tváří v tvář“ Čirému Světlu Čikhai-barda.

(Pozn. překladatele: Překladatel Lama poznamenává, že zemřelý, který stále hlouběji klesal v bardu, musí nyní k rajským říším pohlížeti jako na něco vyššího, ačkoli ve skutečnosti přináležejí k Samsaru – nikoli k Nirváně.)

S v í t á n í H n ě v í v ý c h b o ž s t e v

Úvod

Den osmý až čtrnáctý.

Nyní jest ukázán způsob, jak svítají božstva Hněvivá. V hořejším bardu Pokojných božstev, bylo sedm stupňů osidel. Stavění „tváří v tvář“ na každém stupni, mělo přivésti zemřelého k tomu, aby na některém z nich došel Poznání a byl Osvobozen.

Nespočetná budou tímto Poznáním Osvobození, ale, ačkoli nespočetní dosáhnou Osvobození tímto způsobem, nebude kolo nevědomosti vyčerpáno, ani urychleno, neboť počet žijících bytostí je veliké, zlá karma mocná, zatmění husté a sklony tryskaly dlouhý čas.

Ačkoli všichni tak zevrubně jsou stavění „tváří v tvář“, jest přece převážná většina těch, kteří neosvobození, putují dolů.

Proto, když ustalo svítání „Pokojných, Vědění Držících božstev,“ jež člověka vítají, svítá osmapadesát plamenných, Hněvivých, krvežíznivých božstev, jež jsou jen obráceným aspektem dřívějších božstev Pokojných – dle místa, nebo psychického centra bardického těla zemřelého, ze kterého vycházejí; vzdor tomu se jim nevyrovnají.

Toto jest bardo Hněvivých božstev a ježto budou dolů putující ovlivňováni strachem, hrůzou, bázní, Poznání bude nesnadnějším. Interlekt, jenž na samostatnosti nepřibírá, přechází z jednoho stavu bezvědomí do celé řady stavů bezvědomí.

Když člověk alespoň přece trochu poznává, jest lehčí (na tomto stupni) Osvobození, protože svítání paprsků, jež způsobují strach, hrůzu, bázeň, jest Interlekt soustředěně bdělým v uvědomění si cíle.

Když na tomto stupni člověk nedostihuje tohoto Učení, nepomůže mu slyšení náboženských vědomostí – i kdyby jich byl oceán.

Vyskytují se dokonce disciplinovaní opatí (nebo Bhikkhové) a doktoři metafysických rozhovorů, kteří na tento stupeň zbloudí, a protože nedosáhli Poznání, putují do Samsara. Co se týče obyčejných světských lidí, o tom není třeba ni se zmiňovati, neboť hrůzou jati, prchají, padajíce v propastě nešťastných světů a trpí.

Ale nejmenší z nejmenších, kdo těmto mystickým Matra-Yana-Učením věří, pozná ihned tato krvežíznivá božstva, jakmile je spatří, a setká se s nimi jako s lidskými známými. Bude jim důvěřovati, s nimi se sjednotí a dosáhne Osvobození.

Kdo o tomto líčení krvežíznivých božstev meditoval pokud ještě meškal ve světě lidí a kdo k jejich uctění a chvále něco podnikl a nebo alespoň viděl jejich malované podoby a postavy dosáhne, jakmile na tomto stupni svítání božstev – Poznání a Osvobození. V tom umění to záleží!

Naproti tomu, při smrti oněch disciplinovaných opatů a doktorů metafysických rozhovorů, kteří zůstali nepoučení ohledně tohoto Barda-Učení, i když sebevíce se oddávali náboženským cvičením a byli chytří ve vykládání učení, pokud ještě meškali ve světě lidí, neobjeví se žádné fenomenální znamení, jako „duhová záře“ (při spalování mrtvoly), nebo „relikvie kostí“ (v popeli), a to proto, protože pokud žili, nikdy neuchovávali ve svém srdci mystické nebo esoterní Nauky a s opovržením se o nich vyjadřovali, a protože nikdy nepoznali zasvěcením, božstva mystických, nebo esoterních Nauk. Když tato pak v bardu svítají, oni je nepoznávají. Když náhle spatří, co před tím nikdy neviděli, považují to za nepřátelské a tím u nich vznikne pocit odporu a oni klesají do bídných stavů. A protože ti, kteří se řídí disciplinou a metafysikové, nemají v sobě cvičení mystických nebo esoterních Nauk, nedostavují se takové znamení, jako duhová záře, ani se nevytvářejí kostní relikvie a kosti semeni podobné (z kostí, při spalování jejich mrtvoly). To jsou důvody pro to.

Nejmenšího z nejmenších, mezi mantrayanickými věřícími, nikdy nepodceňujme, ani o něm nepochybujme, i když byl velmi hrubých způsobů, nebyl pilný, nebyl taktní a snad ani nežil dle slibů svých, v každém projevu byl nechutný a snad dokonce neschopný dovést cvičení svých nauk k úspěšnému konci (výsledku), nýbrž ctěme esoterní Nauky, jimž věřil. Tím jedině dosáhneme na tomto stupni Osvobození.

(Pozn.: Takový přes určité zápory, mohl a nebo může mít mnoho výborných charakterových kvalit.)

A když skutky toho, kdo takovouto úctu jeví, chutnými nebyly, pokud ve světě lidí meškal, přece se při jeho smrti objeví alespoň jeden druh znamení, jako „duhová záře“, „kostní obrazy“ a „kostní relikvie“ a to proto, poněvadž esoterní nebo mystické Nauky mají vibrace darů. (Geschenkwellen)

Věřící mystické mantra-yogy obyčejného a vyššího psychického vývoje, kteří o procesech představitosti a zdokonalování meditovali a jádra neboli podstatu manter cvičili, nepotřebují klesati hluboko do Čenyid-barda.

Jakmile přestali dýchat, jsou uváděni do rajských světů Reky, Rekyněmi a Držiteli Vědění.

Na znamení toho jsou nebesa bezmračná a oni vcházejí v záři duhy a slunce. Provází je sladký pach kadidla ve vzduchu, zasvitnutí, hudba v nebesích, kostní relikvie, záření a obrazy jejich pohřebních slavností.

Proto je tento Thedol nezbytný opatům, nebo těm, kdož se drželi disciplíny, doktorům a takovým mystikům, kteří neplnili sliby a všem obyčejným lidem.

Avšak ti, kdož meditovali o Velikém Zdokonalení a o Velkém Symbolu, poznají jasné Světlo v okamžiku smrti a dosáhnou všichni Dharma-Kayi a tím čtení Thedolu nebude jim zapotřebí. Jakmile jasné Světlo v okamžiku smrti poznají, poznají také v Čenyid-bardu zjevení Pokojných a Hněvivých božstev a dosáhnou Sambhoga-Kayi, nebo dojdou-li Poznání v Sidpa-bardu, dosáhnou Nirmana-Kayi a ježto se pak zrodí ve vyšších úrovních, setkají se s tímto Učením v příštím znovuzrození a budou se dále těšiti trvání své karmy.

Proto je tento Thedol Naukou, pomocí které Osvobození může býti dosaženo bez meditace. Naukou, která Osvobozuje tím, že se jí naslouchá, Naukou, jež uvádí na Tajnou Stezku bytosti se špatnou karmou, Naukou, jež okamžitě rozděljuje ty, kdož jsou do ní zasvěceni a ty, kdo do ní zasvěceni nejsou, Naukou hlubokou, která okamžitě propůjčuje dokonalé Osvícení. Živoucí bytosti, které zasáhne, nemohou více upadati do nešťastných stavů. Spoj tuto Nauku a Nauku Thedol, neboť spojeny, rovnají se zlaté mandale, posázené tyrkysy. Když byl takto ukázán nepostradatelný charakter Thedolu, následuje stavění „tváří v tvář“, svítání Hněvivých božstev v bardu.

Den osmý.

Když jsme opět zemřelého zavolali jménem, obraťme se k němu takto:

„Ó, urozený! Naslouchej soustředěně! Ježto jsi nedosáhl Poznání, zatím co na tě zářila Pokojná božstva v minulém (hořejším) bardu, putoval jsi až sem. Nyní, osmého dne, budou zářiti božstva Hněvivá, krvežiznivá. Jednej tak, abys je poznal. Nerozptyluj se!

Ó, urozený! Velký, slavný Buddha-Heruka, temněhnědý o třech hlavách, šesti rukách a se čtyřma pevně postavenýma nohama, pravý obličej bílý, levý rudý, střední temněhnědý – z jehož těla vycházejí plamenné paprsky, s devíti široce otevřenýma očima, se strašlivým pohledem, s obočím cukajícím jako blesk, vyčnívajícimi, blýskajícimi se zuby, jenž si ulevuje hlučnými výkřiky „A – la – la“ a „Ha – ha – ha“ a pronikavými zvuky, rudě žluté barvy vlasu, který se mu ježí a záření vysílá, hlavy maje zdobené usušenými lebkami lidskými a symboly slunce a měsíce; černí hadi a syrové lidské hlavy tvoří girlandu kol jeho těla. První pravá ruka drží kolo, střední meč, poslední, válečnou sekeru. Prvá z jeho levých rukou drží zvon, střední lidský skalp, poslední radlici: jeho tělo objímá Matka-Buddha-Kroti-Šaurina, Mocná-Hněvivá Matka, protějšek Buddhy-Heruky, jenž jest vůdcem Hněvivých božstev, mocným vyháněčem ďáblů, strašlivý a mocný ve svém vzhledu. Její pravá ruka objímá jeho krk a její levá ruka přidržuje k jeho ústům rudý pohár naplněný krví, a která vydává hrdelní zvuky jako – praskání, řinčení, rachocení, tak hlasitě jako hrom. Z obou božstev šlehají zářivé plameny Moudrosti, jež planou z každého póru těla a v každém z nich je planoucí dorje.

(Pozn.: Dorje = tibetské žezlo, symbol universální moci nad světem hmoty.)

Obě božstva, jež tu stojí s jedním kolenem ohnutým a s druhým napjatým na podšve, jež spočívá na rohatém orlu, pocházejí z tvého vlastního mozku a živě na tebe září. Neboj se toho! Nedej se tím zastrašiti! Věz, že toto je ztělesněním tvého vlastního Interlektu! Poněvadž je to tvé vlastní ochranné božstvo, nezalekni se! Neměj úzkost, poněvadž je to ve skutečnosti Bhagavan-Vairochana, Otec-Matka. Zároveň s poznáním dosáhneš Osvobození. Jak je poznáváš, sjednotíš se s ochranným božstvem a dosáhneš Osvícení v Sambhoga-Kayi.“

Devátý den.

Prchá-li však člověk před nimi, přicházejí devátého dne, hrůzou a strachem vytvořená krvežiznivá božstva, řádu Vajra, aby ho přijala. Potom jest stavění „tváří v tvář“ takovéto:

Voláme zemřelého jménem:

„Ó, urozený! Naslouchej soustředěně! Bhagavan-Vajra-Heruka, z krvežiznivého řádu Vajra, temně modrý, se třemi obličejí, šesti rukama a čtyřma, pevně postavenýma nohama, v první pravici drže dorje, ve střední lidský skalp, v poslední válečnou sekeru; v první levici zvon, v prostřední lidský skalp a v poslední radlici; jeho tělo objímá Matka-Vajra-Kroti-Šaurina, jejíž pravá ruka objímá jeho krk a levá nabízí jeho ústům červený pohár, krví naplněný; přicházejí z východní čtvrti tvého mozku a září na tebe. Neboj se! Nelekej se! Nedej se zastrašit! Věz, že je to ztělesnění tvého vlastního Interlektu! Protože jest to tvé vlastní ochranné božstvo, nelekní se! Ve skutečnosti jest to Bhagavan-Vajra-Sattva, Otec-Matka. Uvěř v ně! Poznáš-li je takto, poznáš-li je jako svá ochranná božstva, vcházíš ve sjednocení s nimi a dosáhneš Osvícení!

Desátý den.

Jestliže je člověk nepoznává, protože zatemnění, následkem zlých skutků jsou příliš velká, a hrůzou a strachem jat, před nimi prchá, přicházejí pak desátého dne krvežiznivá božstva Řádu „Drahokam“, aby ho přijala. Pak se děje stavění „tváří v tvář“ tím, že zemřelého voláme jménem, následovně:

Ó, urozený! Slyš! Desátého dne přichází krvežiznivé božstvo, Řádu „Drahokam“, jménem Ratna-Heruka, barvy žluté, se třemi obličejí, šesti rukama, čtyřma, pevně postavenýma nohama, jehož pravý obličej je bílý, levý červený, střední temně žlutý, obklopen plameny. V pravé ze svých šesti rukou drží drahokam, ve střední trojzub, v poslední taktovku. V první z levic drží zvon, ve střední lidský skalp, v poslední trojzub.

Jeho tělo objímá Matka-Ratna-Kroti-Šaurina, jejíž pravice objímá jeho krk a levice nabízí jeho ústům červený pohár, naplněný krví. Přicházejí z jižní čtvrti tvého mozku a září na tebe. Nedej se! Nelekní se! Nedej se zastrašit! Poznej je jako ztělesnění svého vlastního Interlektu! Protože jsou to tvá ochranná božstva vlastní, nelekej se! Ve skutečnosti je to Otec-Matka-Bhagavan-Ratna-Sambhava. Uvěř v ně! Poznati je a dosíci Osvobození – jedno jest!

Tím, že je takto nazýváš a je jako ochranná božstva poznáš, vcházíš ve sjednocení s nimi a dosáhneš Osvícení!“

Jedenáctý den.

Když přece vzdor takto konanému stavění „tváří v tvář“ vzniká mocí zlých sklonů hrůza a strach a člověk je nepoznává jako ochranná božstva a prchá před nimi, přichází jedenáctého dne krvežiznivý Řád „Lotosu“, aby ho přijal.

Na to děje se stavění „tváří v tvář“ tím, že zemřelého voláme jménem, následovně:

„Ó, urozený! Jedenáctého dne přichází krvežiznivé božstvo Řádu „Lotosu“, nazývané Bhagavan-Padma-Heruka, červenavěčerné barvy, se třemi obličejí, šesti rukama, čtyřma pevně postavenýma nohama; pravý obličej má bílý, levý modrý, střední temně rudý; drží v pravici svých částí rukou lotos, ve střední trojzub, v poslední kyj; v první levici zvon, ve střední lidský skalp naplněný krví, v poslední bubínek. Jeho tělo objímá Matka-Padma-Kroti-Šauina, jejíž pravice obepíná jeho krk, levice podává jeho ústům červený pohár, naplněný krví. Otec-Matka, sjednocení, přicházejí ze západní čtvrti tvého mozku a září na tebe. Neměj strachu! Nelekní se! Nedej se zastrašit! Raduj se! Poznej je jako výtvar svého vlastního Interlektu!

Poněvadž jsou tvým vlastním ochranným božstvem, neboj se! Ve skutečnosti jest to Otec-Matka-Bhagavan-Amitabha. Uvěř v ně! Současně s tímto poznáním dosáhneš Osvobození! Poznáním, že jsou to ochranná božstva, sjednocuješ se s nimi a dosáhneš Osvícení!“

Dvanáctý den.

Když přes toto stavění „tváří v tvář“, jest ještě dále zesnulý veden zpět následkem špatných sklonů a hrůza a strach povstává, může se státi, že nepřichází k Poznání a prchá. Potom přicházejí dvanáctého dne krvežiznivá božstva Řádu „Karmického“, provázená Kerimou-Htamennou a Wangtšugmou, aby ho přijala. Když zesnulý nepoznává, vzniká strach. Pak děje se stavění „tváří v tvář“ tak, že zemřelého voláme jménem:

„Ó, urozený! Dvanáctého dne přichází krvežiznivá božstva Řádu „Karmického“, jménem Karma-Heruka, barvy temnězelené, se třemi obličejí, šesti rukama a čtyřma pevně postavenýma nohama. Pravý obličej bílý, levý červený, střední temnězelený, majestátního vzhledu, v prvé pravici šesti rukou držící meč, ve střední trojzub, v poslední kyj; v prvé levici zvon, ve střední lidský skalp naplněný krví, v poslední bubínek. Jeho tělo objímá Matka-Padma-Kroti-Šaurina, jejíž pravice objímá jeho krk, levice nabízí jeho ústům červený pohár naplněný krví. Sjednoceni jako Otec-Matka, přicházejí ze severní čtvrti tvého mozku a září na tě. Neboj se! Nelekej se! Nedej se zastrašit! Raduj se! Poznáš je jako ztělesnění (výtvar) svého vlastního Interlektu! Protože jsou to tvá vlastní ochranná božstva, neměj úzkost. Ve skutečnosti jest to Otec-Matka-Bhagavan-Amogha-Siddhi. Buď pokorným a měj je rád! Uvěř v ně! S poznáním přijde Osvobození. Tím, že je poznáváš jako ochranná božstva, vcházíš s nimi ve sjednocení a dosáhneš Osvícení!“

Vyvolenou Nauku Guruovou, docházíme k tomu, že je poznáváme jako myšlenkové formy, jež prýští z vlastních interlektuelních schopností. Když ku příkladu poznává někdo kůži lva jako lví kůži, jest od strachu osvobozen. Je-li však jen vycpaná lví kůže a my ji jako takovou nepoznáváme, vzniká strach. Dozvíme-li se však od někoho, že jest to pouze lví kůže, budeme strachu zbaveni. Podobně jest tomu zde, kde svítají zástupy krvežiznivých božstev, velikých rozměrů, s velmi silnýma nohama, tak velcí, jako nebesa; tu přirozeně vzniká v člověku hrůza a strach. Jakmile však je slyšeno stavění „tváří v tvář“, poznává je člověk jako vlastní ochranná božstva a vlastní myšlenkové formy. Když pak po Mateřském-Čířém-Světle, na něž jsme zprvu byli zvyklí – jest vytvořeno světlo sekundární, a Mateřské a Přírůstkové Čířé Světlo se setkají jako dva intimní známí, splynou nerozlučně v jedno a z toho svítá na tě Záření sebeosvobozující; sebeosvícením a sebezpoznáním, jest člověk Osvobozen.

Třináctý den.

Když toto stavění „tváří v tvář“ nemělo úspěchu, padají též dobří lidé na cestě odtud zpět a putují do Samsara. Potom přichází osm Hněvivých Kerim a Htamenn, jež mají různé zvířecí hlavy, z tvého vlastního mozku a září na tebe. Potom jest stavění „tváří v tvář“, když jsme zemřelého zavolali jménem, následující:

„Ó, urozený! Naslouchej soustředěně! Třináctého dne přichází z tvého mozku osm Kerim a září na tebe. Neboj se!

Z východní části tvého mozku září na tě bílá Kerima, držící v pravici lidskou mrtvolu jak kyj a v levici lidský skalp, naplněný krví. Neměj strachu!

Z jižní části tvého mozku září na tě žlutá Tseurima, držící k výstřelu připravený luk a šíp, ze severní části tvého mozku černá Petali, držící dorje a skalp plný krve, ze západní části tvého mozku září na tě Ruda-Pramoha, držící Makara-korouhev, z jihovýchodní části tvého mozku září na tě rudá Pukkase, držící v pravici střevo a levicí si je dává do úst, z jihozápadní části tvého mozku, září na tě tmavozelená Chasmari, jejíž levice drží krví naplněný skalp a jejíž pravice míchá v něm dorjem a pak si majestátně pochutnává, ze severozápadní části tvého mozku, září na tě žlutavě bílá Tsandali, jež utrhuje mrtvole hlavu, jejíž pravice drží srdce a levice nese mrtvolu k ústům a pak ji pojídá, ze severovýchodní části tvého mozku září na tě tmavomodrá Smaša, jež rve mrtvole hlavu a pak z ní ujídá – těchto osm Kerim (míst, neboli osm směrů) na tebe září, při čemž obklopují pět krvežiznivých Otců. Přece se však nestrachni!

Ó, urozený! Z kruhu, mimo ně, září na tě osm Htamenn z osmi oblastí (míst) mozku; z východu tmavohnědá se lví hlavou, ruce na prsou zkřížené, v ústech mrtvolu, potřásající hřívou, z jihu rudá s tygří hlavou ruce zkřížené směrem dolů, šklebící se a ukazující chapadla, zírající vypoulenýma očima, ze západu černá s liščí hlavou, jejíž pravice drží břitvu a levice střevo, ze kterého jí krev a líže ji, ze severu tmavomodrá, vlkohlavá, jejíž obě ruce trhají mrtvolu a oči vypouleně zírají, z jihovýchodu žlutavě bílá, supohlavá, jež nese na rameni gigantickou lidskou mrtvolu a v ruce drží kostlivce, z jihozápadu temněrudá, mající hlavu hřbitovního ptáka, jež nese na rameni gigantickou mrtvolu, ze severozápadu černá, s hlavou vrány, jejíž levice nese skalpy a pravice drží meč a jež pojídá srdce a plíce, ze severovýchodu temněmodrá se soví hlavou, držící dorje v pravici a meč v levici a jí.

Těchto osm Htamenn, osmi oblastí jež též obklopují krvežíznivé Otce a z tvého mozku pocházejí, přicházejí, aby na tebe zářily. Neboj se! Poznej je jako myšlenkové formy vlastních, interlektuelních schopností!“

Čtrnáctý den.

„Ó, urozený! Čtrnáctého dne přicházejí „Čtyři Ženské Strážkyně Bran“, jež též pocházejí z nitra tvého mozku, aby na tě zářily. Poznávej!

Z východní čtvrti tvého mozku září bílá bohyně s tygří hlavou, držící ostnatou hůl a v levici drží skalp, naplněný krví, z jihu žlutá, sviňohlavá, smyčku držící bohyně, ze západu rudá se lví hlavou, železné řetězy držící bohyně, ze severu zelená, hadohlavá, zvon nesoucí bohyně.

Tak „Čtyři Ženské Strážkyně Bran“, pocházející též z nitra tvého vlastního mozku, září na tě. Poznej je jako (svá) ochranná božstva!

Ó, urozený! Na vnějším kruhu těchto třiceti Hněvivých božstev přicházejí Heruky, osmadvacet mocných bohyně s rozličnými hlavami, jež nesou různé zbraně a pocházejí z nitra tvého vlastního mozku a září na tě. Neboj se! Poznej je jako ochranná božstva! Poznej, cokoliiv tu září, jako myšlenkové formy svých vlastních interlektuelních schopností! V tomto nejvyšším důležitém čase, rozpomeň se na vybrané Nauky svého gurua!

Ó, urozený! Z východu svítá temněhnědá bohyně Rakšasa, mající hlavu yaka, držící dorje a lebku a červenožlutá, hadohlavá Brahma-bohyně, držící v ruce lotos a zeleněčerná, leopardohlavá Velká-bohyně, držící trojzub a modrá bohyně s opičí hlavou, jež je bohyně „vyptávání se“, držící kolo a červená bohyně, sněhožlutá-Panna, s krátkým kopím a bílá, medvědožlutá Indra-bohyně, kteréžto (jmenované) bohyně pocházejí z nitra východní čtvrti tvého mozku a září na tě. Neboj se!

Ó, urozený! Z jihu svítá žlutá bohyně rozkoše s netopyří hlavou, s břitvou v ruce a rudá, makaro-hlavá, Pokojná bohyně s urnou v ruce a červená bohyně Amrita s hlavou škorpióna, mající lotos v ruce a bílá bohyně měsíce s hlavou luňáka, držící v ruce dorje a tmavozelená bohyně s liščí hlavou, s taktovkou, mávající kyjem a žlutočerná Rakšasa a tygří hlavou, držící v ruce lebku naplněnou krví. Těchto šest yoginek (bohyně) jihu, které pocházejí z nitra tvého vlastního mozku (z jižní čtvrti), bude na tě zářiti. Neboj se!

Ó, urozený! Ze západu svítá zelenočerná, supohlavá bohyně jedlíků držící taktovku v ruce a červená bohyně rozkoše s koní hlavou, která drží obrovský trup mrtvolky a bílá, Mocná bohyně s orlí hlavou s kyjem v ruce a žlutá Rakšasa s hlavou psí, držící v ruce dorje a břitvu, kterou řeže a červená, supohlavá bohyně přání, která míříc, drží v ruce luk a šíp a zelená bohyně, Ochránitelka bohatství s hlavou jelena, držící v ruce urnu – těchto šest yoginek (bohyně) západu, které pocházejí z nitra západní čtvrti tvého mozku, bude na tě zářiti.

Ó, urozený! Ze severu svítají: Modrá bohyně větru s vlčí hlavou, mávající praporkem a červená bohyně manželek, s hlavou kozorožce, držící v ruce špičatý kůl a černá bohyně s hlavou svině, která drží smyčku mezi tesáky a červená bohyně hromu s hlavou vrány, držící v ruce dětskou mrtvolku a zeleněčerná bohyně Velkonosná se sloní hlavou, jež drží v ruce

velikou mrtvolu a pije krev z lebky a modrá bohyně vody s hadí hlavou, držící v ruce hadí smyčku; těchto šest yoginek (bohyň) severu, pocházejících z nitra severní čtvrti tvého vlastního mozku, září na tě. Neboj se!

Ó, urozený! Čtyři, z nitra tvého mozku pocházející yoginky Bran, září na tě:

Od východu černá, mystická bohyně, s hlavou kukačky, držící v ruce železný hák, od jihu žlutá, mystická bohyně s kozí hlavou, se smyčkou v ruce, od severu zelenočerná bohyně mystická, s hlavou hadí, a od západu červená, mystická bohyně, se lví hlavou a železným řetězem v ruce. Tyto čtyři, Bránu střežící yoginky (bohyně), které pocházejí z nitra tvého mozku, září na tě.

Ježto těchto dvacetosm mocných bohyň tryská z tělesných sil Ratna-Sambhavy (jedno ze šesti Heruka-božstev), poznej je!

Ó, urozený! Pokojná božstva vyvěrají z Prázdna-Dharma-Kayi. Poznej je! Ze záření Dharma-Kayi vyvěrají i božstva Hněvivá. Poznej je!

Když v době, kdy na tě září osmapadesát kvežíznivých božstev, jež pocházejí z tvého vlastního mozku, poznáš-li je jako záření svého vlastního Interlektu, vejdeš ihned do stavu sjednocení, do těla krvežíznivých a dosáhneš Osvícení!

Ó, urozený! Když je nepoznáš a strachem jat před nimi prchneš, přemůže tě opět utrpení!

Kdo toto neví a má strach před krvežíznivými božstvy, bude polekán, ustrašen a bezmocný. Jeho vlastní myšlenkové formy promění se v klamně zjevy a on putuje do Samsara.

Kdo se však nedá zastrašit a polekat, neputuje do Samsara.

Dále – těla největších Pokojných a Hněvivých božstev, rovnají se svou velikostí hranicím nebes. Prostřední jsou tak velká, jako hora Meru. Nejmenší rovnají se osmnácti tělům tvé vlastní velikosti, na sebe postaveným.

Nenech se polekat! Nedej se zastrašit! Když všechny stávající zjevy, které tu svítají jako božské formy a záření, poznáš jako vyzařování svého vlastního Interlektu, dosáhneš Osvícení hned v okamžiku poznání!“

Výroku: „Osvícení dosáhne se v jediném okamžiku“, může tu býti použito. Uchováme-li to v mysli, dosáhneme Osvícení tím, že ve sjednocení vejdemo do záření a Kayi (Tělo).

„Ó, urozený! Ať vidíš jakkoli hrozné a děsivé zjevy, poznej je jako své vlastní myšlenkové formy!

Ó, urozený! Když toto nepoznáš a bojíš se, září na tě všechny Pokojná božstva ve formě Maha-Kala a všechna božstva Hněvivá ve formě Dharma-Raja, boha Smrti, a tvé vlastní myšlenkové formy se změní v přízraky (neboli Marové) a ty putuješ do Samsara.

Ó, urozený! Nepoznáme-li svých vlastních myšlenkových forem, tu, i kdybychom se sebe lépe vyznali ve Svatých Písmech, jak v Sutrách, tak v Tantrách, i kdybychom cvičili nábožensky celou kalpu (celé světové období), nedosáhneme Osvícení!

Poznáme-li však své vlastní myšlenkové formy, dosáhneme Osvícení podstatným uměním – jediným slovem!

Nepoznáme-li svých myšlenkových forem hned po smrti, vysvitnou v Čenyid-bardu formy Dharma-Raja, boha Smrti. Největší tělo Dharma-Raji, boha Smrti, jež svojí rozsáhlostí rovná se nebesům, střední hoře Meru a nejmenší osmnáctkrát tému vlastnímu tělu, přicházejí a naplňují světové systémy. Zjevují se, horním zubem kousající dolní ret, s velkými těly, úzkým pasem, skelnýma očima, vlasy nahoře svázané, majíce v ruce karmickou tabuli záznamů, pijí krev, utrhávají mrtvolám hlavy, lízajíce mozek a rvou srdce. Tak přicházejí a napňují světy a z jejich úst vycházejí zvuky jako: „Bij! Zabij!“

Ó, urozený! Když vyvstávají takové formy myšlenkové a září na tě, neměj strachu! Nebuď polekán! Ježto tvé nynější tělo jest duchovním tělem karmických sklonů, nemůže přece, i kdyby bylo bito a na kusy rozsekáno, zemřít. Ježto tvé tělo ve skutečnosti pozůstává

z prázdna, neměj strachu! Též těla boha Smrti, jsou výronem záření tvého vlastního Interlektu; nepozůstávají z látky. Prázdno nemůže prázdnu ničeho učinit!

Za emanacemi tvých vlastních interlektuelních schopností a mimo ně, neexistují ve skutečnosti Pokojná, Hněvivá, krvežíznivá, různohlavá božstva, světla, duhy, strašlivé formy boha Smrti. O tom není pochybnosti!

Když toto známe, zmizí sám od sebe strach a hrůza, splyneme se stavem Jednoty a Osvícení je dosaženo!

Poznej, že to, co na tě září, jsou myšlenkové formy tvých vlastních interlektuelních schopností! Připamatuj si v tomto důležitém čase vybrané Nauky svého Gurua. Rozpomeň se na ně!

Když takto dojdeš poznání a ochranným božstvům prokážeš svou přichylnost a víru a věříš, že přišla, aby tě vysvobodila z osidel barda, pak mysl: „Běhu své útočiště k nim!“ Rozpomeň se na vzácnou Trojici, projeviv Jí víru a lásku. Nechť je kterékoli božství tvým božstvem ochranným, rozpomeň se nyní na ně a volaje je jménem, modli se takto:

„Ach, přispěj mně, v bardu putujícímu, ku pomoci! Svou Milostí mne pozvedni, vzácné, ochranné božstvo!“

Vzývaje svého vlastního Učitele jménem, modli se takto:

„Ach, já putuji nyní v bardu, zachraň mne! Ó, nezbavuj mne své Milosti!“

Věř také v krvežíznivá božstva a věnuj jim tuto modlitbu:

„Ach, v Samsaru putuje, následkem mne přemáhajících přízraků, kéž mne uvedou zástupy Bhagavanů, Pokojných a Hněvivých, na světelnou stezku oproštění od hrůz a strachu, kéž mne ochrání zástupy Hněvivých bohyň, bohatých prostorem, a zachrání mne z hrůzoplých osidel barda, aby mne uvedla do stavu dokonale Osvícených Buddhů, aby, co sám putuji, odloučen od milých přátel, když prázdne formy mých myšlenek se zjevují, Buddhové své Milosti nedali vzejíti bázni, hrůze a strachu v bardu!

Nechť, když pět jasných Světel Moudrosti zde svítí, Poznání přijde bez hrůzy a děsu! Nechť, když božská těla Pokojných a Hněvivých zde září, jsem prost strachu a poznám bardo!

Nechť, když mocí zlé karmy strasti zakouším, ochranná božstva je rozptýlí! Nechť, když přirozený tón Skutečnosti jako tisíc hromů se rozléhá, tyto se promění ve znění šesti slabik!“

(Poznámka: Šest slabik = OM – MA – NI – PAD – ME – HUM. Hlavní mantra Tibetanů. Překládají se obvykle: „Ó, Ty, jenž sídlíš v Lotosovém Květu, smiluj se nad námi!“ Každá slabika náleží jedné ze šesti lok a jeví se v její barvě.)

„Jsa bez ochrany, a ježto mám zde své karmě podléhati, snažně prosím Milostivého Slitovníka, aby mne ochránil.

Nechť, a zde budu trpěti strastmi karmických sklonů, svitne mi Blaženství jasného Světla.

Ať pět elementů nepovstane jako nepřátelé, nýbrž ať spatřím Říše Pěti Řádů Osvícených!“

S vážnou vírou a pokorou přednes takto svou modlitbu, čímž zmizí všechn strach a bude dosaženo Osvícení v Sambhoga-Kayi, beze vši pochybnosti. To je důležité! Opakuj to soustředěně, třikráte, nebo sedmkrát!

Byť by zbývající karma byla seborší, není možné, aby nebylo dosaženo Osvobození.

Když však přece vše, co bylo na těchto stupních barda učiněno, nebylo Poznání dosaženo, bude pak v následujícím zevrubně ukázáno stavění „tváří v tvář“, protože je nebezpečí, že člověk putuje dále, do třetího barda, zvaného „Sidpa-bardo“.

Z á v ě r , k t e r ý u k a z u j e z á k l a d n í v ý z n a m N a u k y o b a r d u .

Je lhostejné, co bylo naším náboženským cvičením, ať vydatné, nebo omezené, přece v okamžicích smrti vyvstávají různé, klamně zavádějící přízraky a proto jest tento Thedol

nepostradatelný. Těm, kdož mnoho meditovali, svítá skutečná Pravda ihned, jakmile se tělo a princip vědomí od sebe oddělily. Jest důležité, získati zkušenosti během života.

Ti, kdož pravou Podstatu svého vlastního bytí poznali, (doslovně: Interlekt) a tím něco zkušenosti nabyli, dosáhnou veliké moci během barda okamžiků smrti, kdy zasvitne Čiré Světlo.

Také meditace o božstvech mystických cest mantrických, jakož i na stupni představivosti a stupni zdokonalení během života, mají veliký vliv, když se zjevují v Čenyid-bardu pokojné a hněvivé vise. Jelikož jest cvičení se v tomto bardu zvlášť významné, dokonce i během života, drž se jej, čti je, uč se mu nazpaměť, měj je přesně v mysli, čti je pravidelně třikráte, tak, aby ti slova a jejich význam byly velmi jasné a sice tak, že i kdyby tě sto katů pronásledovalo, nezapomeň těchto slov, ani jejich významu.

Nazývá se to „Velikým Osvobozením pomocí slyšení“, protože dokonce i ti, kteří spáchali pět bezmezných hříchů, budou Osvobozeni, budou-li (tuto Nauku) slyšeti cestou ucha.

Proto je čti uprostřed velkých shromáždění. Rozšiřuj je!

Jakmile je někdo jedenkrát uslyšel, i když by mu neporozuměl, vzpomene si na ně v přechodném stavu, aniž by mu jediné slovo chybělo, neboť Interlekt jest tam devětkrát jasnějším.

A tak by mělo býti toto mluveno do uší všech žijících lidí, a čteno u podušek všech lidí nemocných (a umírajících) a mělo by býti čteno u všech mrtvol; mělo by býti dále rozšiřováno.

Ti, kdo s touto Naukou se setkávají, jsou skutečně šťastni. S výjimkou těch, kteří získali mnoho zásluh a překonali mnoho zatemnění, jest nesnadné, s touto Naukou se setkat. A když se s ní kdo setká, je těžké, jí porozuměti!

Osvobození je získáno, nejsme-li nevěřícími, když ji slyšíme! Oceňuj proto vysoce toto Učení! Jest podstatou všech Nauk!

Stavění „tváří v tvář“, zatím co prožíváme Skutečnost v přechodném stavu, nazvané „Nauka, jež osvobozuje jednoduše tím, že jest slyšena, a TO, co osvobozuje, jednoduše tím, že se TO dává Sebou“, jest skončeno!

KNIHA DRUHÁ

SIDPA – BARDO

Toto se nazývá „Hluboká podstata Osvobození slyšením“, čili „Upamatovatel“, jasné stavění „tváří v tvář“ v přechodném stavu, v němž se hledá nové zrození (v němž kyne znovuzrození).

U c t í v á n í

Shromážděným božstvům, ochranným božstvům, Guruům, budiž pokorně vzdána čest! Kéž udělí Osvobození v přechodném stavu.

Úvod

Ve výše uvedeném velkém stavu Bardo-Thedolu, bylo vyučováno bardu, zvaném „Čenyid-bardo.“

Nyní bude živý „Upamatovatel“ obdařen bardem, zvaným „Sidpa-bardo“.

Díl I.

P o s m r t n ý s v ě t .

Úvodní ponaučení pro toho, kdo vykonává obřad. Ačkoli již dříve, v Čenyid-bardu byli uvedeni mnozí živí Upamatovatelé, jest přece, nehledě k těm, kdož skutečnou Pravdu seznali a k těm, kteří měli dobrou karmu – poznání nesnadné pro ty, kteří měli karmu zlou a s tímto se neseznámili a pro ty, kteří měli zlou karmu a vlivem toho napadeni jsou strachem a hrůzou. Sestupují ke čtrnáctému dni a proto musí býti čteno následující.

Bardové tělo. Jeho zrození a jeho nadnormální schopnosti.

Když byla vedena Trojice a vykonána modlitba, která přivolává pomoc Buddhů a Boddhisattvů, zavolej zemřelého jménem a promluv třikráte nebo sedmkrát takto:

„Ó, urozený! Naslouchej dobře a uchovej v srdci, že zrození v pekelném světě a ve světě Dévů a v tomto bardovém těle, jest toho druhu, který se zove nadnormálním zrozením (doslovně: „býti zrozen, přestrojen“)

Skutečně, když jsi záření Pokojných a Hněvivých v Čenyid-bardu zažil, ale byl jsi neschopen je poznat, upadl jsi následkem strachu do mdlob na tři a půl dne po svém úmrtí a když jsi se z této ztráty vědomí zase probral, musel tvůj Znatel ve svém Prastavu býti vzkříšen a zářící tělo, které se dřívějšímu tělu podobá, býti vytrysklé, jak Tantra praví:

„S tělem, zdánlivě z masa, jež se dřívějšímu podobá a tomu, jež má býti vytvořeno, vybaven všemi smyslovými schopnostmi a mocí, k neomezenému pohybu. Karmické, podivuhodné síly máje, viditelný čistým, nebeským zrakům stejné povahy (bardo-podstaty).“

Učení jest pak následující:

Ono zářivé tělo, na něž je poukázáno, jako na podobné „dřívějšímu a tomu, jež má býti vytvořeno“,

(Což značí, že budeme míti tělo, zrovna takové jako z masa a krve, dřívější lidské tělo sklonů.)

jest též vybaveno jistými známkami a krásami zdokonalení, jako bytosti vysokého učení.

Toto tělo zrozené z přání, jest halucinací myšlenkového útvaru v přechodném stavu a nazývá se „tělem přání“.

V době, kdy máš býti zrozen jako Déva, zjevují se ti vise ze světa Dévů, právě tak, kdekoli máš býti zrozen, ať jak Asura, člověk, zvíře, Preta, nebo bytost pekelná, zjevuje se ti vise, odpovídající místu.

(Pozn. překl.: Dle toho naznačuje v citátu slovo „dříve“, že jsi před tři a půl dnem myslil, že máš stejný druh těla, jako dřívější tělo z masa a krve, které jsi měl v předchozí existenci následkem navykklých sklonů; a slovo „vytvořené“ jest užito tak, protože se ti potom zjevují vise místa tvého budoucího zrození. Tím vztahuje se výrok „to dřívější a to, jež má býti utvořeno“, celkově na tyto, tj. na ono právě odložené tělo z masa a na tělo z masa, jež má býti při novém zrození přijato.)

Nesleduj nyní vise, jež se ti zjevují! Nedej se přitáhnouti! Nebud' sláb! Zamiluješ-li si je následkem slabosti, musíš putovati do šesti lok a zakusíš utrpení!

Do nedávna jsi byl neschopen rozpoznat Čenyid-bardo a musel jsi tak hluboko sestoupiti. Když nyní se pevně přidržuješ skutečné pravdy, musí tvůj duch soustředěně setrvávat v Nic-nedělání, Nic-nedržení, v nezakaleném, prapůvodním, jasném, prázdňovém stavu tvého Interlektu, k němuž tě tvůj Guru vedl.

(Pozn. překl.: Předpokládá se zde, že zemřelý určitými cvičeními pod vedením duchovního Učitele se učil, a nebo alespoň se pokoušel vypojit stále automaticky v něm plynoucí představu, mylně zvané „myšlenkami“ – učil se „nic nemysleti“, což nejprve musí být dosaženo, nežli může nastoupiti myšlení skutečné, tj. úmyslné, vědomé!)

Tímto dosáhneš Osvobození, aniž bys vstoupil do brány lůna. Jsi-li však neschopen sebe znáti, pak medituj o ochranném božstvu a o svém Guruovi, ať je to již kdokoli, ve stavu velké přichylnosti a pokorné důvěry, tak jako by zastíňovali korunu tvé hlavy. Toto má veliký význam! Nedej se odvrátit!“

Pokyny pro toho, kdo koná obřad:

Takto promlouvej, a když poznání z toho vzejde, jest Osvobození dosaženo, aniž by bylo nutno putovati do šesti lok. Když však přece jest následkem špatné karmy poznání ztíženo, promlouvej pak následovně:

„Ó, urozený! Naslouchej opět! Vybaven všemi smyslovými schopnostmi a mocí „neomezeného pohybu“, značí, že (třeba) jsi byl za života nevidoucí, hluchý, chromý, přece na této posmrtné úrovni budou tvé oči spatřovat formy, uši slyšeti tóny a všechny tvé ostatní smyslové orgány budou nezeslaben, velmi ostré a úplné. Proto se mluví o bardovém těle jako o „vybaveném všemi smyslovými schopnostmi“. Onen druh existence, ve které se nyní nacházíš, jest známkou toho, že jsi zemřel a že putuješ v bardu. Jednej tak, abys to věděl! Vzpomeň si na Učení!

Ó, urozený! „Neomezený pohyb“ značí, že tvé nynější tělo, protože je „tělem přání“, od doby, kdy tvůj Interlekt se odloučil od místa svého, není tělem z hrubé látky, takže máš nyní moc, procházeti skalními masivy, vrchy, zemí, domy a dokonce horou Meru, bez překážek. Vyjímaje Buddhagaja a mateřské lůno, můžeš nyní nerušeně procházeti i králem hor, samotnou horou Meru, přímo i pozpátku. I to je známkou toho, že putuješ v Sidpa-bardu. Vzpomeň si na Učení svého Učitele a modli se k Milosrdnému Bohu!

(Pozn. překl.: Buddhagaja = veliký chrám v Indii, na místě, kde Buddha dosáhl dokonalého Osvícení a kde jako symbol stojí Strom Moudrosti – Mekka všech buddhistů – Pupek Světa.)

Ó, urozený! Ty vskutku jsi vybaven silou, změnit svou postavu, velikost i číslo, což není však plodem nějakého samadhi, nýbrž silou, jež ti přišla přirozeně, a proto jest to charakter karmické moci. Jsi schopen projíti v jediném okamžiku čtyřmi kontinenty kolem hory Meru, a nebo se můžeš objeviti neprodleně na každém místě, kde si přeješ. Je v tvé moci, zjevit se tam v čase, jaký má člověk zapotřebí k sehnutí nebo natažení ruky. Avšak, přece si nepřej těchto mámvivých sil, sil změn formy! Nežádej si jich!

(Pozn. překl.: Tato výstraha platí stejně duchům, jako bytostem v tomto, tělesném životě, jež tyto síly mají, nebo je pěstují.)

Žádná z těchto sil není ti odepřena, chceš-li se jimi pochlubit. Schopnost je vypěstovat, je v tobě. Toto věz a modli se k svému Učiteli.

Ó, urozený! Čistým nebeským zrakům stejné povahy viditelný“, značí, že bytosti stejné povahy, nebo stejné konstituce, nebo stejného stupně vědění, v přechodném stavu vzájemně se vidí. Na příklad se vzájemně vidí bytosti takové, jež jsou určeny, aby se zrodily mezi Dévy atd. Nezahleď se do těch, jež vidíš, nýbrž medituj o Milosrdném!“

„Čistým nebeským zrakům viditelný“, značí též, že Dévové, kteří čistě se zrodili následkem zásluh, viditelní jsou čistým nebeským zrakům těch, kdož cvičí Dhyanu. Tito je nebudou viděti vždy, nýbrž, když duchovně jsou na ně soustředěni, tehdy je vidí. Když nejsou soustředěni na ně, nevidí je. Někdy se může státi, že jsou odvráceni a nevidí je (též v tomto případě).

Známky existence v přechodném stavu.

„Ó, urozený! Majitel tohoto druhu těla uvidí místa, která před tím znal na pozemské úrovni a příbuzné, jak je vidíme ve snu. Vidíš příbuzné a mluvíš (s nimi) na ně, ale nedostáváš odpovědi. Když svoji rodinu vidíš plakat, myslíš si: „Jsem mrtev, co mám dělat?“ A pocítíš velkou strast, zrovna jako ryba, která je z vody vyhozena na řěřavé uhlí. Takovouto strast nyní zažiješ. Ale nijak ti teď nepomáhá, že se cítíš nešťastným. Máš-li božského Gurua, modli se k němu!

Modli se k ochrannému božstvu k Milosrdnému! I když budeš lpěti na svých příbuzných a přátelích, nic ti to nepomůže. Tedy na nich nelpi a modli se k Milosrdnému Bohu! Pak nepoznáš soužení, strach a hrůzy.

Ó, urozený! Hnán věčně se pohybujícím větrem karmy, sem a tam, to jest, tvůj Interlekt, ježto nemá předmětu, na němž by mohl spočívati, jako pířko, hnáný větrem, jedoucí na koni dechu a nedobrovolně putuješ do kola! Všem, kdož pláčí tu, říkáš: „Jsem tu, neplačte!“ Poněvadž tě však neslyší, říkáš si: „Jsem mrtev“. A zase v této době cítíš se bídným! Nebuď takto ubohým!

Bude zde šedé, soumračné světlo, jak v noci, tak i ve dne a za všech dob. V tomto druhu přechodném stavu budeš prodlévati buďto jeden, dva, tři, čtyři, pět, šest nebo sedm týdnů, až do devětačtyřicátého dne. Praví se, že bída Sidpa-barda je obvykle prožívána dvacet dnů, ale následkem rozhodujícího vlivu karmy nemůže žádné určité období s jistotou býti udáno.

Ó, urozený! Asi v této době (přibližně v tomto čase), dále tě pozene prudký víř karmy, který je strašný a těžko snesitelný – zezadu, strašlivými nárazy.

Neboj se toho! Jest to tvé vlastní šálení!

Hustá, strašidelná temnota je trvale před tebou a z jejího středu přicházejí takovéto, hrůzu vzbuzující výkřiky, jako: „Bij! Zabij!“ a podobné hrozby. Neboj se jich!

V jiných případech, u lidí s velmi špatnou karmou, vyřázejí karmicky vytvořené, maso požírající Rakšasové, nebo démoni nesoucí různé zbraně, křik: „Bij! Zabij!“

A tak dále, způsobují strašlivý hluk, ženou se na člověka jako o závod, který první z nich jej dopadne. Také svítají přízračná šálení, že jsme pronásledováni hroznými šelmami, sníh, déšť, tma, prudké nárazy větru a halucinacemi, že jsme pronásledováni mnoha lidmi, také zvuky, jako když hory se řídí a zlobně vzkypělých moří hukot a hukot ohně a běsnících vichřů.

Když tyto zvuky přicházejí, prcháme zděšeni před nimi, každým směrem, zcela jedno kam.

Cesta je ale zahrazena třemi strašlivými propastmi, bílou, červenou a černou. Vzbuzují hrůzu svou hloubkou a člověku se zdá, jakoby měl do nich padnouti.

Ó, urozený! Nejsou to ve skutečnosti žádné propasti! Jsou to: hněv, vilnost a nevědomost! Věz v tomto čase, že jest to Sidpa-bardo, ve kterém prodléváš. Volej Milosrdného jména a modli se vážně takto:

„Ó, Milosrdný Bože a můj Guru a Vzácná Trojice, nedopust'te, abych (jmenuj je jménem) do nešťastných světů upadl!“ Jednej tak, abys toho nezapomněl!

Jiní, kteří nashromáždili zásluhy a vážně se věnovali náboženství, zažívají různé nadšené radosti a štěstí a blaho plnou měrou. Neutrální bytosti však, jež si ani zásluh nezískaly, ani si nevytvořily špatnou karmu, nezažívají ani radosti, ani utrpení, nýbrž druh bezbarvé stupidity, a lhostejnosti.

Ó, urozený! Také, co tímto způsobem přichází, ať jakékoli nadšené radosti bys prožíval, nenech se jimi přitáhnouti! Mysli!

„Trojice a Guru, nechť jsou velebeni, těmito, po zásluze danými radostmi.“

Nebuď do těchto radostí zblázněn, jimi ovlivněn a nadšen! Vzdej se všeho bláznění a žádostí!

Kdybys neprožíval ani radost ani bolest, nýbrž jen lhostejnost, nech svůj Interlekt setrvati v nerušeném stavu meditace o Velkém Symbolu, aniž bys myslil, že medituješ! Toto má velikou důležitost!

Ó, urozený! V tomto čase prodlíš krátkou dobu na předmostích, v chrámech, u stupňů osmi druhů, ale nejsi schopen dlouho tam zůstat, neboť tvůj Interlekt byl od tvého pozemského těla odloučen.

Následkem tvé neschopnosti déle prodlévati, cítíš se často znepokojen a mučen a hrůzou jat. Mnohdy je tvůj duch (Znatel; vědomí) zakalen, mnohdy roztržit a bez souvislosti. Potom tě napadne: „Ach, jsem mrtev. Co mám dělat?“

A touto myšlenkou se duch (Znatel) zarmoutí. Srdce tvé pocítí zamrazení a zakusíš nekonečnou bědu a soužení.

Poněvadž nemůžeš prodlévat na žádném místě a cítíš se nucen jíti dále, nemysli na různé věci, nýbrž nechávej Interlekt setrvávat v jeho vlastním Prastavu!

Co se týče potravy, můžeš přijmouti jen to, co je ti podáno, a žádnou jinou potravu. Co se týče přátel, i v tomto čase, nemáme, (nevíme) o tom nic určitého!

Toto jsou známky putování duchového (bardového) těla (těla-ducha) v Sidpa-bardu. V tom čase závisí štěstí a strast od karmy!

Vidíš svůj dům, služebnictvo, příbuzné a mrtvolu a myslíš:

„Nyní jsem mrtev. Co má dělat?“

A stísněn velkým žalem, myslíš:

„Ach, co bych dal za to, kdybych mohl míti tělo!“

A s touto myšlenkou putuješ sem a tam a hledáš tělo!

Mohl by ses do svého těla mrtvého sice devětkrát znovu vrátiti (vstoupiti), ale ježto jsi dlouho prodléval v Čenyid-bardu, ono zatím zmrzlo (je-li zima), rozpadlo se (je-li léto), a nebo v jiném případě, tvoji příbuzní je spálili nebo pochovali, nebo hodili do vody, nebo dali ptákům a šelmám.

Ježto nemáš žádného místa, do kterého bys vešel, jsi nespokojen a máš pocit, že jsi vtěsnán do skulin a trhlin mezi skalami a balvany. Prožitek toho druhu dostavuje se v přechodném stavu, když člověk hledá znovuzrození.

I když tělo hledáš, nezískáš nic jiného, než trampotu!

Vzdej se přání po těle a dovol svému duchu (Znateli) setrvat ve stavu odříkání se, a jednej tak, abys v něm mohl setrvávat!

Jsmeli takto stavění „tváří v tvář“, dosáhneme Osvobození v bardu!

S o u d

Pokyny, pro obřad konajícího:

Vzdor všemu tomu může se státi, že vlivem špatné karmy nedojde člověk ani teď Poznání. Zavolej (proto) zemřelého jménem, a mluv následovně:

„Ó, urozený! (jmenuj ho jménem) Naslouchej! Tvé utrpení (že tak trpíš) pochází od tvé karmy. Nikdo jiný není jím vinen! Tvou vlastní karmou je to způsobeno. Modli se opravdově k Vzácné Trojici! To tě ochrání! Když se nemodlíš a nevíš jak meditovat o Velkém Symbolu nebo o některém ochranném božstvu, tu přichází dobrý Genius,

(Pozn.: Podobně jako křesťanský anděl strážce, symbol „vzhůru“ usilující božské části naší povahy.)

který současně s tebou byl zrozen a sečte té dobré skutky bílými kamínky, a Genius zlý, (symbol „dolů“ směřující, nižší části naší povahy.)

který současně byl s tebou zrozen a sečte špatné skutky černými kamínky. Na to budeš ustrašen, zaražen a polekán. Budeš se třásti a pokusíš se lhát, tím, že řekneš:

„Nespáchal jsem nic špatného!“

Pak řekne Bůh Smrti:

„Zeptáme se Zrcadla Karmy.“

Při tom současně pohlédne do Zrcadla, ve kterém se odráží každý dobrý a zlý čin. Lež zde nepomůže zcela nic.

Pak jedna z furií boha Smrti otočí kolem tvého krku provaz a táhne tě. Odřeže ti hlavu, vyndá ti srdce a vyrve střeva, vysaje (vylíže) tvůj mozek, pije tvou krev, jí tvé maso a hryže na tvých kostech. Ty však nejsi schopen zemřít. I když je tvé tělo roztrháno na kusy, zase se hojí. Opakované rozsekávání, způsobuje hroznou bolest a muka.

Ani v době, kdy se počítají kamínky, nedej se zastrašit! Nedej se polekat! Nelži a neboj se boha Smrti! Ježto tvé tělo jest duchovní (éterické), nemůže zemřít, i když je stínáno a čtvrceno. Tvé tělo má ve skutečnosti povahu prázdna; proto se nemusíš strachovati. Bohové Smrti jsou tvé vlastní halucinace! Tvé tělo žádostí jest tělem sklonů a prázdno. Prázdno nemůže ničeho prázdnu učiniti. Co jest bez vlastností, nemůže tomu, co jest bez vlastností nic učiniti.

(Pozn. překl.: To vše jsou výčitky svědomí v živé obrazy promítnuté, poukazuje Lama-překladatel a ukazuje srovnání: Soudce=svědomí a Zrcadla=paměť.)

Nehledě našim vlastním halucinacím, není ve skutečnosti mimo nás žádných takových věcí, jako jest bůh Smrti, nebo bůh Démon, nebo býkohlavý bůh Smrti. Jednej tak, abys to poznal! Jednej nyní tak, abys poznal, že jsi v bardu! Medituj o Samadhi Velkého Symbolu! Nevíš-li, jak se medituje, pak jednoduše analyzuj pečlivě pravou povahu toho, co tě léká. Ve skutečnosti toho není a nemá tvaru (formy), nýbrž je to Prázdno-Dharma-Kaya. Ono Prázdno není dle své podstaty prázdno ničeho, nýbrž Prázdno, jehož Pravdou se cítíš zastrašen a před Níž tvůj Interlekt se zdá býti jasným a zářivějším. Jest to sestavení ducha Sambhoga-Kayi.

Ve stavu, ve kterém se nyní nalézáš, zakusíš snesitelnou (zvýšenou) intenzitou Prázdno a Jas. Prázdno jasné dle podstaty a Jas Prázdna dle podstaty a Jas, neodlučitelný od Prázdna.

Je to stav Pra-interlektu Adi-Kaya.

(Prvé Tělo, synonym Dharma.Kaya, Tělo proměněné, Tělo Božské Inkarnace.)

A Síla Jeho září nerušeně a všude. Je to Nirmana-Kaya.

Ó, urozený! Soustředěně mi naslouchej! Jednoduše tím, že poznáš čtyři Kayi (Těla), dosáhneš určitě dokonalého Osvobození v každém z nich. Nebud' roztržitý! Zde je hranice mezi Buddhy a živými bytostmi. Tento okamžik jest velmi významný! Budeš-li nyní roztržitý, budeš potřebovat nespočetné věky času, abys vyvázl z bahna strasti!

Výrok, jehož pravdivost je nyní na místě, zní:

„V jediném okamžiku času, vytvoří se zřetelné rozlišení!“

„V jediném okamžiku času, dosáhne se dokonalého Osvícení!“

Až do tohoto okamžiku ti svítala všechny tato barda a přece jsi nepoznal, poněvadž jsi byl roztržitý. Proto jsi zažil všechn ten strach a hrůzu. Jestliže i nyní jsi roztržit, prasknou Opatř Božského Milosrdenství Milosrdných Očí a ty půjdeš k místu, z kterého okamžité Osvobození není možné. Bud' proto opatrný! I když jsi do nynějška nepoznal, ačkoli „tváří v tvář“ stavěn, poznáš nyní a zde dosáhneš Osvobození!“

Pokyny pro obřad konajícího:

Je-li to nevzdělaný sedlák, který neví, jak meditovati, řekni mu toto:

„Ó, urozený! Nevíš-li, jak meditovati, jednej tak, abys Milosrdného poznal, Samgh-Dharmu-Buddhu a modli se. Mysli na všechny ty strachy a fantomy, jak na vlastní svá ochranná božstva, nebo Milosrdného. Připamatuj si své mystické jméno, které ti bylo dáno v době tvého Svatého Zasvěcení, dokud jsi byl člověkem a na jméno svého Učitele a řekni je spravedlivému králi, bohu Smrti. I když spadneš do propasti, nezraníš se! Uvaruj se strachu a lekání!“

Vše určující vliv myšlenky.

Pokyny pro obřad konajícího:

Toto řekni, neboť při takovémto stavění „tváří v tvář“, mělo by zajisté zde Osvobození býti dosaženo, vzdor dřívějšímu neosvobození.

Je možno však, že Osvobození ani po tomto stavění „tváří v tvář“ nebude dosaženo a poněvadž je důležité, pokračovati vážně a vytrvale ve stavění „tváří v tvář“, volej zemřelého opět jménem a mluv následovně:

„Ó, urozený! Tvé nynější zážitky pozůstávají (jsou složeny) z okamžitých radostí, jímž následuje napjaté soužení velké intensity, jako asi za sebou následují napjaté a uvolněné mechanické pohyby prakostroje. Nelpi ani v nejmenším na radostech. Nebud' nespokojen, když trpíš!

Máš-li se zrodit na vyšší úrovni, zasvitne ti více této vyšší úrovně. Tvoji žijící příbuzní obětují možná pro tvé blaho mnoho zvířat a vykonávají náboženské obřady a dávají almužnu.

(Pozn. překl.: Tibetský zvyk, obět' zvířat, který existoval dávno před buddhismem a není ještě zcela vykořeněn.)

Poněvadž tvůj zrak není očištěn, má sklon, velmi se hněvati nad jejich činy a tím si zaviniti okamžité zrození v pekle.

Cokoli by ti, jež jsi za sebou zůstavil, činili, chovej se tak, aby v tobě žádná hněvivá myšlenka nemohla vystoupit a medituj o lásce k nim!

Dále, i když pociťuješ, že lpíš na světských statcích, které jsi za sebou zanechal, a nebo když uvidíš tento svůj majetek v rukou jiných lidí a jimi používán, a když ze slabosti budeš na něm lpět, nebo na své následovníky se hněvati, pak tento pocit ovlivní rozhodující okamžik takovým způsobem, že i když jsi byl určen, zroditi se na vyšších a šťastnějších úrovních, zrodíš se v pekle, nebo ve světě Pretů (nešťastných duchů).

Vždyť byt' jsi i na zanechaných světských statcích lpěl, nemůžeš jich přece míti a nejsou ti nic platny. Vzdej se své slabosti a zanech lpění na nich. Odhod' je od sebe a zřekni se jich z plna srdce.

Zcela jedno, kdo tvých pozemských statků používá. Neměj pocit lakomství, nýbrž rád se jich zřekni! Mysli, že je obětuješ Vzácné Trojici a svému Guruovi a setrvávej v pocitu nelpění na nich, jsa oproštěn od slabosti přání.

Stejně si počínej, když Kamkaně-Mantra, jsou jakožto pohřební ritus za tebe přednášena, nebo když nějaký ritus pro uvolnění od zlé karmy, která by mohla míti za následek zrození v nízkých oblastech, bude za tebe vykonáván a ty spatříš, že jest konán nesprávným způsobem, ospale, roztržitě a bez zřetele ku slibům, že postrádá čistoty (ze strany toho, kdo obřad koná) a podobné věci, jež prozrazují lehkomyšlnost a povrchnost.

(Pozn. překl.: Tato Mantra (Kamkaně-Mantra) má míti takovou sílu magickou, že pokrm, mrtvému přinášený, změní tak, že tento jej může požívat.)

Cokoli můžeš viděti, poněvadž jsi vybaven karmickou silou předvídání a visí, mohlo by se ti nedostávati na víře a dokonce tě přivést k úplné nevěře ve tvé náboženství.

Můžeš poznati každou úzkost a strach, všechny černé činy, nenáboženské chování a nesprávně konané rituály. V duchu by sis mohl mysliti:

„Ach, vskutku mne nechávají na holičkách.“

Když si toto myslíš, budeš mimořádně stísněn, staneš se hlubokou záští nevěřícím, ztratíš víru, místo, abys získal lásku a pokornou důvěru. Toto ovlivní rozhodující okamžik a ty budeš jistě zrozen v některém z bídných stavů.

Takové myšlenky ti nejen nikterak neprospějí, ale naopak velmi uškodí. Ať jakkoli nesprávný je rituál a neslušné chování kněží, kteří tvé pohřební rity vykonávají, myslí si:

„Věřu, mé vlastní myšlenky jsou asi nečisté. Jak by mohla býti slova Buddhova nesprávná? Jest to zrcadlení se skvrny na mém vlastním obličejí, který vidím v zrcadle; mé

vlastní myšlenky jsou opravdu nečisté. Co se těchto kněží týče, tak jejich tělem je Sangha, jejich projevem Dharma a v duchu jsou ve skutečnosti Buddhou. K nim se utíkám!“

Takto myslíš, důvěřuj jim a cvič se v upřímné lásce k nim!

Co potom pozůstalí za tebe konají, prospěje ti vždy jen k dobru. Proto má cvičení oné lásky veliký význam. Nezapomeň na to!

A zase, i kdybys měl býti zrozen v jednom z bídných stavů a světlo onoho bídného stavu na tě zářilo, určí zcela samo nadšení z tvé radosti nad pohledem, jak tvoji příbuzní a následníci vykonávají bílé, náboženské rity, nesmíšené se zlými skutky a opati a učení kněží věnují se tělem, řečí a myšlením výkonu správného a záslužného obřadu – rozhodující okamžik tak, že dokonce, i kdybys zasluhoval zrození v nešťastných stavech, způsobeno bude tvé zrození na úrovni vyšších a šťastnějších. Proto nemáš vytvářeti myšlenky bezbožné, nýbrž nestranně míti vůči všem čistou náklonnost a pokornou víru. Toto jest důležité. Proto buď obezřelým!

Ó, urozený! Sebeř se a vzpamatuj se! Ježto tvůj nynější Interlekt v přechodném stadiu, nemá nic pevného, od čeho by závisel, neboť nemá nejmenší tíže a jest trvale v pohybu, má každá myšlenka, jež ti nyní přichází, ať zbožná nebo bezbožná, velikou moc. Nemysli proto na věci bezbožné, ale připomeň si jakékoli zbožné cvičení a nebo, jestliže jsi na takové cvičení nebyl zvyklý, pozvedni svou čistou náklonnost a spokornou vírou se modli k Milosrdnému, nebo k svým ochranným božstvům. V plné rozhodnosti se modli touto modlitbou:

„Ach, putuje sám, odloučen od milovaných přátel, kdy mi prázdná, obražející se podoba mých vlastních duchovních představ svítá, nechť Buddhové věnují sílu svého Milosrdenství, abych se v bardu nebál, neděsil, ani nelekal!

Když tisíc hromů ve Skutečnosti zaznívá, nechť jsou všechny zněním šesti slabik (OM-MA-NI-PAD-ME-HUM).

Když karma pokračuje a žádný ochránce není zde, nechť mne chrání Milosrdný! Tak se modlím!

Když útrapy karmických sklonů zde zakouším, nechť mne osvětluje záření šťastného, čirého Světla Samadhi!“

Vážná modlitba v této formě, jistě tě povede dále. Buď dokonale klidný! Nebudeš ošálen! Veliké důležitosti je toto!

Když se toto odříkává, vyvolává to znovu vzpomínku a poznání a Osvobození jest dosaženo!“

S v í t á n í s v ě t e l š e s t i l o k .

Pokyny pro obřad konajícího:

Jestliže vzdor častému opakování tohoto ponaučení, jest poznání vlivem zlé karmy nsnadné, přece je velmi užitečné časté opakování těchto stavění „tváří v tvář“. Volej proto zemřelého ještě jednou a mluv následovně:

„Ó, urozený! Když jsi byl neschopen, abys předešlé pochopil, bude tělo minulého života stále neurčitější a tělo života budoucího stále určitější. Zarmoucen nad tím, myslíš:

„Ach, jakou to prodělávám strast. Zcela jedno, jaké tělo přijmu. Vzpochopím se a budu je hledat.“

Jak takto myslíš, chodíš sem a tam bez přestání a zmaten! Pak září na tě světla šesti sangsarických lok. Světlo místa, na kterém silou karmy máš býti zrozen, září nejzřetelněji!

Ó, urozený! Naslouchej! Chceš-li vědět, co jest oněch šest světel. Září na tě:

Kalné, bílé světlo světa Dévů,

kalné, zelené světlo světa Asurů,

kalné, žluté světlo ze světa lidí,

kalné, modré světlo ze světa zvířat,
kalné, červené světlo ze světa Pretů a
kouřové světlo, ze světa pekelného.

V tomto čase má tvé vlastní tělo mocí karmy, účast na barvě světla toho místa, ve kterém se máš znovu zroditi.

Ó, urozený! Zvláštní umění tohoto učení jest v tomto okamžiku zvláště důležité. Ať na tě nyní září světlo, kterékoli, medituj o něm, jakoby to byl Milosrdný!

Ať též z kteréhokoli místa ono světlo přichází, považuj místo toto za Milosrdné, nebo v Milosrdném existující.

Toto jest kromobyčejně hluboké umění! Zabraňuje zrození! Neboť, ať je tvé ochranné božstvo kterékoli, medituj o formě dlouhou dobu jako o viditelné, avšak ve skutečnosti přece neexistující – jako o formě, vyvolané kouzelníkem. Toto jmenujeme „čistou formou klamu“. Potom nech představu božstva, počínaje vnějšími obrysy, rozplynouti se, až z něj nezůstane vůbec nic viditelným a uveď se do stavu Jasnosti a Prázdná, jež nemůžeš vnímati jako něco, a setrvej v tomto stavu malou chvíli! Znovu medituj o Jasném Světle! Konej toto střídavě. Na to dovol též svému vlastnímu Interlektu, aby se rozplynul, počínaje vnějšími obrysy.

Kam aether proniká, tam proniká vědomí. Kam proniká vědomí, tak proniká Dharma-Kaya. Klidně setrvej v nestvořeném stavu Dharma-Kayi. V tomto stavu bude zabráněno zrození a získáno dokonalé Osvícení.“

Díl II.

Postup znovuvtělování. (znovuzrození) Uzavírání brány lůna.

Pokyny pro obřad konajícího:

Když opět následkem velké nedbalosti ve zbožných cvičeních a nedostatkem důvěry, nemůže člověk porozumět, mohou jej přepadnouti přeludy a on putuje k branám lůna. Poučení o uzavírání bran lůn, stane se velmi důležitým. Zavolej zemřelého jménem a řekni toto:

„Ó, urozený! Když jsi předešlému neporozuměl, máš v tomto okamžiku vlivem karmy dojem, že buď vystupuješ, nebo že se pohybuješ po rovině, nebo že sestupuješ. Medituj o Milosrdném! Vzpamatuj se! Zasáhnou tě nárazy větru, ledové bouře, krupobití a temnota a budeš mít dojem, že jsi pronásledován mnoha lidmi. Když člověk od těchto halucinací prchá pryč, mají ti, kdož nejsou vybaveni záslužnou karmou, dojem, že prchají do míst strasti. Ti, kdož záslužnou karmou vybaveni jsou, mají dojem, že přicházejí do míst blažených. Potom, ó, urozený! Září na tě známky místa zrození a země (kontinentu), ve které se máš zroditi.

K tomuto okamžiku se vážou (jsou důležitá) rozličná, podstatná, hluboká učení. Soustředěně naslouchej!

Když jsi nepochopil pomocí předešlých stavění „tváří v tvář“, pochopíš přece zde, neboť dokonce ti, kteří byli velmi nedbalí v nábožných cvičeních, poznají tato znamení. Proto naslouchej!“

Pokyny, pro obřad konajícího:

Nyní jest velmi důležité, použití metody k uzavírání brány lůna. Musí se tak dítí nejvýše pečlivě. Jsou dva hlavní způsoby uzavírání. Bytosti, jež má vstoupiti, zabrániti, aby nevstoupila a uzavřiti bránu lůna, kterou by mohla vstoupiti.

Metoda, jak zabránit vstupu do lúna.

Poučení, jak bytosti ve vstupu zabránit, jsou následující:

„Ó, urozený! (jmenuj ho jménem) Ať jakékoli je tvé ochranné božstvo, klidně medituj o něm jako o zrcadlení měsíce ve vodě, viditelném, ale přece neexistujícím – jako o magicky vyvolaném preludu. Když žádné zvláštní ochranné božstvo nemáš, medituj buď o milosrdném Bohu nebo o mně a máje toto v mysli, medituj pokorně!

Potom nech představovanou formu ochranného božstva, počínaje obrysy, se rozplynouti a medituj bez jakékoli myšlenkové formy o prázdném, Čirém Světle! Toto jest umění velice hluboké, jehož použitím nevcházíme více do lúna!

Prvá metoda, jak uzavřít bránu lúna.

Tímto způsobem medituj! Když však ani to by nepostačovalo, aby ti bylo zabráněno vstoupiti do lúna a ty jsi připraven do některého vejítí, potom existuje hluboká Nauka o uzavírání bran lúna. Zde ji vyslechni!

Když pak, ach, Sidpa-bardo ti svítá, chovej v mysli jediné rozhodnutí a řiď tak dál řetěz dobré karmy! Uzavři bránu lúna a nezapomínej na odpor! Toto jest čas, kdy vážnost a čistá láska jsou nutné! Odlož žárlivost a medituj o Guruovi a Otcí-Matce!

Svémi vlastními ústy zřetelně toto opakuj a živě si upamatuj význam toho a medituj o tom. Jest podstatné, aby se toto převedlo do cvičení.

Hořejší učení „když pak mně (nebo někomu) bardo svítá“, značí, že putuješ nyní v Sidpa-bardu. Známkou toho jest, že když se díváš do vody nebo do zrcadla, nespátíš žádného zrcadlení svého obličejce nebo těla. Také stínu tvé tělo nevrhá. Odložil si nyní své hrubé, materiální tělo z masa a krve. Toto jsou známky, že se potuluješ v Sidpa-bardu.

V tomto čase musíš bez rozptylování formovati (utvářeti) jediné rozhodnutí v mysli své! Vytvoření jediné rozhodnutí jest teď velmi důležité! Jest to, jakobychom řídili běh koně použitím uzdy. Cokoli si přeješ, splní se! Nemysli na špatné činy, jež by mohly změnit běh tvé mysli! Vzpomeň si na své duchovní příbuzenství s předčítatelem tohoto Bardo Thedolu nebo na někoho, od koho jsi obdržel Učení, zasvěcení a plnou moc duchovní ku čtení náboženských textů. Setrvávej v konání dobrých skutků. To jest podstatné! Nenech se odvrátit. Hranice mezi výstupem a sestupem, jest nyní zde. Strpíš-li nerozhodnost třeba jen na okamžik, budeš nucen nésti utrpení po dlouhý čas!

Toto jest tím okamžikem. Chyť se a drž se jediné cíle! Vytrvale spojuj řetěz dobrých činů!

Nyní jest proto čas, abys bránu lúna uzavřel. „Toto jest čas, kdy vážnost a čistá láska jsou nutné,“ což značí, že nyní nastal čas, kdy teprv jednou, má býti uzavřena brána lúna; pro což existuje pět metod uzavírání. Dobře toto uchovej v srdci!“

Druhá metoda, jak uzavřít bránu lúna.

„Ó, urozený! V tomto čase spatříš vise mužských a ženských bytostí ve spojení. Když je vidíš, buď pamětliv toho, aby ses držel zpět a nevstupoval mezi ně. Pozoruj otce-matku, jako svého Guru a Božskou Matku. Medituj o nich a klaň se! Pokorně se cvič ve víře. Vzývej je duchovně s velkou vroucností a vyproš si příslib jejich náboženského vedení.

Jedině tímto rozhodnutím může býti lúno s jistotou uzavřeno. Avšak, když ani tímto není uzavřeno a ty se shledáváš připraveným do něho vejítí, tu medituj o Božském Guruovi, Otcí-Matce, jako o ochranném božstvu, nebo o Milosrdném ochranném božstvu a Šakti, a co o nich medituješ, holduj jim duchovními oběťmi. Vyproš si jejich přízeň! Tím má býti uzavřena brána lúna.“

Třetí metoda, jak uzavřít bránu lůna.

Pakliže není lůno uzavřeno ani tímto, a ty jsi připraven v ně vejít, bude ti zde ukázána třetí metoda, jak se lze ubránit přichylnosti a odporu.

Jsou čtyři druhy zrození:

Zrození ve vejci,
zrození v lůně,
nadnormální zrození a
zrození horkem a vlhkostí.

Mezi těmito čtyřmi dle charakteru, souhlasí zrození ve vejci a zrození v lůně. Jak shora řečeno, zjeví se více mužských a ženských bytostí ve spojení. Když člověk v tomto čase vchází do lůna za pocitů přichylnosti a odporu, může se zrodit jako kůň, opeřenec, pes nebo člověk.

Když se někdo chystá zrodit se právě jako bytost mužská, svítá duchu (Znateli) pocit o sobě samém, jako o mužské bytosti a vzniká pocit silné nenávisti a žárlivosti vůči otci a přitažlivosti k matce.

Když se někdo chystá zrodit se jako bytost ženská, svítá duchu (Znateli) pocit o sobě samém jako o ženské bytosti a vzniká pocit silné nenávisti k matce a velké přichylnosti a lásky k otci. Touto podružnou příčinou zakouší Znatel (duch), když vstupuje na stezku aetheru právě v tom okamžiku, kdy sperma a vejce se chtějí spojit – blaženost současně zrozeného stavu, v kterémžto stavu padá do bezvědomí. Později shledává se uzavřen v oválném tvaru, v embryonálním stavu a když potom z lůna vyjde a oči otevře, shledá se třebaš přeměněn do mladého psa.

Dříve byl člověkem, avšak nyní, kdy se stal psem, prodělává útrapy v psí boudě; nebo jako prasátko v prasečím chlívku, nebo jako mravenec v mraveništi, nebo jako hmyz, nebo jako červ v nějaké díře, nebo jako tele nebo kůzle, nebo ovečka, z kteréžto podoby není žádného okamžitého návratu. Trpí nemotou, hloupostí a bídou, duševní temnotou a rozličnými mukami. Stejným způsobem může člověk putovati do pekla, nebo do světa nešťastných duchů, nebo šesti lokami a trpí nepomyslitelná muka.

Ti, kteří jsou příliš žádostiví samsarické existence, nebo ti, jichž srdce se jí nestraňuje – ó, hrůza, hrůza – ó, běda!

A ti, kdož neobdrželi žádného Učení od Gurua, padají tímto způsobem do hlubokých propastí Samsara a trpí bezmezně a nesnesitelně. Aby tě podobný osud nepotkal, slyš raději má slova a zachovej toto mé Učení v srdci.

Zanech pocitů přichylnosti a odporu a vzpomeň si na některou metodu k uzavření brány lůna, již ti nyní chci ukázat. Uzavři bránu lůna a vzpomeň si na odpor. Toto jest čas, kdy vážnost a čistá láska jsou nutné. Jak již řečeno, odlož žárlivost a medituj o Guruovi, Otcimatce.

Jak již shora objasněno, bude ti svítati, máš-li býti zrozen jako mužská bytost, přichylnost k matce a odpor k otci, a máš-li býti zrozen jako bytost ženská, přichylnost k otci a odpor k matce, spolu se vznikajícím pocitem žárlivosti vůči jednomu nebo druhému.

Pro tuto chvíli existuje hluboká Nauka.

Ó, urozený! Když přichylnost a odpor vznikají, medituj následovně:

„Ach, jaké jsem to stvoření se špatnou karmou! Že jsem dosud putoval v Samsaru, jest následkem mé přichylnosti a odporu. Budu-li přichylnost a odpor i nadále pociťovat, budu v Samsaru putovati do nekonečna a v oceánu strasti trpěti po drahý čas, a klesati ještě hlouběji. Nyní nesmím jednati z přichylnosti a odporu. Běda mi! Od nynějška nechci jednati z přichylnosti a odporu.“

Když tak medituješ, rozhodni se, pevně setrvati v tomto předsevzetí. V Mantách jest řečeno: „brána lůna již pouze tím jest uzavřena.“

Ó, urozený! Nedej se odvrátit! Usměni svého ducha k tomuto jedinému rozhodnutí cílevědomě!

Čtvrtá metoda, jak uzavřít bránu lůna.

Když opět ani toto lůna neuzavře a člověk je připraven do lůna vejít, má potom lůno být uzavřeno pomocí učení, zvaného „nepravé a klamné“. O tom má být meditováno následovně:

„Ó, dvojice! Otec-Matka, černý déšť, nárazy vichru, řinčivé zvuky, lekající přízraky a všechny zjevy, dle jejich pravé povahy, jsou jen klamy. Ať jakkoli se zjevují, přece není v nich pravdy. Všechny látky jsou neskutečné a falešné. Jsou jako sny a přízraky. Nemají stálosti. Co jest platno, vysetí na nich? To by znamenalo, vidět nejsoucí, jako jsoucí. Vše to jest halucinace našeho vlastního ducha. Duch klamu sám nikdy neexistoval; jak by proto mohly existovati tyto nynější zjevy?

Poněvadž jsem těmto věcem takovým způsobem (v tomto smyslu) dosud neporozuměl, považoval jsem nejsoucí za jsoucí, neskutečné za skutečné a putoval tak dlouho v Samsaru. Avšak nepoznám-li je teď jako přeludy, budu putovati po věky v Samsaru a jistě upadnu do bídy (v bídu) rozličných strastí.“

Vskutku – to vše jsou sny, halucinace, ozvěny, místa Drizasů, přeludy, jako ve vodě viděné měsíce – nejsou skutečné ani pro okamžik.

(Pozn. překl.: Drizasové = pojídači pachů.)

Tím, že se cílevědomě držíme tohoto myšlenkového pochodu, víra, že jsou neskutečné, obrátí se v niveč, a když se to vryje vnitřní kontinuitě vědomí, člověk se obrátí. Když vědění o neskutečnosti hluboko se vryje tímto způsobem, bude brána lůna uzavřena.

Pátá metoda, jak uzavřít bránu lůna.

Když přes to vše trvá však dále považování zjevů za skutečné, když brána lůna není ani tímto uzavřena a člověk se chystá do lůna vejít, nutno bránu lůna uzavřít meditací o Čirém Světle, což jest pátou metodou. Meditace se odbývá následovně:

„Hled! Veškeré látky jsou můj vlastní Duch a tento Duch jest Prázdnota, jest Nezrozený a bez přestání!“

Když takto medituješ, nech svého Ducha spočívati v Nestvořeném Stavě – jako když na příklad je voda vlita do vody. Duchu má být dovoleno, jeho čiré, vlastní, lehké, duchovní držení v jeho přirozené, neměnné poloze, čiré a vibrující. Tím, že udržuje tento uvolněný Nestvořený Stav Ducha, můžeme být jisti, že brány lůna čtyř způsobů zrození, zůstanou uzavřeny.“

Medituj tímto způsobem, až uzavření úspěšně se odbylo.

Pokyny pro obřad konajícího:

Mnoho, velice hlubokých Nauk pro uzavření brány lůna, bylo výše udáno. Jest nemožno, aby neosvobodily lidi nejvyšší, průměrné a nejmenší interlektuelní schopnosti. Ptáme-li se, proč je tomu tak?

Za prvé: protože vědomí v bardu, majíc nadnormální sílu chápavosti v míře neomezené, rozumí všemu, co jest k němu mluveno.

Za druhé: poněvadž třeba dříve hluché a slepé, zde, v tomto čase, jsou všechny naše schopnosti dokonalé a můžeme slyšet, co k nám je vysíláno.

Za třetí: jelikož jsme vytrvale pronásledováni strachem a hrůzou, myslíme:

„Co jest nejlepší ze všeho?“ A ježto jsme takto bděle vědomými, slyšíme též vždycky, co jest nám praveno. Ježto jest vědomí bez jakékoli opory (je lehké je řídit), odejde okamžitě k místu, ke kterému je duch posílá.

Za čtvrté: jest lehké je řídit, neboť paměť je devateronásobně jasnější, než před tím. Dokonce, i když před tím byl člověk hloupý, stává se v tomto čase působením karmy, Interlekt kromobyčejně jasným a schopným meditace, ať již je učena jakkoli. Proto zní odpověď: jest tomu tak, poněvadž má duch (Znatel) tyto vlohy.

Že účel pohřebních ritů může být účinným, má rovněž tento důvod. Proto má velikou důležitost předcítání Velkého Bardo Thedolu po celých čtyřicetdevět dní (7x7). I když nejsme osvobozeni při jednom stavění „tváří v tvář“, můžeme být osvobozeni při některém jiném. Právě proto jsou nutná tak mnohá, rozličná stavění „tváří v tvář“.

V o l b a b r á n y l ů n a .

Pokyny pro obřad konajícího:

Vzdor tomu, existuje mnoho takových lidí, kteří, ačkoli připamatování a poučení, aby své myšlenky cílevědomě řídili, nebudou osvobozeni, následkem velké moci zlých, karmických zatmění a poněvadž nevykli zbožným skutkům, nýbrž po aeony let byli zvyklí na skutky bezbožné. Proto, když brána lůna již dříve uzavřena nebyla, je zde udáno Učení, též pro volbu brány lůna.

Když jsi byl vzýval o pomoc všechny Buddhy a Boddhisattvy, opakuj, že béřeš k nim útočiště a volaje zemřelého znovu třikráte jménem, mluv následovně:

„Ó, urozený! (jmenuj ho jménem) Naslouchej! Ačkoli ti dřívější nauky stavění „tváří v tvář“ byly cílevědomě poskytnuty, přece jsi jim neporozuměl. Proto jest skoro na čase, ježto brána lůna nebyla uzavřena, abys přijal nějaké tělo. Vyber si lůno dle tohoto nejlepšího Učení! Pozorně naslouchej a podržuj je v mysli!“

V ý s t r a ž n é v í s e m í s t a z n o v u v t ě l e n í .

„Ó, urozený! Nyní se objevují znamení a znaky místa zrození. Poznej je! Pozoruj místo zrození, vol též kontinent. Máš-li se zroditi ve východním kontinentu, Lüpahu, jest viděti jezero, okrášlené labutěmi, samečky a samičkami. Nechod' tam! Upamatuj si, že jest třeba míti to v ošklivosti! Kdo tam jde, přichází na kontinent, který je sice vybaven štěstím a pohodlím, avšak nevládne v něm náboženství. Proto tam nechod'!

Máš-li se zroditi v jižním kontinentu Jambu, spatříš velké, okouzlující příbytky. Vejdi tam, když již musíš někam jíti.

Máš-li se zroditi v západním kontinentu Balang-Čedu, spatříš jezero, okrášlené koňmi, hřebci a klisnami, jež se pasou na březích. Ani teď tam nechod', nýbrž vrať se sem. Ačkoli je tam bohatství a nadbytek, je to země, kde náboženství nevládne. Proto tam nechod'.

Máš-li se zroditi v severním kontinentu Daminyanu, spatříš jezero, okrášlené kol dokola stromy, nebo na jeho březích se pasoucím dobyt看em, samci a samicemi. Třebaže jest tam trvání života a zásluhy, přece je tento kontinent znamením pro přijetí zrození v oněch světadílech, kde náboženství nevládne. Poznej je a nevstupuj tam proto!

Toto jsou výstražné znamení (vise), pro přijetí zrození v oněch kontinentech. Poznej je a nevstupuj!

Máš-li se zroditi jako Déva, spatříš okouzlující chrámy (nebo též příbytky) zbudované z drahocenných kovů. Tam smíš vejíti, tedy tam vejdi.

Kdo se má zroditi jako Asura, spatří buď rozkošný les, a nebo kruhy ohňů, otáčející se opačným směrem. Upamatuj si, že je třeba, míti to v ošklivosti, a za žádnou cenu tam nevcházej!

Máš-li se zroditi mezi zvířaty, objevují se skalní jeskyně a hluboké díry v zemi a mlha. Nevcházej tam!

Máš-li se zroditi mezi Prety, spatříš neutěšené, pusté roviny a mělké dutiny, mýtiny v džunglích a lesní houštiny. Kdo tam jde a zrodí se jako Preta, zakusí nejružnější muka hladu a žízně.

Upamatuj si, že je třeba, míti to v ošklivosti a za žádnou cenu tam nevcházej! Vyviň všemožné úsilí, abys tam nevešel!

Kdo se má zroditi v Pekle, uslyší následkem špatné karmy, zpěvy (jako naříkání). Bude nucen, vejíti tam bez odporu! Objevují se ponuré země, černé domy a bílé domy a černé díry v zemi a černé cesty, po kterých musí jíti. Kdo tam jde, vejde do pekla, kde mu bude snáseti nesnesitelné bolesti horka a zimy a potrvá to velmi dlouho, než zase odtamtud vyvázne. Nevejdi tam! Bylo řečeno: „Vyviň všemožné úsilí!“ Toho jest nyní třeba!“

O c h r a n a p ř e d m u č í c í m i f ú r i e m i .

„Ó, urozený! I když se ti to nelíbí, jsi nucen jíti dále, neboť tě ze zadu pronásledují karmické fúrie.

(doslovně: mučitel, odejímatel života)

Kvůli mučícím fúriím a odejímatelům života, kteří jsou před tebou jako předvoj a vedou tě následkem temnoty a karmických orkánů, hluku, sněhu, deště, krupobití, smrtí a ledových bouří, vyvstane v tobě myšlenka, abys prchal před nimi.

Bázní jat, hledaje útočiště, ponořuješ dříve jmenované vidění velikých příbytků, skalních jeskyň, děr v zemi, džunglí a lotosových květů, jež se uzavrou, když se do nich vstoupí. Unikneš tím, že se skryješ uvnitř některého z těchto míst a bojíš se pak vyjít odtamtud, myslíc si: „Vyjítí, není teď dobře!“

Zatím co se bojíš odtamtud vyjítí, pociťuješ přitažlivost k místu útočiště, které jest právě lůnem. V obavě, že když vyjdeš, potkají tě děs a hrůza barda, a ze strachu, že jim nebudeš moci čeliti, skryješ se uvnitř a přijmeš tělo a vytrpíš rozličná muka.

To jest znamením, že zlí duchové a Rakšasové nebo démoni se rušivě vměšují. Pro tuto chvíli existuje hluboká Nauka. Naslouchej jí, řiď se jí!

V tomto čase, kdy tě pronásledují mučící fúrie a děs a hrůza se dostavuje, představ si ihned Nejvyššího Heruku, nebo Haya-Grivu, nebo Vajra-Pani a nebo jiné ochranné božstvo, máš-li takové, formou dokonalé, obrovského těla, s masivními údy, zlostné a svým zjevem hrůzu vzbuzující, jež může na prach rozdrtit všechny duchy, strůjce zla. Přestav si to okamžitě!

(Pozn. překl.: Haya-Griva = jeden ze čtyř strážců Bran, jenž se vyskytuje též v čínské mythologii „čtyřhlavý král“, „strážce Brány Západu“; Vajra-Pani = tibetsky „Ten, se žezlem v ruce, mocný ve vyhánění d'ábla“.)

Vlny darů a moc jejich Milosti, oddělí tě od mučících fúrií a získáš sílu zvoliti si bránu lůna! Toto jest důležité umění, velmi hluboké Nauky! Proto ji uchovej zcela přesně v mysli!

Ó, urozený! Dhymani a jiná božstva zrozují se mocí Samadhi (nebo meditace).

Pretové, neboli nešťastní duchové nebo stíny, a zlomyslní duchové, jsou ti, kdož změnili své citění, nebo duchovní postoj, mezi tím, co byli v přechodném stavu, a vzali na sebe právě onu podobu, kterou později obdrželi a stali se Prety, zlými duchy a Rakšasy, kteří mají moc, měniti svou formu.

Všichni Pretové, kteří v prostoru existují a nebesy putují a zlořád způsobují, strašidla osmdesátitísíc druhů, stali se jimi proto, že měnili své citění, zatím kdy dleli v duchu-tělu, na bardové pláni!

Když v tomto čase upamatujeme se na Velký Symbol nauk, týkající se Prázdna, pak jest to nejlepší. Nemám-li v tom žádného cviku, cvičme duchovní síly a pozorujme všechny věci jako ilusi nebo Mayu. A i když by toto bylo nemožné, pak se přece nedejme přitáhnouti! Když se medituje o ochranném božstvu, o Velikém Milosrdném, dosáhne se Osvícení v Sambhoga-Kayi.“

Druhá možnost volby.

Nadnormální zrození nebo zrození v lůně.

„Avšak když přece, ó, urozený, vlivem karmy musíš do lůna vejít, bude ti nyní vysvětleno učení o volbě brány lůna. Naslouchej! Nevstupuj do libovolného lůna, v němž bys mohl nalézt útulek. Jestliže jsi mučícími fúriemi nucen do něho vejít, pak medituj o Hayagrivovi! Jestliže máš nyní malou nadnormální schopnost předvídání, naučíš se znát všechna místa zrození, jedno po druhém! Vol dle toho!“

(Pozn.: Anglický vydavatel poukazuje zde, a na různých jiných místech, na desátou knihu Platonova „Státu“, kde skupina řeckých, na onom světě volí těla pro příští život.)

Jsou dvě možnosti: přemístění principu do čisté říše Buddhovy a volba nečistých sangsarických bran lůna, jež mohou následovně být dosaženy.

Nadnormální zrození.

Přemístění do říše ráje.

V prvním případě – přemístění do čistého ráje, děje se myšlení, neboli meditace (projekce) následovně:

„Ach, jak strastiplné, že jsem od nespočetných kalp a bezmezného, bezpočátečního času putoval v bahnu Samsara až do nynějška.

Ó, jak bolestné, že jsem nedosáhl doposud a před tím již, Osvícení věděním, že vědomí jest JÁ. Toto Samsaro se mi nyní hnuší, děsí mne, činí mne nemocným.

Nyní nadešla hodina, abych se vydal před ním na útěk! Já sám chci jednati tak, abych se zrodil ve Šťastné západní Říši u Nohou Buddhyy-Amitabhyy, podivuhodně z vnitřku lotosového květu!“

Když tak myslíš, řid' své rozhodnutí nebo přání opravdově na onu Říši, jež si přeješ – „Říši převládajícího Štěstí“, nebo „Hustě utvářenou Říši“, nebo na „Říši těch, s dlouhým vlasem“, nebo na „Neomezené Vihara Lotosového záření v přítomnosti Uryansové“ (tj. Padmasambhavy), nebo řid' své přání na onu Říši, po které nejvíce toužíš, v neodchylujícím se úsilí ducha po dosažení cíle. Dělaš-li to tak, zrodíš se v oné Říši!

Nebo toužíš-li po přítomnosti Maitreyi, po Tušita-nebesích, dosáhneš podivuhodně zrození v lotosovém květu, v přítomnosti Maitreyi, když stejným způsobem řídíš své opravdové přání tam a myslíš: „Chci dosíci přítomnost Maitreyovu v Tušita-nebesích neboť pro mne uhodila zde hodina v přechodném stavu!“

Zrození v lůně.

Návrat do lidského těla.

Avšak, jestliže jest nadnormální zrození nemožné a činí-li ti radost vejít do lůna, nebo je-li ti třeba do lůna vejít, existuje učení pro volbu lůna nečistého Samsara. Naslouchej!

Přehlížeje kontinenty (světadíly) nadnormální silou své předvídavosti, vybeř si ten, v němž převládá náboženství a vejdi tam!

Má-li být dosaženo zrození nad hromadou nečistoty, vábí k oné nečistotě pocit, jakoby hladce voněla, a tím se dosáhne zrození.

At' by se vise nebo lůna jevila jakýmkoli, nepohlížej na ně, jakými jsou, nebo jakými se jeví, nýbrž nenechávaje se ani přivábiti, ani odpuditi, vol dobré lůno! Tak řid' své přání, neboť jest důležité je řídit takto:

„Ach, měl bych se zroditi jako universální císař nebo jako bráhman, nebo jako Posvátný Strom, nebo jako syn Adepta se siddhickými silami, nebo v neposkvrněné hierarchické linii, nebo v kastě věřícího; a takto zrozen, vybaven velkou zásluhou, měl bych míti schopnost, sloužiti všem žijícím bytostem!“

(Pozn.: Posvátný Strom, je rozuměn v jehož stínu se prý zrodil a zemřel Buddha (Salbaum.))

Co takto myslíš, řid' své přání a vejdi do lůna. V tom čase vysílej vlny darů milosti a dobré vůle na lůno, do něhož vstupuješ a proměň je tím v nebeský příbytek.

Ve víře, že Vítězové a jejich synové – Boddhisattvové Deseti Směrů a ochranná božstva, obzvláště Veliký Milosrdný, propůjčí ti k tomu sílu, modli se k nim a vejdi do lůna!

Když takto volíš bránu lůna, není vyloučen omyl.

Vlivem karmy mohou se dobrá lůna zdáti špatnými a špatná dobrými. Takový omyl jest možný.

Poněvadž v tomto čase jest důležitým umění učení, čiň pak následující:

I když se lůno zdá býti dobrým, nenech se přitáhnouti. Když se zdá špatným, nenech se odpuditi.

Býti prost příchylnosti i odporu, býti prost přání, vzítí nebo se vystříhati, vejíti ve smýšlení naprosté nestrannosti, toť nejvyšším uměním!

S výjimkou mála těch, kdož měl něco z praktické zkušenosti psychickém vývoji, jest nesnadné, zbaviti se zbytků zlých sklonů!

Pokyny pro obřad konajícího:

Proto ti, kdož se nemohou vzdáti příchylnosti a odporu, lidé slabé mentality a se špatnou karmou, lehce naleznou útulek mezi zvířaty. Prostředek, jak bychom zemřelého od toho odvrátili, jest, že jej opětně voláme jménem, takto:

„Ó, urozený! Když se nemůžeš zbavit příchylnosti a odporu a neznáš umění volby lůna, vzývej vzácnou Trojici a utíkej se k NÍ, ať se ti již zjevují vise jakékoli. Modli se k Velkému, Milosrdnému! Jdi vzpřímen! Poznej se v bardu! Odlož veškerou slabot a příchylnost k svým synům, dcerám a všem příbuzným, jež jsi za sebou zůstavil! Nemohou ti nijak prospěti! Kráčeť bílou, světelnou stezkou Dévů, nebo žlutou, světelnou stezkou bytostí lidských!

Vejdi do velikých příbytků ze vzácných kovů a do rozkošných zahrad!“

Pokyny pro obřad konajícího:

Opakuj tuto řeč zemřelému sedmkrát!

Pak by měla býti přednesena:

„Vzývání Buddhů a Boddhisattvů“ – „Stezka dobrých přání, jež chrání před strachem v bardu“ – „základní verše (slovo) barda“ a „Zachránce barda“, neboli „Stezka dobrých přání, pro záchranu z osidel, nebo nebezpečných úzkých průchodů barda.“

Musí býti třikrát čteny!

Měl by býti též čten Tahdol, který osvobozuje tělesnou. Potom by měl býti čten též Ritus, který sám sebou osvobozuje, mocí zvyku (znáti jej nazpaměť).

(Pozn.: Tahdol = malé tibetské dílo, pozůstávající celé z manter. Kopie se dává často zesnulému sebou, a nebo jest s ním spálena.)

V š e o b e c n ý z á v ě r .

Když se toto přečte, mohou věřící, nebo yoginové, kdož v porozumění pokročili, nejlépe uskutečnití přemístění v okamžiku smrti.

Nemají zapotřebí procházeti přechodným stavem, nýbrž dokonají na Veliké, Kolmé Stezce.

Jiní, kdož byli poněkud méně cvičeni v duchovních věcech, zamíří vzhůru, jakmile v okamžiku smrti poznají v Čenyid-bardu Čiré Světlo.

Ti, kdož jsou ještě nížeji než tito, budou osvobozeni dle svých zvláštních schopností a karmických spojů, jakmile jim zasvitne jedno nebo druhé z Pokojných nebo Hněvivých božstev, během následujících dvou týdnů, když meškají v Čenyid-bardu.

Ještě existují různé body obratu. Mělo by býti dosaženo Osvobození poznáním některého z nich. Avšak ti, kdož mají karmické spoje příliš slabé a jejich zatemnělost jest následkem špatných činů příliš velká, musí hlouběji putovati do Sidpa-barda.

Protože však existuje tolik stavění „tváří v tvář“, jako příček na žebříku, mělo by při jednom nebo při druhém býti dosaženo Osvobození, poznáním.

Avšak ti, kdož mají nejslabší karmické spoje a nepoznávají, dostanou se pod vliv hrůzy a strachu. Pro ně jsou nauky různého stupně k uzavírání bran a volbě lůn; a u jedněch nebo u druhých z nich, měly by býti pochopeny metody představovací. Jejich neomezené výhody a přednosti, měly by býti použity k pozvednutí vlastního stavu. Dokonce i ti nejnížší, které co do pořadí možno srovnati se zvířaty, stanou se schopnými použitím vzetí útočiště, odbrátit se od vejtití do běd a tím, že získají velký dar dokonale vybaveného a osvobozeného lidského těla, setkají se v příštím zrození s Guruem, přítelem bohatým na ctnosti a tak dosáhnou zachraňujícího zaslíbení.

Když někoho tato Nauka zastihne, zatím co on v Sidpa-bardu mešká, pak jest možno toto srovnati se spojováním dobrých skutků, podobně, jako kdyby se vložila roura do prasklého místa porouchaného vodovodu. Takové jest toto Učení.

Není možné, aby nebyli osvobozeni ti, kdož mají špatnou, těžkou karmu, jakmile toto Učení uslyší a poznají.

Ptáme-li se proč je tomu tak, jest to proto, jelikož v onom čase, kdy tu jsou všechna Pokojná a Hněvivá božstva, aby člověka přijala, a kdy jsou tu také i Marové a Přerušovatelé, aby i oni člověka přijali, potom pouhým slyšením této Nauky, obracíme svůj názor a dosahujeme Osvobození, neboť neexistuje tělo z masa a krve, na které by se mohlo spolehnouti, ale tělo duchovní (éterické), jež je lehce ovlivňovatelné!

At' bychom putovali v bardu v jakékoli formě, slyšíme a přicházíme, neboť vlastníme malý smysl nadnormálního vnímání a předvídavosti tím, že se okamžitě upamatováváme a chápeme, může býti duch proměněn nebo ovlivněn! Proto jest zde toto Učení k velikému užítku (prospěchu). Podobá se mechanismu prakostroje. Jest jako pohyb velkého, dřevěného trámu, který by ani sto lidí neuneslo, jenž však, položen na vodu, může býti tažen tam, kde jej chceme míti!

Proto se přibliž těsně k tělu, jenž se s tímto životem rozloučil, když tělo zde ještě jest, a toto vše vtiskuj duchu zemřelého vždy znovu a znovu, až z nosních dírek začne vytékati krev a žlutá tekutina. V tomto čase nemá býti tělo rušeno.

Pravidla, jež mají býti sledována, aby toto vtiskování mělo účinek, jsou tato:

At' není kvůli zemřelému zabito žádné zvíře, at' v blízkosti mrtvého těla nepláčou a nenaříkají příbuzní. Nech rodině zemřelého vykonávati ctnostné skutky dle možnosti daleko!

Těž jinými cestami může býti zemřelému, nebo umírajícímu, vykládáno toto Veliké Učení, Bardo Thedolu, jakož i jiné náboženské texty.

Když jest toto Učení připojeno k „Vůdci“ a spolu s ním odříkáváno, jest velice účinné.

Také jinými způsoby ještě, mělo by býti odříkáváno tak často, jak je možno. Slova a význam, měl by se každý naučit znáti nazpaměť, a když smrt je neodvratná a příznaky rozpoznány, má je člověk – pokud mu to síly dovolují – sám sobě odříkávati a o jejich významu přemýšleti. Když to síly nedovolují, tu má nějaký přítel knihu čísti a živě vtiskovati! Bez pochyb to osvobozuje!

Učení jest takové, že osvobozuje, jakmile je vidíme, aniž bychom potřebovali meditace nebo Sád hany! Toto hluboké Učení osvobozuje, když je slyšíme nebo vidíme. Tato hluboká Nauka osvobozuje Tajnou Stezkou i ty, kdož mají velmi špatnou karmu. Neměli bychom zapomínati jejímu významu a slov, i kdyby sedm krvežíznivých psů nás pronásledovalo.

Touto vybranou Naukou dosahujeme Osvícení v okamžiku smrti. Ani Buddhové všech třech časů (minulosti, přítomnosti, budoucnosti), i kdyby hledali, nenašli by Nauku, jež by tuto předčila!

Hluboké srdeční krůpěje Nauky o bardu, zvané „Bardo Thedol“, který vtělené bytosti osvobozuje, jsou tímto skončeny!

ZDE KONČÍ TIBETSKÁ KNIHA MRTVÝCH.

D O D A T E K

V rukopisu, který přeložil LAMA-KAZI-DAWA-SAMDUP, s prof. EVANS WENTZEM, následuje po textu BARDO THEDOL třináct listů s rituály a modlitbami (doslova: „Stezka dobrých přání“), které všichni předčítatelé BARDO THEDOLU z povolání, znají většinou nazpaměť a je-li třeba, jich použijí. Znějí asi takto:

I.

V z ý v á n í B u d d h ů a B o d d h i s a t t v ů .

Pokyny pro obřad konajícího:

Vzývání Buddhů a Boddhisattvů o přispění umírajícímu, děje se takto:

Obětuj Trojici vše to, co je na darech obětních přinést (od umírajícího nebo jeho rodiny) spolu s obětními dary, získanými duchovně. A drže v ruce vonné kadidlo, opakuj vroucně následující:

„Ó, vy Buddhové a Boddhisattvové, kteří meškáte v deseti směrech, vybaveni velikou vroucností, milosrdenstvím prozřetelností, Božským Okem – vybaveni Láskou – vy, kteří živoucím bytostem poskytujete ochranu mocí svého Milosrdenství, račeť přijít sem! Račeť přijmouti tyto duchovně získané obětní dary!“

Ó, vy Milosrdní, kteří vlastníte Moudrost porozumění, Lásku, Milosrdenství, Moc, Božské skutky konati a ochraňujete v míře nepomyslitelné! Vy, Milosrdní (tak a tak, ten a ten člověk) odchází z tohoto světa na onen svět. Opouští tento svět. Činí veliký skok. Nemá přátel. Jeho strast je veliká. Je bez zastánce, bez ochránce, bez bojovných a věrných sil. Světlo tohoto světa zašlo. On odchází jinam. Vchází do nejhustší tmy. Klesá do příkré propasti. Vchází do samoty džungle. Jest pronásledován mocnostmi karmy. Vchází do nekonečného ticha. Je unášen velikým oceánem. Žene ho vítr karmy. Ubírá se směrem, kde není nic pevného. Jest napadán velikým rozparem. Jest posednut velikým, zatemňujícím duchem. Děsí se a leká poslu boha Smrti. Pohotová karma jej přenáší v opětovou existenci. Nemá žádné síly. Přišel čas, kdy musí jít sám.

Ó, vy Milosrdní, zastaňte se (toho a toho), jenž nemá ochrany! Ochraňujte ho! Buďte jeho bojovými silami a jeho věrnými! Ochraňte ho před velikou temnotou barda! Odvráťte ho od rudého větru nebo bouře karmy! Odvráťte ho od velikého děsu a hrůz boha Smrti! Vysvobodte ho z dlouhého, úzkého průchodu barda!

Ó, vy Milosrdní, necht' neochabne síla vašeho Milosrdenství! Přispějte mu ku pomoci! Nedopusťte, aby upadl do běd! Nezapomeňte svých starých slibů a nenechte ochabnouti sílu svého Milosrdenství!

Ó, vy Buddhové a Boddhisattvové, nedejte ochabnouti vůči tomuto jednomu mocné metody, svého Milosrdenství. Zachyťte ho udicí své Milosti! Nedejte této živé bytosti propadnouti moci zlé karmy! Ó, ochraňujte ho před strastmi barda!“

Toto promlouvej ve veliké pokoře a víře, sám to opakuj a dej to třikrát opakovati všem přítomným!

II.

Stezka dobrých přání, chránící před strachem v bardu.

1. Když hra v kostky života jest u konce, příbuzní z tohoto světa mi nejsou nic platní, když zcela sám putuji v bardu. Ó, vy, Pokojní a Hněviví Vítězové, rozptylujte temnotu nevědomosti mocí svého Milosrdenství!
2. Putuje sám, odloučen od milých přátel, kdy podoby mých prázdných myšlenkových forem mi zde svítají, necht' Buddhové způsobí mocí svého Božského Milosrdenství, aby v bardu nevládly ani strach a hrůza.
3. Když jasné záření Pěti Moudrostí na mne svítí, necht' jsem neotřesen a beze strachu je poznám jako ze mne pocházející. Když přízraky Pokojných a Hněvivých forem mi zde svítají, necht' dosáhnu jistoty, nebojácnosti a tak poznám bardu.
4. Když zakusím strast následkem moci zlé karmy, necht' Vítězové, Pokojní a Hněviví, strast mou rozptýlí. Když samo sebou existující, plné znění Skutečnosti zaznívá jako tisíc hromů, necht' se promění do zvuků Učení Mahayana.
5. Když bez ochrany je mi sledovati karmické vlivy, utíkám se k Vítězům, Pokojným a Hněvivým, aby mne ochránili. Když zakouším strast, následkem karmického vlivu sklonů, necht' mi zasvitne blažené Samadhi Čirého Světla.
6. Když přijímám nadnormální (nadpřirozené) znovuvtělení v Sidpa-bardu, necht' se v něm neuskuteční ničící zjevení Marovo. Dojdu-li tam, kamkoli si přeji, necht' nezakouším následkem zlé karmy klamný strach a hrůzu.
7. Rozléhá-li se řev divoké zvěře, necht' jest proměněn v posvátné zvuky šesti slabik (OM-MA-NI-PAD-ME-HUM). Jsem-li pronásledován sněhem, větrem a temnotou, necht' se dívám nebeskýma očima jasné Moudrosti.
8. Kéž všechny bytosti stejného, harmonického řádu, obdrží v bardu zrození na vyšších úrovních, aniž by na sebe žárlily. Je-li mi určeno veliké strádání hladem a žízní, kéž nezakusím muka hladu a žízně, horka a zimy.
9. Když příští rodiče spatřím ve spojení, necht' je spatřuji jako božskou dvojici, Vítěze, Pokojné a Hněvivé, Otce-Matku. Dosáhnu-li síly býti zrozen někde ku blahu jiných, necht' obdržím dokonalé tělo, vyznamenané a okrášlené.
10. Obdržím-li tělo mužské bytosti, což jest lepší, necht' osvobodím všechny, kteří mne vidí a slyší. Necht' zlá karma mne nenásleduje, avšak mé zásluhy necht' se rozmnoží a jdou za mnou.
11. Ať kdekoli a kdykoli se mám zroditi, necht' všude zastihnu Vítěze, Pokojná a Hněvivá božstva, protože, jakmile jsem zrozen, mohu choditi a mluvit, necht' obdržím nezapomínající Interlekt a rozpomenu se na dřívější životy své.
12. Ve všech různých znalostech, velkých i malých a středních, necht' jsem schopen dosíci mistrovství pouhým slyšením, přemítáním a viděním. Ať na kterémkoli místě se zrodím, necht' ono místo je místem příznivého zaslíbení. Necht' všechny živoucí bytosti jsou vybaveny štěstím.
13. Vy, Vítězové, Pokojní a Hněviví, učňte, abych já i ostatní, kdož jsme obrazy vašich těl, počtem vašich příznivců, trváním vašeho života, hranice vašich říší a odleskem dobroty vašeho božského Jména, se ve všem rovnali vašemu pravému JÁ.
14. Božskou Milostí nespočetných, nejvyšších dobrotivých Pokojných a Hněvivých a vlnami darů zcela čisté Skutečnosti a vlnami darů cílevědomé oddanosti mysticky věřících, necht' se splní ihned každé přání!
„Stezka dobrých přání“, jež skýtá ochranu před strachem v bardu, jest skončena.

III.

Stezka dobrých přání pro vyvážnutí z nebezpečného a úzkého průchodu barda

Jest následující:

1. „Ó, vy v deseti směrech dlící Vítězové a vaši synové, ó, vy oceánu podobné shluky (kongregace) předobrych Vítězů, Pokojní a Hněviví; ó, vy Guruové a Dévové a vy Dakiní věrné, propůjčte nyní svému sluchu pro svou velikou Lásku a Milosrdenství! Sláva vám, ó shromáždění Guruů a Dakiní; svou velikou Láskou nás ved'te po stezce,
2. aby, až následkem klamu, já a jiní budeme putovati Samsarem, nás vedli Guruové, osvícení linie – jasnou, světelnou stezkou soustředěného slyšení, přemýšlení a meditace – aby zástupy Matek byly ochranou naší, abychom vyvázli z hrůzyplného, úzkého průchodu barda a byli uvedeni do stavu dokonalého Osvícení.
3. Až následkem prudkého hněvu budeme putovati Samsarem, kéž nás vede Bhagavan-Vajra-Sattva, jasnou, světelnou stezkou zrcadlové Moudrosti; kéž Matka-Mamaki je naší ochranou, abychom vyvázli z hrůzyplného průchodu barda a byli uvedeni do stavu dokonalého Osvícení.
4. Až následkem velké pýchy poputujem Samsarem, kéž nás vede Bhagavan-Ratna-Sambhava, jasnou, světelnou stezkou zrcadlové Moudrosti-Rovnosti; kéž Matka, „Ta, s Okem Buddha“, je naší ochranou, abychom vyvázli z hrůzyplného, úzkého průchodu barda a byli uvedeni do stavu dokonalého Osvícení.
5. Až následkem připoutanosti budeme putovati Samsarem, kéž nás vede Bhagavan-Amitabha, jasnou, světelnou stezkou rozlišující Moudrosti; kéž Matka – „Ta, s bílou Uzdou“, je naší ochranou, abychom vyvázli z hrůzyplného, úzkého průchodu barda a byli uvedeni do stavu dokonalého Osvícení.
6. Až následkem velké žárlivosti budeme putovati Samsarem, kéž nás vede Bhagavan-Amogha-Siddhi, jasnou, světelnou stezkou všepůsobící Moudrosti. Kéž Matka, věrná Tára, je naší ochranou, abychom vyvázli z hrůzyplného, úzkého průchodu barda a byli uvedeni do stavu dokonalého Osvícení.
7. Až následkem velké netečnosti budeme putovati Samsarem, kéž nás vede Bhagavan-Vajrochana, jasnou, světelnou stezkou Moudrosti-Skutečnosti; kéž Matka Velkého Prostoru na naší ochranou, abychom vyvázli z hrůzyplného, úzkého průchodu barda a byli uvedeni do stavu dokonalého Osvícení.
8. Až následkem velkého klamu budeme putovati Samsarem, kéž nás vedou zástupy Bhagavanů-Hněvivých, jasnou, světelnou stezkou odvratu od domnělého strachu, hrůzy a leknutí; kéž zástupy Hněvivých bohyň prostoru, jsou naší ochranou, abychom vyvázli z hrůzyplného, úzkého průchodu barda a byli uvedeni do stavu dokonalého Osvícení.
9. Až následkem velkých sklonů budeme putovati Samsarem, kéž nás vedou stateční držitelé Vědění, jasnou, světelnou stezkou „Současné zrozené Moudrosti“. Kéž zástupy Matek-Dakiní, jsou naší ochranou, abychom vyvázli z hrůzyplného, úzkého průchodu barda a byli uvedeni do stavu dokonalého Osvícení.
10. Kéž aetherické elementy (živly) nevyvstanou jako naši nepřátelé; abychom spatřili říši Modrého Buddha; kéž vodní živly nevyvstanou jako naši nepřátelé, abychom spatřili říši Buddha Bílého. Kéž živly země nevyvstanou jako naši nepřátelé, abychom uzřeli říši Žlutého Buddha; kéž elementy ohně nepovstanou proti nám jako nepřátelé, abychom uzřeli říši Zeleného Buddha. Kéž elementy barev duhy nevyvstanou proti nám jako nepřátelé, abychom uzřeli všechny říše Buddhů. Necht' poznáme všechny tóny barda jako naše vlastní tóny. Necht' poznáme všechna záření barda jako naše vlastní záření. Necht' dosáhneme v bardu Tri-Kayi (Zákonu Tří).

(Pozn.: Skoro ve všech náboženstvích uctívány, v Mahayana Buddhismu symbolisovaný Trojicí „Těl Pravdy“ – Dharma-Kayou, Nirmana-Kayou Sambhoga-Kayou, neboli Trojnosti: Buddhy, Dharmy (Písem) a Sanghy (Kněžství).)

IV.

Z á k l a d n í v e r š e š e s t i b a r d .

Začínají následovně:

1. Ó, kéž teď, kdy mi svítá bardo jako místo zrození, jest dosažena Trojice tím, že se vzdám zahálčivosti, neboť lenošení v životě věřícího, neexistuje.
Tím, že soustředěně vstoupím do Skutečnosti, naslouchaje, přemýšleje a medituje, tím, že si na stezce béřu s sebou vědění o pravé povaze všech jevů a ducha, aby, jakmile byla dosažena lidská podoba, nevyskytla se doba (ani příležitost) abych jí (nebo lidský život) promarnil.
2. Ó, kéž teď, kdy mi snové bardo svítá, zatím co zanechávám nesmírného, mrtvolného spaní spánku netečnosti, zůstane vědomí soustředěné ve svém přirozeném stavu, aby pravou povahu snů chápe, cvičil se v jasném světle podivuhodné proměny, abych, nejednaje jako zvíře v lenivosti, vysoce si cenil splynutí stavu spánků a skutečného nebo bdělého prožívání.
3. Ó, kéž teď, kdy mi svítá bardo Dhyany, zanechávaje veškerého rozptýlení a preludů, setrvá můj duch ve stavu nekonečného soustředěného Samadhi, aby jistota byla docílena jak na stupni představivosti, tak i na stupni zdokonalení, abych, medituje v tomto čase, zanechal cílevědomě všech ostatních činů a neupadl v moc omamujících a zavádějících vášní.
4. Ó, kéž teď, kdy mi bardo okamžiků smrti svítá, zanechám přichylnosti, žádosti a slabosti ke všem světským věcem a soustředím se v prostoru jasných, osvěcujících nauk, abych byl schopen vplouti do nebeského prostoru Nezrozených, v hodinu, kdy se loučím s tělem z masa a krve; kéž poznám, že toto tělo je klamné a nemá trvání.
5. Ó, kéž teď, kdy mi bardo Skutečnosti svítá, zanechám všech hrůz, strachu a lekání se před zjevy; nechť poznávám tyto zjevy jako své vlastní myšlenkové formy (tvary), jako příznaky přechodného stavu. Bylo řečeno: „Nastane čas, kdy bude dosaženo hlavního bodu obratu. Neboj se zástupů Pokojných a Hněvivých, jež jsou tvými vlastními myšlenkovými formami.
6. Ó, kéž teď, kdy bardo znovuzrození mi svítá, držím se cílevědomě jediného přání a jsem schopen nastavovat řetěz dobrých skutků opětovným úsilím, aby brána lůna zůstala uzavřena a odpor zůstal v paměti. Nastala hodina, kdy úsilí a čistá láska jsou nutné. Kéž odložím žárlivost a medituji o Guruovi, Otcí-Matce.
7. Ó, ty, jenž odkládáš pomyšlení na blížící se smrt, ty, který se věnuješ neužitečným věcem tohoto života, jsi krátkozraký, neboť promarňuješ svou velikou příležitost. Mýlný jest vskutku tvůj záměr nyní, když se navrátíš z tohoto života s prázdnými rukama. Jelikož znáš Svatou Dharmu (Svaté Učení) jako svou potřebu pravou, nechceš se Svaté Dharmě věnovati alespoň teď? Velicí Adepti plni odevzdanosti, praví:
„Neuchováš-li v mysli vybranou Nauku svého Gurua, zdaž nejednáš pak, ó, Šyšio (žáku) jako zrádce sebe sama?“

EPILOG

Rukopis končí následujícími sedmi verši Lamy, nebo spisovatele, který jej sepsal, jenž své jméno neuvádí, věren starému, lamaistickému Učení, dle něhož lidská osobnost se má pokořiti a jedině spisy mají býti povýšeny před zrakem žijících bytostí:

„Nechť pomocí mého, dokonale čistého úmyslu při spisování tohoto díla pomocí základních zásluh z toho, jsou do stavu Buddhova převedeny žijící bytosti – Matky, nemající ochrany:

Nechť osvítlí svět zářící Nádhera příznivého Zaslíbení.

Nechť jest tato kniha příznivým zaslíbením.

Nechť ctnost a dobrota jsou zdokonalovány každým způsobem!“

(zde končí rukopis Bardo Thedolu)

DOPLNĚK

Učení o posmrtném stavu.

(Vyjmuto ze Šesti Nauk.)

1. Páté Učení o bardu, sestává z následujících tří částí:
 1. Skutečné poznání stavu Čistého Světla Dharma-Kayi, aneb Božského Těla Pravdy v bardu.
 2. Skutečné poznání Sambhoga-Kayi, Božského Těla úplného nadání v bardu.
 3. Skutečné poznání stavu Nirmana-Kayi, Božského Těla, ztělesnění v bardu, aneb přijetí zrození jako Tulku.
2. O prvním poznání Čistého Světla Dharma-Kayi v bardu se praví:

„Ponořuje se světlo světa a hrubohmotné, ponořují se myšlenky a ponořuje se jemné. Po ponoření nastává pocit Domova.
Pak zazáří Čisté Prasevětlo – a obě Těla se zjeví jako jedno.
S věděním „učeneného“ a „neučeného“, ponořuje se „učenené“ do „ne-učeneného“, což je zvané „dosáhnutí ovoce“.
3. Smrt předchází bardu.
4. Bezoblačné podzimní nebe (šerosvit), je symbolem barda.
5. Světlo, rozžehnutí a dokončení v okamžiku smrti, určují hranice barda. (1)
6. Poznání Čistého Světla musí býti skončeno mezi koncem vědomí v tomto světě a začátkem vědomí po smrti. Čisté Světlo musí se na stezce, použitím vznešeného Učení, státi plodným, aby stezka a pravé vědomí splynuly v jedno.
7. Uchyluje-li se do nitra živoucí síla pěti smyslů včetně vidění, uchyluje se do nitra současně chápání formy a všech vnějších věcí.
8. Pak se noří země do vody; tělo ztrácí svou oporu.
9. Pak se noří voda do ohně; nos a ústa vysychají.
10. Pak se noří oheň do vzduchu a teplo zmizí z těla.
11. Pak se noří vzduch do vědomí. (2)
12. Pak prožívají lidé se zlou karmou, smrtelnou úzkost v okamžiku smrti.
13. Dobří jsou vítání Dévy, Guruy a Dakiniemi.
14. S posledním vydechnutím ponoří se hrubohmotné.
15. Během prvé poloviny vnitřního dýchání, ubývá pozvolně poznání. Umírajícím, zevně vnímané známky, podobají se bledému, měsíčnímu světlu. Vnitřně vnímané, jež zatemňují vědomí, podobají se kouři. V okamžiku smrti zazáří Světlo.
16. Tyto známky zanikají v rozžehnutí. Třiatřicet podnětů zloby přestává. Zevně se to podobá zazáření slunce, uvnitř, zasvitnutí světlušek. Toto jest dobou rozžehnutí.
17. Doba rozžehnutí (zažehnutí) přechází do doby bezprostředního dosažení. Čtyřicet podnětů žádostivosti přestává. Zevně se to podobá tmavému pruhu, nebo zatemnění slunce, uvnitř tlumenému světlu zacloněné lampy. Tyto zjevy označují okamžik smrti, který je znám, jako bezprostřední dokonání.
18. Bezprostřední dokonání ustoupí Čistému Světlu. Sedm podnětů nevědomosti přestává. Pak nastává zanikání jemněhmotného. Zevně se to jeví jako polosvit, vnitřně jako bezoblačné podzimní nebe, Toto je čtvrtým stupněm Čistého Světla.
19. Počáteční zkušenosti, jakožto prvé zkušenosti barda, spadají v jedno se smrtí. Žák vznešeného Učení nazývá tento stav „prvým bardem“.
20. Cvičení v tomto stavu jsou následující:
21. V okamžiku smrti přetni všechny držící tě pouta ku světu, majetku, spolu s pocity nenávisti!

22. Když při ponořování zůstane vědomí prosto myšlenek, pak zkušenosti ponořování dojdou přirozeného stavu klidu ihned při svém vzniku. Při tom povstává Zplozené, Čisté Světlo.
23. Jako druhé, zazáří pak Zplozující Čisté Světlo.
24. Vzpomínkové poznání těchto dvou aspektů Čistého Světla z dřívějších prožitků smrti, jest známo jako Splynutí Zplozujícího a Zplozeného Čistého Světla a možno je přirovnati ku „znovupoznání starého známého“.
25. Mistr prodlévá v Čistém Světle dle libosti a pak se z něj pozvedá pomocí trojnásobně obráceného pochodu, v těle božsky sjednoceného Čistého Světla. Přenášením vědomí otvorem Brahmovým, vchází do stavu Buddhy. Ten, kdo je v tomto cvičení slabším, stává se držitelem dorje, v jednom ze stavu bytí desátého stupně. (3)
26. O druhé části, uskutečnění Božského Těla dokonalého nadání v bardu, se praví:
„Viditelné jest tělo pozemského bytí. Nadáno všemi smysly a veškerou pohyblivostí, s karmickými, zázračnými silami ku proměně a klamu.“
27. Z neschopnosti poznati Čisté Světlo, vzniká sedm popudů vycházejících z nevědomosti. Objevuje se svit Zplozeného Světla; veliké Prázdno stává se prožitkem.
28. Pak vzniká čtyřicet popudů z chtivosti. Stav rozžehnutí, intenzita Prázdna, stává se prožitkem.
29. Pak vzniká třiatřicet popudů z nenávisti nebo zloby. Nastává stav, který se nazývá Světlem. Prázdno samo se stává prožitkem.
30. Potom s nejvyšším úsilím životní síly, všepřonikající vědomí přeneso ze starého těla některou z devíti bran a utvoří nové tělo bardové existence. (4)
31. Bardové tělo jest tělem žádostí, obdařeným všemi smyslovými schopnostmi, formou, uzpůsobenou pro úroveň bytí, na které má znovuzrození nastati.
32. Ve svém pohybu jest zcela volné; nemůže jenom vstoupiti do mateřského lůna.
33. Má podivuhnout schopnost rychlostí myšlenky projíti třetím, prázdným vesmírem. (6)
34. V bardu se vidí všichni, kteří mají stejné vědění a stejný vývoj vědomí.
35. Ti, kteří se mají zroditi ve světě Dívů, vidí se vzájemně zrakem Dívů.
36. Obyvatelé bardové úrovně, živí se libými pachy a nebo esencemi hmotných věcí.
37. Ježto světlo slunce a měsíce není na bardové pláni viditelné, není tam ani světla, ani temnoty. Světlo bardového světa je šerosvitem.
38. Princip vědomí zůstává po dobu tří a půl dne po smrti, na pozemské úrovni, ve stavu bezvědomí.
39. Pak zemřelý chápe znenáhla svou smrt a pociťuje velký smutek.
40. V této době můžeme poznati bardo-svět v jeho pravé existenci.
41. Obvykle však unikáme před poznáním barda do jiného stavu vědomí.
42. Pro mohutnost zavádějících myšlenek po tomto čase, ve kterém mělo bardo býti poznáno, jmenuje se tento čas „stupněm času“, psychologicky „okamžik k činu“, neboť zde stává se nutným, rozpomenouti se na Učení o bardu, přijatém na zemi.
43. Řízení vědomí od zesnulosti na posmrtnou stezku a bytí v bardu, jest popisováno následovně:
„Po tomto bardovém stavu hledání znovuzrození (Sidpa-bardo), dosáhneme těla dokonalého nadání (Sambhoga-Kaya), přijatém májické formy sjednocených božských Těl.“
44. Jakmile sis uvědomil svou smrt, pak se dívej na tělo své jako na tělo božstva a představuj si Čisté Světlo porozumění!
45. Se cvičením tří Světel v jejich obráceném pořadí jako příčinou, děje se vzestup do sjednoceného stavu Dorje-Čanga, do dokonalého Osvícení. (7)
46. Třetí část sestává z uskutečnění Nirmana-Kaya, neboli pátrání po znovuzrození, jakožto božském Ztělesnění v bardu.

47. Nenajde-li se cesta druhým bardem (Čenyid-bardem), pak jest slyšet čtyři „strach nahánějící“ zvuky: jeden jako zřícení se hory (z životní síly elementu země), jeden jako příboj mořských vln (vznikající z životní síly elementu vody), jeden jako hořící houština (ze životní síly elementu ohně) a jeden jako tisíc, stejnoměrně se rozléhajících hromů (vznikající z životní síly elementu vzduchu).
48. Místo, do kterého vcházíme, prchající před těmito zvuky, jest lůno.
49. Tři, hrůzu šířící propastě, zahrazující cestu tomu, kdo před těmito zvuky prchá, jsou: bílá červená a černá hluboká propast. Zřícení se do jedné z těchto propastí, znamená, vejít do těla mateřského. (9)
50. Pět zářících cest, mezi nimi cesta bílého lesku, jsou známy těm, kdož jsou dobře poučeni. Vstoupiti na jednu z nich, značí, vejít do sangsarické existence. (10)
51. V zrcadle karmy jsou viditelné také jiné zjevy, kulovité masy oslňujícího světla se zářícími jiskrami. Strašlivý liják pronásleduje bytost. Objevují se zlostně vyhrožující mužské a ženské postavy. Bytost je provázána vykonavatelem soudu, Dharma-Rajou, ke zkoušce v zrcadle a postavena do železného domu – symbolicky pekla. (11)
52. Hledati ochranu v dutinách stromů, nebo v děrách a trhlinách v zemi, znamená, vejít do světa nešťastných duchů, nebo zvířat.
53. Vnořiti se do jezera s plovoucími labutěmi, znamená, zroditi se na Východě. (12)
54. Vnořiti se do jezera, na jehož březích se pase dobytek, znamená, zroditi se na Západě.
55. Vnořiti se do jezera, na jehož březích se pasou koně, znamená, zroditi se na Severu.
56. Viděti veliká obydlí s rodiči ve spojení, značí, zroditi se na Jihu (Jambud-vipa). (13)
57. Viděti širá, nebeská obydlí a do některého z nich vstoupiti, značí, zroditi se jako Déva.
58. Ježto mají z karmických sklonů povstale myšlenky na tomto stupni veliký vliv, hledáme mateřské tělo. Proto se tento čas jmenuje „časem, ve kterém hledá mateřské tělo ku znovuzrození ten, kdo se živí libými pachy, nebo žije na bardové pláni“.
59. O praktickém použití vznešeného Učení, o umění volby mateřského těla ku znovuzrození, bylo řečeno:
„Zanech veškerých pocitů přichylnosti a odporu a potlač neklidně se toulající sklony rozumu vzpomínkovou bdělostí. Řid' svou sílu na žádoucí vchod lůna. Proved' přemístění šťastně vedoucího a dosáhneš každého žádoucího místa zrození!“
60. Poznáme-li všechny zdánlivé zvuky a strašidelné formy jako klam, tu zůstane každé nežádoucí lůno, vstupu uzavřeno.
61. Nežádoucí lůno bude též uzavřeno vzpomínkou na Prázdno, na vlastního, lidského Gurua a na ochranné božstvo.
62. Výběr žádoucího lůna, v rodině vysoké kasty, vysokého postavení a s bohatým vlastnictvím, tedy příležitostmi ku dráze náboženské, nazývá se „Zrození božského Ztělesnění“ (Tulku).
63. Žák velikého Yogu, stane se i bez zírání Čistého Světla Boddhisattvou onoho řádu, který se již nezrozuje na zemi, ale v některé z čistých říší, jako jest říše „Blaženosti“, nebo ta, jež se nazývá „Šťastná“ nebo podobně.

U č e n í o p ř e n á š e n í v ě d o m í .

1. Šesté Učení, o FO-WA (nebo PHO-WA), sestává ze tří přenášení: Nejlepší přenášení do Dharma-Kayi, středního přenášení do Sambhoga-Kayi a posledního přenášení do Nirmana-Kayi, nebo přijetí božského znovuzrození (Tulku).
2. Prvé a nejlepší přenesení do Dharma-Kayi, předpokládá poznání Čistého Světla na prvním stupni barda (Čikhai-bardo).
3. Druhé a střední přemístění do Sambhoga-Kayi, jest povznesení se v sjednoceném božském Těle během barda.

4. Třetí a poslední přemístění do Nirmana-Kayi, jest přijetí božského znovuzrození.
5. I když se toto jeví jako tři různé výsledky, nejsou vznešené Nauky k uvedení na stezce třemi různými Naukami, nýbrž jedním a týmž učebním systémem.
6. Přemístění vědomí FO-WA, rozjímáním o Guruovi, děje se takto:
7. Utvořiv formu hrnce, táhni pln síly vzhůru vědomí z jeho místa, pomocí jednadvaceti dechových tahů, lotosovými květy páteře, spatřiv jednadvacet čakramů. Při výstupu a sestupu mantrických slabik, sleduj pochod od čakramu k čakramu. Při tom používej slabik jeden a půlových. (14)
8. Za hlasitého vyslovování slabik, veď „vědoucího“ k Devachanu! V pravém okamžiku je pak přemístění dokončeno.
9. Při cvičení usiluj o Osvícení.
10. Pak spatříš sebe jak Božskou Paní v prázdné podobě. Představ si uprostřed těla střední nerv, podobající se nejdůležitějšímu pilíři prázdného domu, jehož dolejší části jsou uzavřeny a nejhořejší části otevřeny. Nad tímto otvorem spatřuj božského Gurua a Dorje-Čanga, též v prázdném těle a uprostřed jeho těla střední nerv Moudrosti, spojený s tvým vlastním, takže se utvoří nepřerušené spojení od tvého vlastního srdce k srdci Gurua.
11. Pak spatřuj modrou slabiku HUM, jako vlas tence nakreslenou v srdci Gurua a právě takovou ve svém vlastním srdci, při čemž ziráš na toto Hum jako na skutečnou podstatu svého vlastního vědomí.
12. Pak ponoř se do dechu, utvořeného v „hrncové formě“.
13. Nyní spatřuj značku vokálu HUM v srdci Gurua a prodlouženou směrem dolů a spojenou se symbolem podstaty vědomí ve tvém vlastním srdci a představ si jej pomocí HUM v srdci Gurua.
14. Při tom vyraž při vydechnutí pokaždé slabiku HEEG, tak hlasitě, jako bys byl polekán a křičel o pomoc. Toto cvičení proved' jednadvacetkrát, neboli, od čakramu k čakramu.
15. Potom si představ HUM na temeni hlavy.
16. Přiměj je, aby sestoupilo středním nervem k srdečnímu centru, při čemž vykřikni KA!
17. Vyraž KA jednadvacetkrát za trvajících představ sestupování HUM, od čakramu k čakramu.
18. Setrvej v těchto cvičeních, až jsi v tom dosáhl mistrovství.
19. V druhé části praktického použití, jest vstřebáváno HUM v srdci žákově do HUM v srdci Gurua a Guru vejde do říše, ze které není více návratu do znovuzrození a setrvává ve stavu, který není vnímatelný rozumem.

Vysvětlivky k páté a šesté Nauce.

„Učení o posmrtném stavu“ a „Učení o přenášení vědomí“

1. Světlo je symbolem nadnormální jasnosti zírání, jež jako prvá vědomá zkušenost vystupuje v posmrtném stavu. Trvání této počáteční zkušenosti nazývá se rozžehnutí, neboť jest to rozžehnutím nebo procitnutím vlastního božského Vědomí Světlem. Ukončení vztahuje se na duchovní dobrodiní, jež se dosahuje zkušenostmi smrti. Stupeň dosažení závisí zcela od karmy zemřelého.
2. Lidské tělo jest spojením pěti elementů. V předloženém textu představuje země – maso a kosti, voda – krev a ostatní tekutiny, oheň – zvířecí teplotu, vzduch – životní síly a aether – vědomí.
3. „Oblak Pravdy“ = název pro desátý stupeň nejvyššího sangsarického nebe, tibetský Ógmin. To značí „žádné dolů z říše, z níž není možno padnouti“.
4. Úryvek 26-30 jest širším rozvedením obráceného pochodu, zmíněného již v úryvku 25.
5. Prvý stupeň Prázdná vesmíru odpovídá systému mlhovin, sluncí a planet, jak jej až k nejbzdálenější hvězdě spatřují astronomové svými teleskopy; druhý stupeň Prázdná sestává z tisíce a třetí z milionu těchto systémů. Ale i pak – podle výkladů tibetských, jest Prázdná rozdělena teprve částečně, neboť čtvrté Prázdná nad třemi předešlými Prázdny, jest bez poznatelného konce.
6. Tento stav Dorje-Čanga-Vajra-Dhara, nejvyššího božského Gurua Bílé Dynastie Guruů, školy Kagyütpa, jmenuje se Sjednoceným, protože jsou v něm spojeny Soucítění a Prázdná.
7. Tyto zjevy jsou psychickými výsledky pohodu rozpuštění smrti zvaného a týkajícího se čtyř hrubších elementů, z nichž je lidské tělo složeno. Aetherický element není jmenován, poněvadž v něm jedině, tj. bardovém těle, vědomí, žije dále.
8. Padnutí do bílé propasti, znamená, zroditi se jako Déva; do červené padnutí, znamená, zroditi se jako Preta. Padnutí do černé, znamená, zroditi se jako obyvatel, Peklu se podobajících očistných stavů. Propasti jsou: hněv, vilnost a tupost, tři zlé, ku znovuzrození vedoucí vášně.
9. Tyto stezky jsou: bílá světelná stezka ku světu Dévů, kouřová – světelná stezka ku světu pekelnému, světu očišťování, žlutá – světelná stezka ku světu lidskému, červená – světelná stezka ku světu Pretů a zelená – světelná stezka, vedoucí do světa Asurů. Jejich esoterní význam vztahuje se k pěti paprskům Moudrosti.
10. Dharma-Radža, neboli Král Pravdy a Pán Smrti, před něhož předstupují mrví k velikému soudu, personifikuje svědomí, v jeho přísném aspektu nestrannosti, lásky a spravedlnosti.
11. Nebeský zeměpis, jehož východiskem je pověstná Svatá Hora Meru.
12. Naše planeta země.
13. Při výstupu se používá mantra-slabiky HEEG, při sestupu poloslabika KA (vyslovuje se KAH). Při výstupu vede se vědomí vzhůru, při sestupu, zpátky na jeho místo.

Vysvětlivky

Všechna jména bez dalších údajů, pocházejí ze sanskrtu. Pocházejí-li z tibetštiny, je u nich poznámka "tib".

ADIKAJA = „První tělo“, synonym Dharma-Kayi.

ADI-BUDDHA = „První Buddha“ – Prazdroj Moudrosti, ze kterého všichni Buddhové pocházejí.

AKAŠA = Ether (také nebesa). V textu vždy uváděný jako aether.

AKAŠA-GARBHA = Lůno z aetheru, nebo nebes.

AKŠÓBYA = „Nepohyblivý“ nebo „Nehnutý“; přídavné jméno Vajra-Sattvy.

ALOKE = Světlo, znázorňované bohyní, držící lampu červené barvy, ježto náleží elementu ohně.

AMITABHA = Neohraňené, nepochopitelné Světlo. Není to osobní božství, i když jako takové je někdy uctíváno, nýbrž božská Síla, božský Princip, ztělesnění Moudrosti Buddhovy, všeprozírající Moudrosti, personifikace souhrnu pocitů, podoba nekonečně Milosrdného, božská Láska, věčný Život.

AMOGHA-SIDDHI = „Všemohoucí“, „Mocný Vítěz“, zhuštění božského Principu, všezpůsobující Moudrosti, personifikace vzduchu, souhrn chtění.

ASURA-TITANI = Odpovídající padlým andělům křesťanské víry. Jejich hlavními vášněmi jsou neshody a boje.

BARDO (tib) = Stav mezi smrtí a znovuvtělením, čili přechodný stav: „bar“ = „mezi“, tj. „dvě“; tedy: „mezi dvěma“ (stavy) „stav“, nebo „stadium projití“, nebo „mezistav“. Dle textu, pozůstává ze šesti částí, avšak text pojednává pouze o třech.

1) ČIKHAI-BARDO (tib) = Přechodný stav v okamžiku smrti, většinou stav úplného bezvědomí, který obvykle trvá tři a půl dne.

2) ČENYID-BARDO (tib) = „přechodný stav během skutečnosti“ (nebo pravdy), ve kterém přicházíme k poznání, že jsme mrtví; ve kterém, tak říkajíc „jako ve snu život dále trvá“, v němž v prvních sedmi symbolických dnech „Pokojná božstva“ nám zrcadlí naše vlastní impulsy a sklony.

3) SIDPA-BARDO (tib) = Přechodný stav obráceného pochodu „sangarické existence“ během pátrání po znovuzrození, který zaujímá další čas až do devětačtyřicátého dne.

4) BARDO THEDOL (tib) = Jméno tibetské knihy mrtvých; doslovně: „Osvobození, pomocí slyšení v posmrtném stavu.“

BHAGAVAN = „Vítězný“; totiž, nad sangarickým světem. Obvyklé označení Buddha, Osvíceného. V textu se většinou přikládá jako titul pěti nebeských Buddhům.

BODHI = „Svítiti“. Dokonalá Moudrost.

BODDHISATTVA = Kandidát Buddhovství.

BRAHMANSKÝ OTVOR = Lebečný šev tam, kde kosti novorozeněte teprve pomalu srůstají, místo, kudy astrál při smrti vychází.

BUDDHA = Osvícený; tj. ten, kdo získal nadvládu nad sangsarickou existencí.

BUDDHA-GAYA = Veliký chrám v Indii na místě, kde Buddha došel Osvícení dokonalého, a kde stojí Strom Moudrosti jako symbol, Mekka všech buddhistů, Pupek světa.

BUDDHOVSTVÍ = Stav dokonalého Osvícení, synonym Dharma-Kayi.

ČENRAZI = Doslovně „Dolů shlížející“, „Veliký Slitovník“, často představovaný s tisíci rukama a s okem v každé dlani. Možno jej přirovnati k čínské bohyni Milosrdenství Kwanyin.

ČENYID-BARDO = viz. Bardo.

ČIKHAI-BARDO = viz. Bardo.

DAKINI = Doslovně: „chodec nebes“, vílám podobná božstva, jež mají zvláštní tajné síly, ochranná božstva posvátných míst, vlastně personifikace různých psychických sil v nás.

DELMA (tib) = Synonym Táry, tj. „Vysvoboditelka“, „Spasitelka“. Tibetská národní bohyně, odpovídající nebeské bohyni Milosti, Čičanů, jistě prabohyně v Bön, známá v mnohých podobách a s různými přívlastky, vzývaná jednadvaceti jmény a sice jest v Tibetu uctívána jako Delma Bílá, v Číně a Mongolsku jako Delma Zelená.

DÉVA = Druh andělů, doslovně vlastně „bůh“, avšak ne právě bůh vysokého stupně.

DHARMA = Slovo toto pochází od základního slova „dhri“, což značí „udržovati“, nebo „podepříti“, tedy to, co udržuje a podpírá kosmos, jak velký, tak malý. Značí Pravdu o Sobě, Zákon v užším slova smyslu, tj. Písma.

DHARMA-DHATU = „Moudrost, pocházející z Prázdna“.

DHARMA-KAYA = Doslovně: „Tělo Pravdy“, nebo „Tělo Zákona“, tj. Věčná Moudrost o Sobě, nepředstavitelná a neznázornitelná, i když v mnohých symbolech znázorňovaná a představovaná. Tak jako Prasně, jež jest bez počátku a konce a bez barvy, nebo jako dokonalá Prázdnota; jest to stav dokonalého Osvícení.

DHARMA-RADŽA = Buddhistický a hinduistický Pluto, vlastně bůh Smrti, který drží v jedné ruce meč, v druhé zrcadlo karmy a má řetězy lebek kolem krku a pasu. Jest to Soudec mrtvých, král Pravdy, Ochránitel Spravedlnosti.

DHUPENA = Jedna z Dakiní a sice „Dakini, nesoucí kadidlo“.

DHYANA = Od „dhya“, tj. „mysliti“, totiž vědomě řídití představy k jednomu bodu (předmětu), tj. meditace.

DHYANA-BUDDHOVÉ = Buddhové meditace, kterých je pět, zvaní též „nebeští Buddhové“. V prvních pěti dnech jsou zevrubně popisováni se svými průvodci – Vajrochanou, Vajrasattvou, Padmasambhavou, Amitabhou a Amoghasiddhim.

DIBPA-NAMSEL = Boddhisattva. Jméno znamená „čistší a jasnější od ztemnělosti“.

DORJE (tib) = Tibetské žezlo, symbol universální moci nad světem hmoty.

ELEMENTY = Jichž je pět (živly): země, voda, oheň, vzduch a aether.

FÚRIE = Bůh Smrti Dharma Radža se svými pomocníky, různými božstvy, srovnatelnými s Eumanidami Aeschylými; ve skutečnosti jsou to impulsy našeho vlastního, neklidného a nekontrolovaného nitra.

GANHEMA = „Ta, jež rozsévá vůně“, Dakini, která má původ v hinduistickém Pantheonu, jako atribut, držící misku, ze které vystupují vůně.

GEKARMO = Také Dakini – „Ta, s bílou uzdou“, ženský doplněk Amitabhy.

GHASMARI = Hinduistická hřbitovní bohyně, uctívaná též v Tibetu.

GHIRDHIMA = Od „Gita“, tj. „Zpěv Dakini“, která obvykle drží lyru, ztělesnění hudby a zpěvu.

GURU = Učitel. Obvyklé označení duchovního Vůdce v Indii a Tibetu; v textu použito většinou jako Učitel zemřelého, několikrát také pro Gurua a všech Guruů a Buddhaů.

HAYAGRIVA = Jeden ze čtyř strážců brány, jenž se vyskytuje též čínské mythologii, „čtyřhlavý král“, strážce brány Západu.

HARPYJE = Druh bájeslovných bytostí Harpyjím Řeků, od pasu nahoru s podobou lidskou, dolů s ptačí.

HERUKA = Druh bohů hrozivých a mocných na pohled; vůdcové Hněvivých božstev, mocní vyháněči ďábla.

HTAMENA = Jméno jedné z řádu bohyň, převzatých z náboženství Bön, znázorněná jako egyptská božstva s lidským tělem a zvířecí hlavou.

INTERLEKT = Od „inter-legere“, což značí čísti mezi řádky, vypátrati smysl. Volba tohoto slova připadala překladatelům zvláště těžkou. Angličtina je nahrazuje slovem intelekt a klade je vždy tam, kde tibeťané používají „šesrig“ (intelekt), což se valně neliší od tibetského „rig-pa“, námi překládaného jako „vědomí“. „Šesrig“, jednoduše překládat slovem „intelekt“, omezovalo by jeho pojem. Slovo „poznání“ bylo by na mnohých místech velmi vhodné, na jiných zcela nemožné. Podle principu tohoto překladu, zásobu yogické školy, neměl by překladatel pro tak důležitý pojem voliti různá slova před objektivní platností slova-textu a učení, voliti vždy stejné slovo, nebo označení ve své řeči.

JAMPAL (tib) = „Ten, smírným hlasem“, bůh, který personifikuje mystickou moudrost.

KALPA = Ohromné časové období statisíce let.

KARMA = Někdy srovnávaná s charakterem; zákon příčiny a následku, vzhledem k člověku, zákonitý výsledek všech jeho činů.

KARINA = Řád bohyň s lidskou podobou, který má svůj původ v náboženství Bön.

KROTI-ŠAURINA = Ženský Buddha, mocná, hněvivá Matka, protějšek Buddhy Heruky.

KŠITI-GARBHA = „Lůno země“.

LAMA = Kněz.

LASEMA = Personifikovaná krása.

LOKA = Svět; doslovně: „to, co je prožíváno“ (Thedol rozlišuje šest různých světů) a sice:

1. Deva-loka = svět bohů nebo andělů – bílý.
2. Asura-loka = svět Titanů – zelený.
3. Nara-loka = svět lidí – žlutý.
4. Trisan-loka = svět zvířecí – modrý.
5. Preta-loka = svět nešťastných duchů – červený.
6. Hung-loka = svět pekla – černý.

(Hung = od „huno“, tj. „padnutí“ nebo „padlý“, čili svět pekla (peklo).)

LOTOSOVÁ BOŽSTVA = Symboly pro vnitřní hlasy v nás.

MAHA-KÁLA (skrt. a tib.) = Božská forma, ve které se zhuštěně projevují všechny představované a smýšlené formy Pokojných božstev.

MAHAYANA = Tj. „Větší Stezka“. Označení, které si sama dává severní buddhistická škola, v opaku ku škole jižní, která je zvána Hynayama, tj. „Menší Stezka“.

MAHLAIMA-DAKINI = „Ta, nesoucí růženec“.

MAITREYA = Tj. Láska-Buddha, který jako příští vyslanec shora, má přijít na zemi, aby obnovil lidstvo Božskou Láskou.

MAKARA = Vodní lev, mythologický netvor.

MAMAKI = Ženská forma Vajra-Sattvy.

LANDALA = Magický kruh, který se kreslí buď barevným pískem na písek, nebo určité geometrické znázornění obětních darů, většinou výtvarné dílo, jež vychází vždy od středu, s kruhy do všech čtyř světových stran, koncentricky seskupenými, stejné formy, jen v barvě rozdílnými. Dílo jest pomůckou ke koncentraci.

MANTRA = Kouzelné slovo. Není to však slovo, jež očarovává, nýbrž správné kladení přízvuku, kterému vyučuje většinou Učitel.

MERU = Nejvyšší hora v Tibetu, zároveň centrální, mystický vrch v severobuddhistické kosmografii, jemuž odpovídá v mikrokosmu člověk, páteř.

MILOSRDNÝ = Tibetsky – Jo-wo-thu-je-tše-po, nebo (synonym) Čenrazie, tj. sanskrtsky „Awalokitešwara“, tj. „dolů shlížející“, ztělesnění Milosti a Milosrdenství. Často znázorňován s jedenácti hlavami, tisíci pažemi a okem v každé dlani.

MUDRA = Mystické znamení, jež se vyjadřuje zvláštním postavením rukou, paží a těla. Mudry slouží jako poznávací znamení mezi bratry stejných okultních jednot, dále jako prostředek jak řídit krevní oběh, jinak než obvykle. O mudře očarování jest v textu několikrát zmínka; při níž se dotýkají palec s prsteníkem, ukazováčkem a malíček stojí do výše, a střední prst dotýká se dlaně.

MYŠLENKOVÁ FORMA = Tibetsky – Ran-Snang-Rang, jest: „Já sám“, tj. (Snang = Světlo). Tedy vlastní Světlo nebo vnitřní Světlo, výtvořiny našich vlastních představ.

MYŠLENKOVÉ TĚLO = V textu nazývané též „duchovní tělo“ a „tělo přání“; astrální tělo.

NIDHEMA = „Ta, jež nese sladkosti“ (také Dakini).

NIRMANA-KAYA = Doslovně „změnitelné Tělo“, nebo „inkarnované božské Tělo“, část Věčné Moudrosti, jež se dobrovolně vtěluje do lidské formy, představované lidskými Buddhy, v Tibetu nejčastěji Padma-Sambhavou, velkým buddhistickým misionářem, zakladatelem lamaismu v Tibetu.

NIRVANA (tib) = „Nyanh-Hdas“, tj. doslovně „vyjítí“, totiž z pout smyslů a přání; je to totéž, jako dojítí Sebepoznání, dosáhnouti Sebeosvobození. Zbavení se úplně lpění na pomíjejícím = vyhasnutí = nirvána.

OCHRANNÉ BOŽSTVO = Nejmilejší božstvo zemřelého, obvykle jeden z Buddhů nebo Boddhisattvů. Nejpopulárnějším je Čenrazie. Pokud je máme hledati v nás, jsou to pomáhající, podněcující „dobré“ impulsy.

OSVOBOZENÍ = Synonym nirvány, osvobození od sangsarického světa poznáním zdání, které zaujímá místo bytí.

PADMA-SAMBHAVA = Světec a Učitel yogy, který přinesl buddhismus v osmém století do Tibetu. Jeho jméno přeloženo doslovně, značí: „Lotosově Zrozený“, čímž se jeho nadnormální zrození naznačuje. Obvykle nazývá se v Tibetu Guru „Rin-po-če“, což značí též „klenot“ nebo jednoduše Guru, vlastní zakladatel lamaismu.

PRAMOHA = Hřbitovní bohyně, pocházející z Böno nebo hinduismu.

PETALI = Také hřbitovní bohyně, která je též v Indii známá.

PRETA = Nešťastní duchové.

POKOJNÁ BOŽSTVA = Počtem padesát dva, v jeho srdci sídlící impulsy, která se nám zjevují jednotlivě i společně, během prvních sedmi dnů, po smrti.

PŘEMÍSTĚNÍ PRINCIPU VĚDOMÍ = Tibetsky „hypo“. HYPO = magickým slovem, které, když jest lamou správně použito, může nechat ihned vystoupit z těla souhrn vyšších částí vědomí člověka nebo řekněme „duši“.

PUKKASE = Také hřbitovní bohyně, asi indického původu.

PUŠPEMA = Personifikace rozkvetu.

RAKŠASA = Druh gigantických, ďábelských bytostí, lidského vzezření a nadnormálních sil.

RATNA-SAMBHAVA = Doslovně „z klenotu vzniklý“, „Vzácný“, z něhož vše vzácné pochází. Jeden z pěti nebeských Buddha. Personifikace elementu země.

SÁDHANÁ = „Dokonalá odevzdanost“, cesta k sebezdokonalení, pomocí velmi přesně prováděných rituů.

SALOVÝ STROM = Posvátný strom Hindů. Již u starých Hindů platil za nejlepší ze všech stromů; též u buddhistů, neboť v jeho stínu se Buddha narodil a opustil fyzické tělo.

SAMADHI = Stav dokonalého pohroužení, dokonalého klidu, v němž myšlení spadá v jedno s myšlením.

SAMANTA-BHADRA = Doslovně „Nejvyšší Dobrá“. Bhadra = Dobrá.

SAMBHOGA-KAYA = Doslovně „Tělo dokonalého vybavení“, nebo též „Ozdobené Tělo“. Jako je Dharma-Kaya Pravdou, nebo Moudrostí, znázorněnou pěti nebeskými Buddha, z nichž každý září v jiné barvě.

SANGSARA (sanskrt) = Tibetsky „Kro-wa“, tj. kolotající, věčný koloběh, svět neklidu a klamů.

SANGHYAY-TŠANMA = „Ta, s okem Buddha“, ženská forma Ratna-Sambhavy.

SIDDHICKÝ = Magický, nadaný „nadpřirozenými silami“. Jako je ku příkladu telepatické spojení dvou prostorově od sebe vzdálených bytostí, jež může být tak přesné, jako u bezdrátové telegrafie.

SIDPA-BARDO = viz. Bardo.

SKLONY = Možno překládati též jako zvyky, přináležející zcela existenci sangsarické.

SKUTEČNOST = Pravda.

SMAŠA = Nebo SMAŠALI = hřbitovní bohyně.

STŘEDNÍ NERV = Hlavní nerv páteře, okolo nějž se vine pravý a levý nervový provazec, jako dva hadi kolem hole Hermovy.

STUPA-PAGODA = Monumenty zvláštní formy a stavění ve zvláštním rozměru, který slouží různým náboženským účelům. Jsou připomínatelé jistých učení.

ŠAKTI = Ku každému božstvu příslušející ženský princip.

ŠEST SLABIK = V Tibetu nejpoužívanější krátká, vroucí modlitba: OM-MA-NI-PAD-ME-HUM. Většinou se překládá jako: „Ó, Ty, v lotosovém květu, smiluj se nad námi.“

ŠIŠAY = Tj. čela (žák) nějakého Gurua.

PAHDOL = Malé tibetské dílo, pozůstávající z manter. Velmi část se dává jeho kopie mrtvému s sebou a nebo je s ním spalována.

TANTRA = Náboženské pojednání, obvyčejně Písmo yoginů, buď hinduistického nebo buddhistického původu.

TÁRA = viz. Delma.

TATHA-GATA = „Takto jdoucí“, totiž cestou k Osvobození ze Samsara, tedy Buddha.

TĚLO KLAMU = Doslovně „Čisté tělo klamu“ (nebo: zdánlivé). Míněn jest aetherický spoluhrač a protihrač fyzického těla, „tělo astrální“.

TRIKAYA = Téměř všemi náboženstvími uctíváný Zákon Tří. V Mahayana-buddhismu je symbolizovaný Třemi Těly Pravdy, Dharma-Kayou, Sambhoga-Kayou a Nirmana-Kayou, neboli Trojností: Buddhy, Dharmy (Písem) a Sanghy (Kněžství).

TROJICE = Zákon Tří, uctíváný a symbolizovaný téměř všemi náboženstvími. V Bardo Thedolu je většinou představený třemi formami Pravdy. Třemi Těly (Kaya).

TSANDALI = Hřbitovní bohyně nižšího druhu.

TSHURINA = Indická hřbitovní bohyně, jež tak v Tibetu je známá. Ona a všechny ostatní bohyně, které se na hřbitovech potulují a živí, jsou rovněž, jak text učí, pouze výtvořem našich úzkostí.

TŠANG-NA-DORJE (tib) = Tj. „Ten, se žezlem v ruce“, mocný ve vyhánění d'ábla.

VAIROCHANA = Doslovně „ten, který činí viditelným (něco) ve tvarech“, tedy „Projevitel“, nebo též „Všudypřítomný“, Otec-Matka, jenž pozitivní a negativní princip sjednocuje. Trůní ve všech mandelách uprostřed. Jest centrálním Sluncem, kolem něhož ostatní čtyři Buddhové nebeští jsou seskupeni. Jest Symbolem Jádra všech meditací a Pravdy.

VAJRA-PANI = viz Tšang-Na-Dorje.

VAJRA-SATTVA = „Vítězný“, „Heroicky smýšlející“. Personifikace vody, „Zrcadlové Moudrosti“, jeden z pěti nebeských Buddhů.

VELKÝ SYMBOL = Kdysi název jistého druhu yogu v Indii, později název sekty v Tibetu „Kaegy-ut-pa“, ku které kupř. náležel největší tibetský básník Milarepa a též tibetský lama-překladař.

VĚDOMÍ = Tibetsky „Rig-pa“, což v angličtině (v překladu) je vždy podáváno slovem „vědomí“. Jádro slova „rig-pa“ je však zcela odlišné od toho, co se obvykle rozumí slovem „vědomí“. Nemá nic společného s registrační schopností lidskou, obracející se k vnějšímu světu, a která je v naší mluvě často mylně zvána „vědomím“, nýbrž (slovo „rig-pa“) spíše pojmenovává ono nejvnitřnější jádro vědomí v člověku, jež může přetrvati smrt. Nejlepším je, nečinit si žádnou představu a nehledati vysvětlení tohoto slova, ale nahraditi je matematickou, neznámou veličinou „X“ nebo „Y“ a vypátrati, kolik a co, je „vědomím“ míněno, tím, že vše co text o „vědomí“ podává, pozorně vyslechneme a seřadíme.

VLNY MILOSTI = Zvané též „Paprsky Milosti“. Poskytují pomoci z vyšší úrovně vědomí tomu, kdo mešká v bardu. Každý paprsek je myšlen docela konkrétně s hákem nebo háčkem na svém konci, podobně jako v egyptských znázorněních, paprsky slunečního boha RA, končívající rukou, která má zachytiti.

VŮDCE = Nebo „Řada Vůdců“ jsou litanie, jež mají člověka šťastně tímto životem a posmrtným stavem provázeti, a jež jsou v Tibetu všeobecně známy.

WANG-TŠUGMA = Což značí „Mocná bohyně“, řád bohyň, procházejících z Bönů nebo hindustánu.

ZNATEL = Nestranně, též nás samé pozorující část v nás, to, co je naším vědomím.

Na základě podnětu Jana Lípy přepsal ze stejnojmenného samizdatu Marcel Brůx roku 2012.

Bezplatné internetové vydání knihy
Františka Heina
BARDO THEDOL
pro Vás ze stejnojmenného samizdatu
připravili
Marcel Brůx
a Jan Lípa
roku 2012.

Tento text je určen pouze pro soukromé studium.
Prosíme, akceptujte to.
Děkujeme!

© František Hein, 2012
© Jan Lípa, 2012
© www.arahat.cz, 2012

<http://www.arahat.cz>
silamoudrosti@centrum.cz